

Zanesljivo kot smrt

Smo država, v kateri je vsako konkretno napovedovanje in načrtovanje bodočnosti zavito v egiptovsko temo. Jugoslovan ne ve, kolikšna bo prihodnji mesec njegova plača in če sploh bo, danes je bencin, jutri ga ne bo, podobno se lahko zgodi s sladkorjem, moko in oljem. V kozjem rogu so tudi politični procesi, pri čemer imam v mislih popolnoma nasprotujoča si mnenja o jugoslovanski poti v demokracijo in s tem menda tudi v Evropo. In če Zorana Baković, dopisnica Dela iz Kitajske, zapiše, da se napovedi, ki zadevajo trajanje političnega somraka nad Kitajsko, med seboj zelo razhajajo ter da njihov razpon niha od dveh do desetih let, se takoj postavi vprašanje, zakaj česa takega ni (vsaj javno ne) naredil še noben od tujih časninarjev in analitikov, ki se ukvarjajo z Jugoslavijo. Morda tudi zato, ker celo Milan Kučan, slovenski politik, katerega karizmatična osebnost in delovanje lahko Zvezi komunistov Slovenije prinesejo celo zmago na spomladanskih volitvah, ne more demantirati možnosti, da ga v tej ali oni prihodnosti ne čaka usoda, podobna Vlasiji.

Vsega tega in še prenekatero žalive človekovega osebnega, političnega in tudi eksistenčnega dostojanstva bi se

morali Slovenci spomniti, ko nam (ne da bi jih kdo povabil) prihajajo v goste somišljeniki združenja za vrnitev Srbov in Črnogorcev na Kosovo. Njihov miting v Ljubljani (nepovabljenih gostov naj bi bilo do polmilijona) namerava Slovenecem povedati resnico o Kosovu. In to 1. decembra, na obletnico dne, ko so se Srbi prvič polastili Jugoslavije. Ta teden se je dolenski intelektualec, zgrožen nad najnovejšo jutrovsko kampanjo o za vse krivem severozahodu, vprašal, dokler bodo Slovenci še prenašali in pristajali na tovrstne žaljive in poniževalne. »Kaj takega lahko preneseta le mazohisti in Slovenec,« je dejal. Je med omejenim patološkim stanjem in pripadnikom boja suverena evropskega naroda sploh kakšna razlika?

Kako naj torej pričakamo nepovabljene svate in nesojene brate? Najlaže je reči ali zapisati, »da miting lahko obrodi samo nove konflikte«. Ko bodo mitingarji v Ljubljani pa bo treba konkretno odgovoriti na očito izzivanje. Ta odgovor pa je lahko samo popoln bojkot, ki se manifestira z julicami, na katerih ni razen razlagalcev edine resnice in policajev — žive duše ali pa normalno obljudena Ljubljana, ki z netizmernim začudenjem, vendar s prepričanostjo vase, v svojo

opredelitev, opazuje mimohod političnega dinosavra.

Miting pa bo za Slovence nedvomno lepa prilika, da, če nas je kaj v hlačah, Jugoslaviji zadnjič povemo, pod kakšnimi pogoji smo še pripravljeni ostati v tej državi. Stanje, da srbski jastrebi s slovenskim in hrvaškim denarjem po svoji volji kroje narode in narodnosti, postaja počasi nevarno, da ne rečem strahotno. Napovedani miting resnice v Ljubljani pa je samo drobna kapljica, ki polni jugoslovanski kozarec, v katerem se nabira medsebojno sovraštvo in nezaupanje. Katera in kakšna kaplja bo kozarec prelila, pravzaprav ni važno. Zanesljivo kot smrt pa je, da bo kozarec prelil, saj tako ni več mogoče živeti. Slovenci lahko živimo le bolje ali še slabše.

M. BAUER

Posnemanja vredne nemške izkušnje

Vili Zorko si je ogledal nemška skladišča radioaktivnih odpadkov

KRŠKO — »Tudi jaz sem bil med tistimi predstavniki krajevnih skupnosti, ki smo si v ZR Nemčiji ogledali začasna in trajna odlagališča srednje- in nizkoradioaktivnih odpadkov. Po tem obisku sem precej spremenil mnenje o odlaganju teh odpadkov,« je povedal Vili Zorko, predsednik sveta krajevne skupnosti Leskovec pri Krškem.

Takšno strokovno ekscurzijo je za predstavnike krajevnih skupnosti, ki mejijo z JE Krško, organizirala elektrarna sama v povezavi z občinsko konferenco SZDL Krško. »Seveda so razlike med nami in Nemci že na prvi pogled več kot očitne. V Nemčiji o tem ne razpravljajo nihče, če ni dovolj strokovno podkovan. Zaradi tega o teh problemih tudi ne politizirajo. Vendar je hkrati tudi res, da ima nemška država pri vsem tem odločilnejšo vlogo pri nas. Opozoril pa bi še na eno pomembno podrobnost. Tam ločijo med časnimi skladišči za te odpadke in trajnimi odlagališči. In prav presenečen sem bil, ko sem se lahko povsem brez zaščite sprehodil po časnih skladiščih pri jedrskih elektrarnah. Kot zanimivost naj po-

vem, da so ta odlagališča nekako stalna za čas obratovanja elektrarne in da jih šele kasneje prepeljejo na stalno odlagališče,« je povedal Zorko.

Kot kaže, pa so v jedrskih elektrarnah v Nemčiji precej naprej kar zadeva shranjevanje teh odpadkov. Tako ima prva nemška jedrska elektrarna Obrigheim 3200 sodov s temi odpadki, deluje pa že celih 20 let. Podobno ima tudi jedrska elektrarna Philippsburg, ki je trikrat večja od krške, v skladišču 8.000 sodov. V Nemčiji je namreč tako, da je prostor izredno drag in elektrarne ne sirjo svojih skladišč, marveč manjšajo volumen jedrskih odpadkov. Nekatere med njimi jih sežigajo, kar je kljub dragemu postopku še vedno ceneje, kot če bi povečevali skladišča. Tako jim je doslej uspelo, da so volumen jedrskih odpadkov zmanjšali tudi za tretjino.

Za Zorka je bilo posebno doživetje obisk v trajnih odlagališčih za srednje- in nizkoradioaktivne odpadke. »Ogledali smo si opuščen rudnik železove rude Konrad pri Salzgitterju, kjer imajo odpadke shranjene več kot 1000 metrov pod zemljo. Podobno odlagališče imajo tudi v opuščeni rudnici soli v Assnu. Tam potekajo intenzivni poskusi, kako odlaganje odpadkov še bolj posodobiti in ga narediti za povsem nenevarnega. Seveda vse to veliko stane, zato je razumljivo, da k temu precej prispeva država. Oba rudnika je odkupila država in ju dala v uporabo jedrskim elektrarnam.«

Zorko je povedal, da tam prebivalci ne protestirajo, ker očitno nekaj dobijo za svojo tolerantnost. »Podobne glasove o rentah je slišati tudi iz drugih držav. V Franciji naj bi imeli okoličani zastoj električno energijo. Skratka, tudi mi v Krškem bi radi imeli nekaj od tega, ker v svoji neposredni bližini trpimo JE Krško,« je dejal J. SIMČIČ.

SINDIKALISTI O NOvem STATUTU

BREŽICE — V ponedeljek so na razširjeni seji občinskega sveta Zveze sindikatov obravnavali in glasovali o spremembah in dopolnitvah statuta ter oblikovali predloge k »Programu Neodvisnih sindikatov Slovenije«, tezam za novi statut in k drugim kongresnim dokumentom. V občinski organizaciji so se na sejo dobro pripravili in so Brežice preplepili s plakati, ki opozarjajo delavce, za kakšen statut naj ne glasujejo.

več kot v razvitem svetu. Dvakrat več porabimo vode, energije, narodni dohodek pa je dvakrat manjši. Smo kot Srednja Evropa pred 30 leti in najhujše je, da že 10 let capljamo na mestu. Za takšno stanje ni nikakršnega razloga in po omenjeni zasnovi naj bi v 4 do 5 letih zmanjšali odpadke za polovico, preostalo polovico pa odlagali tako, da ne bi bilo nevarnosti za okolje.

To pomeni, da bi namesto sedanjih 60 pollegalnih občinskih smetišč v Sloveniji naredili nekaj večjih z vsemi potrebnimi dovoljenji. Odpravili naj bi preko 700 črnih odlagališč, kolikor jih

• Slovenski strošek za varovanje okolja znaša po oceni glede odpadkov okrog 200 do 250 milijonov nemških mark, žal pa ni več vprašanja, ali smo ga v Sloveniji v gospodarsko težkih časih sposobni pokriti. Brez takojšnje akcije bi mogli že leta 2000 ostati brez pitne vode, pravijo strokovnjaki, podtalnica je namreč močno ogrožena. Proizvodnje, ki v ceno izdelka ne morejo vračunati ekološke varnosti, bodo morale prej ko slej zapreti vrata, ekološka streznitev pa je nujna tudi za vsakega posameznika.

je registriranih, od tega skoraj desetina v novomeški občini. Posebne odpadke, ki jih imajo tovare sedaj po dvoriščih, pred leti pa so se jih reševale, kot so vedele in znale, naj bi spravili v za to zgrajena in strokovno nadzirana skladišča, za čas, dokler ne iznajdemo tehnologij za njihovo predelavo. Lokacije bodo, seveda velik problem, odpadkov nihče ne mara v svoji bližini. Dr. Novak je govoril o razumnem dogovoru med razumnimi ljudmi, ki verjamejo stroki, seveda etični, ne pa taki, kot je doslej prevečkrat bila.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

- Tanke v kotalke, oficirje v pastirje, karavle turistom, topove v zvonove, Slovenijo Evropi. (Iz izjave ZSMS)
- Z ozirom na to, da je tema o demokratizaciji zelo odprta, bo seja zaprta. (Lenner)
- Tisti, ki so mirno gledali, kako se piše obtožnica proti Vlasiji, so morda že napisali obtožnico tudi sami sebi. (S. Vrcan)

NOVI DEVIZNI TEČAJI

država	valuta	tečaj	tečaj	tečaj
država	valuta	velja za	nakupni	prodajni
Avstralija	a dolar	1	45211	45279
Avstrija	šiling	100	438824	439483
Kanada	dolar	1	49184	49258
Danska	krona	100	796164	797360
Finska	marka	100	1338667	1340678
Francija	frank	100	910730	912098
ZR Nemčija	marka	100	3081848	3086478
Grčija	drahma	100	-	34676
Irska	funt	1	-	-
Italija	lira	100	4223	4229
Japonska	jen	100	40099	40159
Kuvajt	kv. dinar	1	192266	192555
Nizozemska	gulden	100	2733782	2737889
Norveška	krona	100	827051	828293
Portugalska	escudo	100	36112	36166
Švedska	krona	100	890925	892263
Švicca	frank	100	3497199	3502453
V. Britanija	funt	1	90788	90924
ZDA	dolar	1	57606	57693

Naša anketa

Mladi korak pred drugimi

Takoj potem, ko sta ZKS in SZDL predstavili javnosti svoja programa za nove čase oz. spomladanske volitve, je na svojem 13. kongresu v Portorožu v prvih dneh novembra to storila še ZSMS, ki je hkrati prehitela svoje »odraslejšje« tekmičice. zveza socialistične mladine Slovenije se je v Portorožu že preoblikovala v samostojno, novo politično stranko ZSMS (Za Svobodo Mislčega Sveta), hkrati pa je bila toliko pametna, da ni zavrgla svoje družbenosti (kar so nekateri v ZSMS sicer zahtevali), ki ji gotovo daje mnoge ustvarjalne možnosti. Pameti in resnosti novi ZSMS očitno ne manjka, to dokazujejo tudi sprejeti programski dokumenti. Vanje so mladinci vnesli tako rekoč vse, kar prizadeva in zanima človeka, kar bi utegnili pritegniti volilca, od velikih tem o demokraciji, pravni državi, ekologiji, tržnem gospodarstvu, do obrobnih, a za posameznike zelo pomembnih tem. Z njimi so posegli tako rekoč v vse pore življenja. Začuda, ali pa tudi ne, delujejo povsem resno in upoštevajo še to, da gre za mladince, ki jim glave niso prepolne starega masla, zvenijo zelo resno in realno besede voditelja stare in nove ZSMS Jožeta Školca, da »obstaja realna možnost, da na volitvah zmagamo«, še bolj realno pa verjetno lahko računajo na mnoge nove člane, ki prej zaradi let niso sodili v ZSMS.

VINKO BOSINA, delavec v TCP Videm, Krško: »Popolnoma se strinjam z mladimi, ki se borijo za oblast. Prav je tudi, da bodo poslej politična stranka, kot vsaka druga, ne glede na starostne omejitve. Ti mladi so prinesli v našo mlakuzo nekaj svežine, novih zamisli, brez katerih bi bili sedaj še veliko bolj zadaj za spremembami v državah vzhodnega bloka. Mislim, da bodo mladi imeli uspeh na volitvah. Kaj mi je najbolj všeč iz njihovega programa? Med drugim to, da nameravajo poklicati slovenske fante s Kosova.«

MARJANA RAMOVŠ, tehnolog v Agrostroju, Šentrupert: »Nisem še razmišljal o tem, ali bi bil član ZSMS, kajti pre malo poznam njen program. Prepričan pa sem, da malo konkurence sploh ne bi škodilo, zato sem za večstrankarski sistem. Prav tako sem trdno prepričan, da ZSMS oz. njen program sploh ne bo tako dobro sprejet v drugih, zlasti jugovzhodnih republikah, kakor verjetno v Sloveniji. Toda čas bo prinesel svoje, in pa gotovo dela za mlade.«

MARJANA IVANOVIČ, tajnica iz Metlike: »Vsa zadeva z mladinsko organizacijo kot stranko je prišla prehitro, da bi jo človek lahko trezno pretehtal. Jaz sem bila mladinska funkcionarka od 1973 do 1975 in razmere so bile takrat seveda povsem drugačne. Sicer mi je program te nove mladinske organizacije všeč, a bi ga po moje lahko zastavila tudi sedanja mladinska organizacija. Sicer pa imajo dobre programe tudi druge stranke oz. gibanja. Kako jih bodo izpeljali, pa je drugo vprašanje.«

META PRELESNIK, profesorica iz Kočevja: »Prav je, da so mladi ustanovili stranko. Tudi zavzemajo se za prave stvari. So vedno korak pred ostalimi. Privoščim jim, da bi jim uspelo na volitvah. Že zdaj so se zavzemali za pametne zadeve, ki so tudi v ustavnih dopolnilih in še vedno z novimi predlogi in programi vlečejo voz naprej. Prav zato imajo ideje mladih veliko privržencev med odraslimi, verjetno celo več kot med mladino, ki se tudi v kočevski občini bolj malo zanima za politiko.«

PROF. MIROSLAV KUGLER, akademski slikar iz Brežic: »Sprememba naziva ZSMS z dodatkom, da je stranka, potrjuje tezo, da je nova organizacija prav tako kot SZDL le trojanski konj, po katerem ZK obupno poizkuša dobiti pozicije za pomladne volitve. Na njih bo izgubila, če se bomo držali nasvetov ameriškega ekonomista Sachsa. Ankete kažejo, da bo združena demokratska opozicija Slovenije zmagala s 60-odstotno večino, četudi se ji ne priključijo Zeleni, kar pa ni verjetno.«

ROMANA TRPIN, poslovna sekretarka v Labodu, Novo mesto: »Mladina je doslej imela vedno pametne ideje in je bila vedno pred drugimi, tako pred ZK kot tudi pred SZDL, zato se mi zdi prav, da sedaj postane prava stranka in dobi svoje mesto v parlamentu ali kar pač že bo. Sem za pluralizem, saj nismo vsi enaki niti vsi enako ne mislimo. Prav je, da se mnenja soočajo, da se oblikujejo različni programi, na podlagi katerih se bodo izrekli volilci na svobodnih volitvah.«

MARJANA RAMOVŠ, tehnolog v Agrostroju, Šentrupert: »Nisem še razmišljal o tem, ali bi bil član ZSMS, kajti pre malo poznam njen program. Prepričan pa sem, da malo konkurence sploh ne bi škodilo, zato sem za večstrankarski sistem. Prav tako sem trdno prepričan, da ZSMS oz. njen program sploh ne bo tako dobro sprejet v drugih, zlasti jugovzhodnih republikah, kakor verjetno v Sloveniji. Toda čas bo prinesel svoje, in pa gotovo dela za mlade.«

MARJANA IVANOVIČ, tajnica iz Metlike: »Vsa zadeva z mladinsko organizacijo kot stranko je prišla prehitro, da bi jo človek lahko trezno pretehtal. Jaz sem bila mladinska funkcionarka od 1973 do 1975 in razmere so bile takrat seveda povsem drugačne. Sicer mi je program te nove mladinske organizacije všeč, a bi ga po moje lahko zastavila tudi sedanja mladinska organizacija. Sicer pa imajo dobre programe tudi druge stranke oz. gibanja. Kako jih bodo izpeljali, pa je drugo vprašanje.«

TOMI GAVRANIČ, tehnolog v Riku v Ribnici: »Bolje bo, ko bomo na oblasti, ki kar obstajajo realne možnosti. Seveda pa bo potrebno tržno gospodarstvo in boljše delo. Delati bomo morali vsi, tudi tisti, ki zdaj le govorijo. Rezultate dela, dohodek, ko treba nameniti za prave stvari in ne za podpiranje raznih državnih institucij, ki ne delujejo, kot bi morale. Politika se bo morala ukvarjati s praviimi stvarmi, ne pa 40 let mleti isto.«

META PRELESNIK, profesorica iz Kočevja: »Prav je, da so mladi ustanovili stranko. Tudi zavzemajo se za prave stvari. So vedno korak pred ostalimi. Privoščim jim, da bi jim uspelo na volitvah. Že zdaj so se zavzemali za pametne zadeve, ki so tudi v ustavnih dopolnilih in še vedno z novimi predlogi in programi vlečejo voz naprej. Prav zato imajo ideje mladih veliko privržencev med odraslimi, verjetno celo več kot med mladino, ki se tudi v kočevski občini bolj malo zanima za politiko.«

ANTON SOTLAR, predsednik vaškega odbora Ledina, Sevnica: »Verjamem, da bo ZSMS stranka vredna zaupanja in bi bil njen član. Za to sta predvsem dva razloga: ustanovili so jo mladi, ki gotovo nimajo toliko masla na glavi kot dosedanja oblastniki oz. politiki in prepričan sem, da bodo v vodstvu ZSMS strokovno, z znanjem dovolj podkovani, da bodo kosi izzivom časa. Končno si večina ljudi želi sprememb na bolje in ZSMS to obeta.«

PROF. MIROSLAV KUGLER, akademski slikar iz Brežic: »Sprememba naziva ZSMS z dodatkom, da je stranka, potrjuje tezo, da je nova organizacija prav tako kot SZDL le trojanski konj, po katerem ZK obupno poizkuša dobiti pozicije za pomladne volitve. Na njih bo izgubila, če se bomo držali nasvetov ameriškega ekonomista Sachsa. Ankete kažejo, da bo združena demokratska opozicija Slovenije zmagala s 60-odstotno večino, četudi se ji ne priključijo Zeleni, kar pa ni verjetno.«

RADE VRLINIČ, upokojenec iz Črnomlja: »Mislim, da so mladi s stranko preveč pohiteli. Premisliti bi morali, ali je sedaj, ko je v Jugoslaviji toliko razprtij, čas za to. Sicer pa priznamo mladini, da je naredila veliko pri demokracizaciji družbe. Kar se tiče novega programa, pa to: napisati ga je lahko, uresničiti nekoliko težje. Vprašanje je, če je tako ambiciozen program glede na razmere v Jugoslaviji uresničljiv.«

Slovenija nam postaja smetišče

Nova zasnovana sistema za ravnanje z odpadki v Sloveniji čaka na mnenje in podporo ljudi, ki naj bi odgovorne prisililo k učinkovitemu ukrepanju

NOVO MESTO — Torek, 7. novembra, je bil v Novem mestu ekološko obarvan dan. Občinska konferenca SZDL je v sodelovanju s svetom za varstvo okolja pri RK SZDL pripravila regijsko obravnavno nove zasnovane sistema za ravnanje z odpadki v Sloveniji, o kateri naj bi se sedaj izrekli po Sloveniji.

V okviru novomeškega posveta je bil najprej ogled komunalne deponije v Leskovicu, ki velja za eno najbolje urejenih v Sloveniji, strokovni razgovor o odpadkih, kontaktna oddaja Studio D

STROŠKI HE VRHOVO NARAŠČAJO

VRHOVO — Gradnja hidroelektrarne pri Vrhomu se nenehno draži. Prvotna cena naložbe je že izgubila sleherni pomen, pa tudi cena prvega aneksa k investicijskemu programu se je sedaj povečala za 32-krat. V prvem aneksu je bila cena elektrarne določena s 403 milijardami din, v drugem aneksu pa se je cena povečala na 12.956 milijard din. Očitno so načrtovalci stroškov podcenjevali našo inflacijo. K temu naj dodamo, da bo imela HE Vrhuvo tri agregate s skupno močjo 34,2 megavata in bo na leto dajala 138 milijonov kilovatsnih ur električne energije. Po sedanjem načrtu naj bi se prva turbina zavrtila že prihodnje leto novembra, januarja 1991 pa naj bi pognali tretji in zadnji agregat.

Banke ne damo!

Še en »vroč krompir«

MARIBOR — Najbrž je pretirano trditi, da smo bili Mariborčani v zadnjih letih ponosni na svojo banko: v svetu denarja ni čustev, zadovoljstvo mesta s KB Maribor (KBM) kot sorazmerno samostojno banko znotraj sistema Ljubljanske banke pa je imelo povsem praktične razloge: če ne bi bilo nje, v mnogih mariborskih kolektivih ne bi dobivali plač. Še zlasti Tam bi ji lahko postavil spomenik, a tudi mnogi drugi kolektivi so bili deležni blagodatni močne lokalne banke. Ta je še danes edina banka zunaj kakšnega republiškega središča, ki se enakovredno z drugimi »velikimi« bankami pojavlja na domačem denarnem trgu, že vrsto let pa ima tudi veliko samostojnost pri poslovanju s tujino. Kaj je to pomenilo in pomeni za ubužoano mariborsko gospodarstvo, ni treba posebej podarjati.

Zato je reorganizacija slovenskega in jugoslovanskega bančnega sistema pred meseci nenaodoma postala ena od najbolj vročih mariborskih tem. Pojavili so se glasovi, da mesto izgublja »svojo« banko, da jo

Ljubljana namerava »vsrkati« v osrednjo republiško banko in ji odvzeti samostojnost (kar naj bi pomenilo popolno finančno odvisnost Maribora od prestolnice). Hkrati se je slišalo tudi o drugi možnosti, namreč da se KBM »odcepi« od sistema Ljubljanske banke, postane tudi organizacijsko avtonomna in gre svojo pot.

Ne ena ne druga različica ni imela v mestnih strokovnih krogih večinske podpore, saj so bile očitne njune pomanjkljivosti: v prvem primeru bi banka čez noč izgubila položaj, ki si ga je z uspešnim poslovanjem dolga leta gradila (KBM je vedno imela srečo, da so jo vodili sposobni direktorji); v drugem primeru bi bila njena prihodnost enako negotova, kajti od gospodarskega zaledja s toliko težavami si nobena banka ne more obetati nič dobrega, še najmanj solidno osnovo za samostojnost.

Tako so najbrž s pred dnevi sprejeto odločitev, s katero je KBM postala »hči« Ljubljanske banke, a je ohranila dosedanje pravice, zlasti pri poslovanju s tujino, zadovoljni oboji. Gotovo gre za modro rešitev, saj bi bila neumnost prostovoljno oditi iz še edinega sorazmerno zdravega bančnega sistema v Jugoslaviji. Maribor pa si po drugi strani tudi ne more privoščiti, da bi postavil kakšne posebno ostre pogoje za svoje nadaljnje ostajanje v sistemu — ne zgolj zaradi svojih Tamov, Marlesov, Liletov in drugih, temveč tudi zaradi centralizacije denarja, ki ga prinaša ukinitve sisov. Nihče si ne dela iluzij, da je za Maribor dobro, ker se bo odslaj še več denarja s tega območja stekalo v Ljubljano, zato bi bilo samo še slabše, če bi mesto ostalo s svojo banko samo, resda »samostojno«, vendar s polprazno vrečo.

MILAN PREDAN

Kmetijstvo

NEPOVRATNA SREDSTVA ZA 12 HLEVOV

ČRNOMELJ — 12 kmetov iz črnomajške občine je v letošnjem letu dobilo za gradnjo velikih hlevov nepovratna sredstva z republiškega sisa za pospeševanje kmetijstva. To je velik korak naprej, zlasti še, ker je bilo v zadnjih letih v občini pri gradnji hlevov zatišje. V hlevih bo prostora za 220 glav pitane govede in 70 krav.

BOLJ KOT KULTURA PRITEGNILO VINO — Organizatorica semiškega martinovanja, tamkajšnja podružnica društva vinogradnikov Bele krajine, se je razburjala, ker za bogat kulturni program ni bilo pravega zanimanja. To pa seveda ni veljalo za mlado vino, ki so ga točili kar iz sodov v veži semiškega hotela Smuk. (Foto: M. B.-J.)

VODNIK V KUPČIJI

Odkupne in prodajne cene v KZ Krka Novo mesto
Ta teden bodo očitno še veljale cene živine, ki so bile sprejete 6. novembra. Mlado pitano govedo bodo torej plačevali po 184.000 din za kilo v ekstrasni klasi, v 1. klasi po 170.000 din, v 2. klasi po 161.070 din in izven klase po 152.140 din. Vole plačujejo po dogo-

voru. Starejše govedo pa od 123.000 din do 152.140 din za kilo, odvisno od klase. Odkupne cene telet so veljavne od 7. novembra in so za teleta 1. kategorije, to je šerole in simental, moška po 200.000 din in ženska po 180.000 din za kilo žive teže. Teleta sivojave pasme plačujejo po 190.000 din moška in po 170.000 din ženska teleta. Vsa teleta za klanje pa plačujejo po 170.000 din.

Odkupne in prodajne cene v M — Agrokombinatu Krško

V krškem Agrokombinatu ta teden še vedno veljajo iste cene za mlado pitano govedo. Ekstra klasa plačujejo po 200.000 din in 1. klaso po 180.000 din. V teh dveh klasah je tudi večina goved, tako da ostalih cen niti ne navajajo. Prašiči so po 130.000 din za kilo žive teže, teleta pa 180.000 din.
V hladilnici v Žadovinku prodajajo jabolka po 15.000 do 20.000 din, krompir pa je še vedno po 8.000 din.

• **SEJMIŠE V BREŽICAH** — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 230 prašičev, starih do 3 mesece, in 29 starejših. Prodali so 107 mlajših, in sicer po 135.000 do 140.000 dn za kg žive teže, ter 13 starejših, in to po 130.000 do 140.000 din po kg žive teže.

Kmetijski nasveti

Dobre stare sorte jabolk

O okusih ne gre razpravljati, so rekli že Rimljani in velja še danes. Nič čudnega ni torej, če si ljudje ob sedanjih zoženih in uniformirani sortni listi jabolk zaželijo staro sorto in iščejo sadiko zanjo. Vsega, kar je staro, ne kaže zavreči ne le zaradi starosti in preizkušnosti, marveč zaradi vrednosti, ki se jo izplača ohraniti.

- Vsaj dvanajst starih sort jabolk je takih, ki se jih iz teh ali onih razlogov še splača posaditi, zlasti če gre le za ljubiteljsko sadjarstvo oz. vrtničarstvo. Nekateri od njih je moč dobiti v drevnicah, druge pa si je treba pridobiti s cepljenjem.
- Med dobre stare sorte štejemo:
 - dolenjsko (sevnško) voščenko, ki so jo nekajdaj uživali tudi na dunajskem dvoru in šteje med najbolj okusna jabolka;
 - lepocvetko (belfler), doma iz Amerike, ki daje dolgo uporabne rdečkasto nadahnjene rumene plodove;
 - beličnik, staro rusko zgodnje sorto, ki daje prve prijetne kiselkaste bele plodove, le kratak čas uporabne;
 - grafenštajnc, ki rodi značilno rdeče progaste okusne sadeže;
 - zlato parmeno, staro angleško sorto jabolk, ki spada med najboljše namizne sorte;
 - kanadko, francosko debeloplodno sorto, ki je žal zelo občutljiva za monilijo;
 - boskopski kosmač, ki je doma na Nizozemskem in ima značilne hrapave plodove odličnega okusa;
 - carjeviča, domačo sorto, ki je odporna proti mrazu in daje sočne plodove, primerne za industrijsko predelavo;
 - krivopcelj, staro nemško sorto, ki je kot nalašč za domačo uporabo;
 - stajski mošancelj, ki zdrži v kleti do maja in ki smo ga pred vojno izvažali kot namizno sorto zaradi njegove obstojnosti in prijetno vinsko kiselkaste okusa;
 - ananasovo reneto, ki ima značilno ananasovo aromo, a je žal bolj slabo rodna;
 - londonski peping, staro angleško sorto, ki je zelo občutljiva za škrlup, za prevoz in skladiščenje, ima pa odličen okus.
- Izbere je torej kar nekaj.

Inž. M. L.

Gnojila na brezobrestni kredit!

Kmetijska zadruga Krka nudi lepo priložnost kmetom, ki z njo sodelujejo

NOVO MESTO — Cene mineralnih gnojil naraščajo hitreje kot cene kmetijskih pridelkov. Da ne bi prišlo do občutnega zmanjšanja gnojenja in tako do manjših pridelkov v letu 1990, je kmetijska zadruga Krka Novo mesto dala pobudo, da bi skupaj s samoupravno interesno skupnostjo za pospeševanje proizvodnje hrane v občini Novo mesto zagotovili denar za začasno brezobrestno kreditiranje nabave gnojil.

Pogodbenim pridelovalcem je omogočena nabava gnojil na brezobrestni kredit do 1. 1. 1990, z 20-odst. pologom ob nabavi, po cenah, ki so veljale v zadnji polovici oktobra in prvi polovici novembra letošnjega leta.

Doba brezobrestnega kreditiranja je sicer kratka, vendar omogoča naslednje koristi:

— v času brezobrestnega kreditiranja se bodo cene proizvajalcev gnojil povečale najmanj dvakrat (v novembru in decembru);

— omogočena je željena oskrba z gnojili za prihodnje leto.

Do brezobrestnega kreditiranja z 20-odst. pologom so upravičeni kmetje, ki s celotno tržno proizvodnjo sodelujejo s kmetijsko zadrugo in so v letu 1989 prodali najmanj 5000 l mleka in 800 kg prirasta živine. Faktor preračunavanja mleka v meso je 6,5. Največja količina gnojil je 800 kg/ha obdelovalne zemlje, ki jo kmetija obdeluje. Do brezobrestnega kreditiranja so upravičeni tudi

specializirani pridelovalci sadja, ki imajo sklenjene pogodbe za leto 1990, po

navodilih pospeševalne službe.

Kreditna nabava gnojil je omogočena takoj, ko upravičenci sklenejo v svoji TZO pogodbo za kooperacijsko pridelavo v letu 1990.

POSPEŠEVALNA SLUŽBA
KZ »Krka«, Novo mesto

LE DVA MLADA ČISTA KMETA

ČRNOMELJ — Na nedavni volilno-programski konferenci tukajšnjega občinskega komiteja ZKS je Ivan Simonič iz kmetijske zadruge opozoril na težave v kmetijstvu. Poskušal je odgovoriti na vprašanje, zakaj so pridelki pri kmetu tako nizko plačani, kupujemo pa jih tako drago. Še pred meseci so namreč cene kmetijskih pridelkov zaostale za ekonomskimi cenami za 30 do 40 odst. Simonič je za primer vzel mle-

ko, ki ga vozijo v Ljubljano, nato pa se v embalaži vrača nazaj v belokranjske prodajalne. Ceno navijajo visoki prevozni stroški ter monopolist ljubljanske mlekarne. Podobno se dogaja s pšenico. Sicer pa je po njegovem mnenju družba, ki bo gradila standard le na kilogramu kruha in litru mleka slaba, kmetijski pridelki v črnomajški občini pa bodo tudi vnaprej dragi, ker kmetije v glavnem obdelujejo le starčki. Očitno pa se bo še povečevalo število opuščanih kmetij. Samo za primer: v črnomajški občini sta le dva kmeta mlajša od 40 let.

Smo vedno boljši kletarji

Nasveti, ki jih vinogradniki dobijo na semiškem martinovanju, pripomorejo k boljšemu vinu

SEMIČ — Ljudski rek pravi, da je Martinovo »jesenski pust«. Da bi ohranili del ljudskega izročila naših prednikov, hkrati pa ugotovili, kakšno je mlado vino in opozorili na morebitne napake, so v semiški podružnici Društva vinogradnikov Bele krajine letos že tretjič zapored pripravili martinovanje. Kar tri dni so z mladim vinom in bogatim kulturnim programom želeli privabiti v Semič in Semiško goro čimveč obiskovalcev.

Semičani so povabili k sodelovanju vse belokranjske vinogradnike, v zvorci vin pa so se odzvali le iz črnomajške in semiške podružnice, ne pa tudi iz metliške. To pa je škoda, saj sta tudi degustacija in ocenjevanje mladih vin ob martinovanju prispevala, da se kakovost belokranjskih vin iz leta v leto izboljšuje. Tiste z manjšo hibo je namreč moč ob pravočasnem nasvetu še popraviti. Kot je ob degustaciji ugotovil tudi mag. Julij Nemanič, so vinogradniki

naredili v zadnjih letih v kletarjenju velik korak naprej. Sicer pa je po Nemančevih besedah značilnost letošnjega pridelka nizka stopnja sladkorja in visoka stopnja kisline. »Kisli« mošti so tudi bolj zavarovani pred kvarjenjem, zato je letos manj bolnih vin kot ob degustacijah v preteklih letih. Sicer pa je bilo uspešnejše kletarjenje belih vin, saj imajo nekatera rdeča vina napake, ki so posledica zamude alkoholne fermentacije. Pohvalil pa je, da se vinogradniki trudijo popestriti ponudbo z rosajem.

Predsednik Društva vinogradnikov Bele krajine Jože Vidmar je pohvalil semiško podružnico, ki že več let organizira martinovanje s številnimi kulturnimi prireditvami. Opozoril pa je na slabo bisk prav na kulturnih prireditvah, kot da bi jih nekateri hoteli bojkotirati.

V bogatem kulturnem programu ob semiškem martinovanju so se predstavili črnomajška godba na pihala, Dolenjski oktet iz Novega mesta, domači harmonikaši, tamburaši iz Adlešičev, folkloristi iz Komareva pri Sisku, na ogled pa je bila tudi razstava ročnih del.

M. B.-J.

Cilj: iz domače krme 5000 kg mleka na kravo

Raziskava išče pot do tega optimuma

Niso najdonosnejše tiste krave, ki dajejo rekordne količine mleka, denimo 10.000 kg ali še več, niti tiste ne, ki ga dajejo najmanj. Ekonomski optimum je, podobno kot mnogokrat resnica, nekje v sredi, v primeru krav molznic nekje pri 5.000 litrih namolzenega mleka na eno kravo v enem letu. Tako molznost je moč doseči z doma pridelano voluminozno krmo, brez pokladanja dragih močnih krmil, zato je tako pridelano mleko najcenejše, lastniku krave pa zato daje največji dohodek.

Da bi ugotovili, kako bi to dosegli v čim večjem obsegu tudi v široki praksi, so se v naši republiki lotili razvojnoraziskovalnega projekta z naslovom »5000 kg mleka na kravo na leto iz voluminozne krme«, v kateri z našega območja sodeluje tudi KG Kočevje. Cilji tega razvojnoraziskovalnega dela so doseči: letno 5.000 kg mleka na kravo iz voluminozne krme, 7.000 do 8.000 kg v standardni laktaciji (z dodajanjem močnih krmil), 4 odst. tolišče in 3,6 odst. beljakovin, higiensko neoporečno mleko z manj kot 200.000 mikroorganizmi v mililitru mleka, dve kravi na hektar površine, izboljšanje plodnosti in povečanje povprečne starosti črede.

Vsekakor visoki cilji, ki pa jih je mogoče uresničiti, tako vsaj so pokazale dosedanje meritve in raziskave, ki bodo trajale še nekaj časa.

- n

Zadružništvo bo živel

V javni razpravi teze in predlog novega zakona

Slovensko zadružništvo ima sto let staro tradicijo in je preživelo najrazličnejše spremembe in »gospodarje«. To samo potrjuje, kako močna je ideja o zadružnem združevanju in samopomoči v kmetijstvu pa tudi v drugih dejavnostih. Lahko si nadejamo, da bo zadružništvo uspešno previharilo tudi sedanjemu nemirni čas, še več, da bo iz njega izšlo močnejše, organizirano na bolj zdravih temeljih. Zanj imajo razumevanje vse politične usmeritve

• **VRNITEV ZADRUŽNEGA PREMOŽENJA** — V komaj 38 členov obsegačem predlogu zakona o zadrukah je predvidena tudi restitucija (vrnitev, povračilo) zadružnega premoženja, ki je ob reorganizacijah zadružništva in spreminjanju naše zakonodaje v preteklosti prešlo v druge roke. Ta nekdanja zadružna lastnina bo na osnovi dokumentirane zahteve lastnikov ali njihovih pravnih naslednikov vrnjena zadružnikom v skladu z zakonom. In še to: obstoječe zadruge se bodo morale prilagoditi novi zakonodaji v roku petih mesecev, ko bo zakon o zadružništvu stopil v veljavo.

in tudi v programskem dokumentu prenavljajoče se Zveze komunistov Slovenije, zdaj še najmočnejše politične sile, piše dobesedno: »Podpirali bomo nastajanje zadružnih podjetij in preoblikovanje izvorne premoženja zadrug v nedeljivo in zakonsko varovano zadružno lastnino.«
Torej, zadružništvo bo živel, bo pa

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Pri nas se vinske kulture šele učimo

Ob Martinovem govoru Zvonimir Simičič

»Trgatev je zadnje dejanje in je tudi najbolj praznično opravilo v vinogradništvu, predvsem takrat, kadar je letina dobra. Trgatev je krona vinogradnikovega celoletnega dela in je zanj usodna: ali je dobra ali slaba. Na Martinovo mošt postane vino, to je čas, ko preneha fermentacija mošta. Predvsem pa je to čas sprostitve in veselja vinogradnikov, ko pustijo skrb ob strani.« razlaga Zvonimir Simičič, znani slovenski enolog in pisec knjige Vino-med ljudsko modrostjo in sodobno znanostjo.

Zanimiv pogovor z njim povzema po Primorskih novicah, in ker gre za primorsko vinogradništvo, v njem inž. Simičič seveda ne more mimo rebule. O njej govori kot o svojem otroku: »Rebulo pozorno vzgajam. Že v starih časih je imela širok krog oboževalcev. V

Inž. Zvonimir Simičič, priznani poznavalec vina

zadnjih tridesetih letih je bila zasnovana posebna tehnologija, ki je to sorto oplemenitila. Rebula je živahna, sveža, ima čudovit vonj in poudarjen sadni okus,« pravi kot dolgoletni vinski strokovnjak v zadrugi kleti na Dobrovem, ki sedaj zlahkosti rebule preizkuša na svojem kmečkem posestvu.

In kako ocenjuje letošnjo letino na Primorskem?

»Letos je rast v vinogradih motila toča, dosti pa je bilo tudi dežja. Rad bi opozoril predvsem na pomanjkanje visokih temperatur in sončnih dni. Avgust navadno ustvarja kakovost vina, letos je povsem zatajil, saj so bile temperature nižje kot v juliju. Dež je ponagajal tudi v septembru in pospešil trgatev. Letina je količinsko celo pod povprečjem lanskega sušnega leta, sicer pa lahko rečemo, da je letošnji pridelek grozja na Primorskem zadovoljiv in kakovosten.

Kakšna bo potem značilnost letnika?

»Vino ne bo bogato z alkoholom, bo pa fino, živahno. Kisline so primerne, arome lepe. Iz takega pridelka je moč vzgajati vino ustreznega fineza.«

Za konec pa še: kako ocenjujete kulturo pitja pri nas?

»Vino je del človekove kulture, vinska in gastronomska kultura, ki se dopolnjujeta, pa sta del splošne kulture. Gastronomija oziroma kulinarika temelji na ekonomskem standardu, da lahko pride do izraza. Vinska kultura pa v nasprotju s tem ni zahtevna in se lahko razvija tudi v skromnejših razmerah. Tako ena kot druga pa potrebujeta zavzetost, plodno in bogato fantazijo. Pri nas se vinske kulture šele učimo. Nekateri vinske tradicije so izumrle in jih je treba obnoviti. Ne gre za pijačevanje in žrtje, temveč za družabno in prijateljska srečanja ob kozarcu vina«, pripominja Zvonimir Simičič.

• »Pršu je, pršu sveti Martin, on ga je krstu, jest ga bom piu, kume moj dragi, zdaj se napij, dolgo ne boš ga, zdaj se navzlij!«

• Dokler je vino v sodu, je naše, ko ga popijemo, smo njegovi. (Nemški pregovor)

Imate seme slovite solate štrucarice?

Se en poziv Dolenjskam: bogatimo gensko banko solate!

V juliju smo v Dolenjskem listu objavili prispevek »Bogatimo gensko banko solate!« Seme domače sorte solate sta poslali dve bralki, Nika Zajc iz Mokronoga in Marija Željko iz Gornjeje Suhorja. Obema se najlepše zahvaljujemo.

Ponovno se obračam na vas s prošnjo, da sodelujete pri zbiranju avtohtonih solat, saj so na Dolenjskem izredno poznane solate štrucarica kot tudi druge solate, ki so jih vaše babice ali matere semlele doma. Ker pa je čedalje manj tistih, ki so seme pripravljene pridelovati doma, in grozi nevarnost, da se naše naravno bogastvo, kamor spadajo tudi različne solatice, izgubi, prosimo, da pošljete vzoreček semena skupaj z izpolnjenim vprašalnim listom na naslov: Kmetijski inštitut Slovenije (za dr. Mihaelo Černe), 61109 Ljubljana, Hacquetova 2. Izpolnjene vprašalne liste potrebujemo zato, da bi imeli dovolj predhodnih informacij o sorti solate.

Ime in priimek darovalca solate:
Naslov, kraj in hišna številka:
Domače ime solate:
Izgled solate: ledenka = krhkolistna, maslenka = mehkolistna, rezivka, štrucarica, hrastolistna
Leto pridelave poslanega semena:
Seme solate pridelujete doma že let:
Običajen čas setve in pospravljanje solate:
Čas pospravljanja semena:
Na kakšni zemlji solata najbolj uspeva:
Ali solata v poletni vročini hitro uhaja v cvet:
Odpornost solate zoper boleznani:
Inž. Z. C.

B. DUŠIČ

Poseg pri Globokem ni nedolžen

V Globokem vztrajajo, da je ob melioraciji treba odpraviti posledice

GLOBOKO — Ljudje so danes veliko bolj kritični do posegov v naravo kot nekajdaj. Zato se je začelo zatikati tudi pri postopkih melioracij, ki vendarle niso takoj nedolžen poseg, kot je sprva kazalo. Projekt melioracije na območju med Piršenbregom in Slopnim pri Globokem velja v brežiški občini že za staro zavedo, saj je bil izdelan že v marcu. Delegati v skupščini so ga kot odlok sprejeli še sredi oktobra, vendar le pogojno. Zakaj?

Na melioracijskem območju, ki obsega 16 hektarjev kmetijskih površin, naj bi pogolobili potok Trsnjak do globine 1,5 metra, drenirali nižinski del območja, uredili poljske poti, pognojili travnike in izvedli apnenje. Po končanem posegih naj bi se tu izvajal program pridelave, ki ga je kot podlago za projekt pripravil investitorica, to je Agraria Brežice, temeljna organizacija koope-rantov. Krajani Globokega sicer niso imeli

čnejšo melioracijski posegi na njihovem območju. Iz izkušenj namreč vedo, da ob sistemu oroševanja in namakanja nastaja precejšnja količina odvečnih voda, za katera se običajno nihče več ne zmeni.

Globočani niso proti melioracijam niti proti oroševanju, temveč se hočejo samo zaščititi pred posledicami. Še iz spomladanskih sporov v domači krajevni skupnosti predobro poznajo probleme, ki nastajajo ob nespoštovanju odloka o odvodnjavanju. Prepričati se hočejo, da bo v izvedbenem projektu sistema ustrezno urejen tudi odtok vode. In ravno taka odločenost jim je dala možnost, da tokrat ne bodo zvonili po toči.

»Afera vroči pes« se nadaljuje

Gradnja okrepčevalnice na avtobusni postaji vzemirja širšo javnost

ČRNOMELJ — Okrepčevalnica, ki jo Janez Ivanetič postavlja na črnomaljski avtobusni postaji in v kateri naj bi med drugim prodajal tudi hot-dog, vse bolj buri tiste Črnomaljce, ki jim ni vseeno, kakšno naj bi bilo njihovo staro mestno jedro. »Afera vroči pes«, kakor so jo na kratko poimenovali Črnomaljci potem, ko se je za ohranjanje starega dela mesta in zato vsaj začasno zaustavitev gradbenih del zavzela občinska ZSMS, pa se kar nadaljuje in težko je napovedati, kdaj in kako se bo končala.

Čeprav je izvršni svet Ivanetiču poslal sklep o začasni ustavitvi del ter pozneje še dopis s prošnjo, naj vendar preneha z gradnjo, saj s tem vzemirja ljudi, se investitor za to ne zmenja. Nasprotno, prav trudi se, da bi bilo delo čimprej zaključeno, in mu ni mar ne sobote ne nedelje. O tem črnomaljskem problemu bi pred tednom dni moral znova spregovoriti izvršni svet, a je seja odpadla. Komite za družbeni razvoj je za sejo sicer pripravil dopolnitev opisa postopka za postavitev kioska, ki je pravzaprav le odgovor na pripombe mladincev. Ob prebiranju pa se bralci vprašajo, zakaj si občinski može tako prizadevajo, da bi okrepčevalnica stala prav na avtobusni postaji, ter praviljajo pomanjkljivosti v dokumentaciji, na katere so opozorili mladinci, Ivanetič pa jim ni toliko ne vrača hvaležnosti, da bi upošteval sklep in priporočilo izvršnega sveta, če mu že ni mar navedenih smrtikov in številnih kulturnih delavcev, ki v svojih pisnih opozorjih, naj se »afera vroči pes« že konča. Ne toliko zaradi vzemirjanja javnosti kot zato, da Črnomalj ohrani svojo mestno identiteto.

M. BEZEK-JAKŠE

NIKJER NI SPRAVE

KOČEVJE — Ne le odnosi med republikami, ampak tudi med krajinami so vedno bolj napeti in nespravljivi. To potrjuje tudi dejstvo, da je poravnalni svet pri krajevni skupnosti Kočevje-mesto letos obravnaval 6 zadev, poravnava pa ni bila dosežena niti v enem primeru in bo zato vse spore reševalo redno sodišče.

NOVI TELEFONI

KOČEVJE — Kočevje bo dobilo novo telefonsko centralo s 5.000 priključki, ki bo montirana v začetku prihodnjega leta. Prispevek za nov telefonski priključek je doslej vplačalo okoli 570 občanov, trije obrtniki in še 20 delovnih organizacij (67 priključkov). Vsi predplačniki bodo dobili novi priključek najkasneje do 30. septembra 1991.

SPREJETI URESNIČLJIV PROGRAM

KOČEVJE — Predlagane spremembe statuta Zveze sindikatov Slovenije v kočevski občini niso bile sprejete, saj jih je na seji občinske konference OS ZS Kočevje od 27 prisotnih delegatov glasovalo 25 proti spremembam, dva pa ta se glasovanja vzdržala. V razpravi je bilo izraženih več pripomb in predlogov, med drugim tudi, da medobčinski sveti ZS niso potrebni in da naj bi v novi organiziranosti sindikatov predvideli manj poklicnih funkcionarjev na vseh ravneh. O programu NSS pa so menili, da je preobsežen, razen tega pa mora biti napisan tako, da bo članstvu razumljiv, se pravi brez trdaj in tužj.

Induplati kmalu pod novo streho

V mokronoškem obratu bodo prihodnje leto selili proizvodnjo v novo poslopje — 90 odstotkov pregrad in šotorov v izvoz, pretežno v ZRN

MOKRONOG — Medtem ko v teh kriznih časih marsikje delavci s strahom pričakujejo, kdaj sploh bo plačilni dan v mesecu in ali bo z vsebino plačilne kverte mogoče vsaj za silo zakrpati najnujnejše za golo preživetje, v mokronoškem obratu Induplati, delavci še verjamejo v boljšo prihodnost.

Ob bivši mokronoški šoli, ki je dela streho obratu z 82 delavci, gradijo gospodarski gradbeni novoposlopje, kamor se bo prihodnje leto preselila celotna proizvodnja obrata. V stari šoli bo skladišče in nekakšen razstavni paviljon za izdelke. Šotore in pregrade oziroma baldahine, ki tvorijo poglavni del proizvodnega programa, bodo lahko postavili na ogled poslovnim partnerjem ob vsakem času, kajti Induplati izdeluje veliko različnih izdelkov svojega »železnega« programa. »V novi hali bo na voljo okrog 800 kvadratnih metrov površin. Z novejšo tehnologijo bodo delavke lažje kos zahtevam tržišča, saj bodo neprimerno boljše delovne razmere gotovo tudi prispevale, da se bo izboljšala storilnost in kakovost. Glede te se sicer ne pritožujemo, saj se na zahodnoev-

Katarina Špehar

»Večnamenski« varuhinji

STARI TRG — V vrtcu v Starem trgu, prvem in sedaj še edinem vrtcu v Poljanski dolini, je 22 otrok in vsi, od dojenčkov do predšolskih, so v eni skupini. Vrtec je od lanskega poletja in domuje v gornjih prostorih večnamenskega doma. Za otroke sta eno leto skrbeli varuhinji Vida Mesarič in Katarina Špehar, letos poleti pa so dobili še vzgojiteljico, ki se vozi iz Črnomla.

»Vida in jaz sva v vrtcu od začetka in obe sva sem prišli že z izkušnjami, saj sva prej imeli preko črnomaljskega vrtca varstvo otrok na domu, Vida celih 7 let, jaz pa leto in pol,« je povedala Katarina Špehar iz Deskovce vasi pri Starem trgu. »Od letošnjega avgusta, ko smo dobili še vzgojiteljico, je naša »posadka« popolna, s tem da sva midve poleg varuhinj tudi kuharice za zajtrk in malico — kosilo dobivamo iz šole — pa čistilke in vse ostalo, kar je potrebno; skratka, sva večnamenski kot naš dom,« se je pošalila Katarina. Od začetka tega šolskega leta spada starostni vrtec organizacijsko pod šolo v Starem trgu, pedagoško vodstvo pa je še naprej v črnomaljski vzgojno-varstveni ustanovi. »Prostora je v našem vrtcu dovolj in sprejeti so bili vsi otroci, katerih starši so dali prošnjo. Lahko bi sprejeli še več otrok, saj je v vrtcu prostora za okoli 30 otrok. Računamo, da bomo na novo sprejemali februarja. Pri nas imamo otroke iz vse Poljanske doline, iz obeh občin, črnomaljske in kočevske. V glavnem so to otroci, katerih starši so zaposleni v Starem trgu, največ v Uniorju, Kometu in šoli. Posebej je treba pohvaliti Unior, ki je naš pravi dobrotnik, saj nam popravi, naredi in postori vse, kar potrebujemo,« sta povedali varuhinji. A. B.

Kdaj obvoznica za Kočevje?

Ne ve se še, kje bo sploh potekala — V Kočevju nič več stolpnic, stolpičev in ravnih streh

KOČEVJE — Mesto Kočevje nujno potrebuje obvoznico, načrtovano za leto 1991, so ugotovili minuli teden na javni tribuni o osnutku prostorskih ureditvenih pogojev za jugovzhodni del ureditvenega območja mesta. Udeležencev te razprave je bilo le 13 in še med temi je bila večina takih, ki so prišli po službeni dolžnosti.

V poročilu in razpravi pa je bilo le povedanih več zanimivih misli. Tako so se vsi strinjali, da 15 let stara zamisel o obvoznici mimo Marofa, pod hribom in do Dolge vasi ne pride več v poštev, ker je to območje pozidano ali predvideno za druge gradnje in ureditve. Tudi zamisel, da bi jo podaljšali tako, da bi obšla Dolgo vas (ki je praktično že del Kočevja) in Livold, ne pride v poštev, saj bi potekala tudi po smučišču. Nekdo je predlagal, naj bi šla višje, po pobočju Stojne, se pravi nad smučiščem v Dolgi vasi. Vsi so se tudi strinjali, naj bi v Kočevju ne dovoljevali več ravnih streh (te-

Stane Štih

ras), saj so se pokazale za neprimerne, ker zamakajo. Predlagano pa je bilo: naj bi v Kočevju ne gradili več stolpnic (zaradi težav z dvigali, gašenjem ob morebitnem požaru itd.) in celo ne stolpičev (pritličje in še štiri nadstropja), katerih dobra stran je bila res, da niso imela dvigal, slaba pa, da so za stanovalce mučilnice. Dokončno ni bil niti sprejet niti zavrnjen predlog o kioskih po mestu. Predlogi so bili različni. Po enem naj bi bili kioski za razne obrtne, uslužnostne in druge dejavnosti na več delih mesta, po drugem predlogu na enem kraju, po tretjem pa naj bi kioskov sploh ne dovoljevali, ampak bi za te namene lahko uporabljali le zidane objekte, tudi sedanjo tržnico. Škoda je, da se razprave ni udeležilo več občanov. Vse kaže, da bo huda in vroča razprava o vsem tem šele takrat, ko bodo te akte in načrte začeli uresničevati v praksi.

J. PRIMC

Spremembe ZK povzročajo travme

Črnomaljski komunisti o delu v preteklosti in o prihodnjem programu

ČRNOMELJ — Kot je na nedavni volilno-programski konferenci občinskega komiteja ZKS Črnomalj dejal njegov predsednik Bojan Košir, so prav komunisti krivci za napake po vojni, čeprav v resnici vseh kritik ne morejo prevzeti na svoja ramena. Poudaril pa je, da mora ZKS nadaljevati pot v demokracijo kot moderna organizacija in se pri tem zavzemati za ustvarjalnost, opiranje na lastne sile in ekologijo. Hkrati je v imenu vseh tukajšnjih komunistov zahteval abolicijo za Azema Vilasija.

Delegat z rudnika Kanižarica je opozoril, da je v njihovem kolektivu veliko izstopov iz ZK, glavni vzrok pa je previsoka članarina. Po podatkih je v ZKS zaposlenih 440 ljudi, torej za srednje veliko podjetje, ljudje pa se sprašujejo, ali je zares potrebna tako velika nadgradnja. Na še veliko bolj pereče probleme je opozoril delegat iz Iskre, kjer primanjkuje dela, grozijo izgube in nizki

PRVIČ NATISNJENO

RIBNICA — Prvič v zgodovini ribniške občine so te dni prejeli delegati občinske skupščine za sejo tiskano gradivo, ki je bilo tudi prvič natisnjeno v domači, ribniški zasebni tiskarni Mirana Novosela. Priznavajo sicer, da so med zadnjimi slovenskimi občinskimi skupščinami, ki gradivo tiskajo, vendar dodajajo, da je bolj kasno kot nikoli.

NERESNIČNE GOVORICE

KOČEVJE — Na dnevnem redu tokratnega rednega mesečnega kočevskega »mozaika« so bile gradbene zadeve. Vprašan občanov je bilo bolj malo, eno pa se je glasilo: zakaj so prispevki za gradnjo na nerazvitem območju občine, na primer v Koprivniku, enaki kot v okolici mesta Kočevja? Tako se namreč pritožujejo občani in te nekaterih območij. Odgovorna predstavnica občinske skupščine je odgovorila, da to za Koprivnik in še nekatera druga območja sploh ne drži in da tam za gradnjo ni sploh nobenih prispevkov. Na dodatno vprašanje, če so morda gradbena zemljišča enako draga v Koprivniku in mestni okolici in od tod take govorice, je odgovorila, da tudi to ne drži in da je zemlja v oddaljenih krajih cenejša. Na vprašanje, zakaj ne bi mogli hitreje izdati gradbenih dovoljenj, pa je bil odgovor, da občan lahko dobi gradbeno dovoljenje že v dveh urah, kar je dovolj hitro. Pogoj je le, da mora prinesiti vse dokumente.

osebni dohodki, ki so že sedaj na ravni zajamčenih. Posledica tega je, da strokovni kader odhaja. Razlog za slabo

• Na konferenci so komunisti izvolili tudi člane občinskega komiteja ZKS, statutarne komisije, tovariškega razsodišča in nadzorne komisije ter določili delegate za 11. kongres ZKS in 14. kongres ZKJ. Bojan Košir, kandidat za sekretarja predsedstva OK ZKS, pa je nekaj dni pred konferenco umaknil kandidaturu za to funkcijo, tako da bodo morali kandidacijski postopek po osnovnih organizacijah ponoviti.

kadrovsko strukturo pa je po mnenju komunistov iz Gorenja uravnilovka ter dejstvo, da so doslej lahko preželi tudi tisti brez znanja in dobrega dela. Da pa gre tukaj za začaran krog, je potrdil predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov. V črnomaljski občini so osebni dohodki za 15 odst. nižji od republiškega povprečja. Ker se torej ljudje borijo za svoje preživetje, težijo k uravnilovki in ne dovolijo prevelikega razpona med prejemki.

Že tržišče idej

S programsko-volilne seje trebanjskih komunistov

TREBNJE — Osnovna slabost trebanjske občinske organizacije ZK je to, da se premalo slišijo stališča ZK v delegacijah, delavskih svetih, zborih delavcev ali občanov, na skupščinah, v SZDL in med mladino. Da pa je stanje tako, to niti ne preseneča, če vemo, da se vrste trebanjskih komunistov vse bolj redčijo in da je vse manj sposobnih in voljnih sprotiti se z izzivi, ki jih ponuja prenova ZK. Takole bi morda v kratkem strnili poročilo o delu v preteklem obdobju in razpravo na ponedeljkovi programsko-volilni seji občinske konference ZK v Trebnjem. Predsednik OK ZK Stefan Kamin je v uvodnem poročilu dejal, da so njihove vrste zapuščali tudi člani, ki jih na ZK ni nikoli vezala kakšna posebno trdna vez, in nasploh je Kamin precej pozornosti posvetil prav kadrovski politiki. Majda Ivanovič iz osnovne organizacije občinskih upravnih organov je opozorila na ne dovolj obdelane programske usmeritve in nekaterih področjih, kjer se še kažejo sledi

• Izvršni sekretar predsedstva CK ZKS Lenart Šetinc je opozoril, da se je treba navaditi delovanja na tržišču idej. ZKS se zavzema za evolucijo in spreminjanju družbenih razmer in ima popolnoma realne možnosti, da s takim programom združi ož. prepriča volivce. Na seji so zatem izvolili nove organe OK ZK, ta pa se je (prav tako na tajnih volitvah) med Stefanom Kaminom in Lojzatom Ratajcem odločil, da slednji postane predsednik OK ZK.

»komandovalne« partije, ki lepo razdeli naloge, opravi in zanje odgovarja pa naj jih kdo drug. Predsednik trebanjske mladine Bruno Gričar je vprašal, ali misli ta ZK resno, ko govori o sestopu z oblasti in kaj bo naredila s sabo.

Stane Novak iz Trima je opozoril, da je razbremenitev gospodarstva še zmeraj prazno govorenje, namesto da bi se temu odločno uprl. Igor Slak iz Novosela TAP je menil, da je v občini zaskrbljujoča rast družbenega proizvoda, da bi lahko zagotovili financiranje družbenih dejavnosti. Tudi Francka Primožič iz Laboda Temenica je soglašala, češ da v občini nočejo slišati, da ni dovolj denarja za nadgradnjo, ki so jo ustvarili in da v družbenih dejavnostih ne vidi nobene racionalizacije. Po njenem mnenju je vedno sporno, da OK ZK daje večjo podporo družbenim dejavnostim kot pa gospodarstvu in krepitevi materialne osnove.

P. P.

V KS DOBRNIČ GLASOVANJE O SAMOPRISPEVKU

DOBRNIČ — Prebivalci krajevne skupnosti Dobrnica se bodo v nedeljo, 19. novembra, z referendumom odločili o novem krajevnem samoprispevku. Sredstva, zbrana z načrtovanim novim samoprispevkom, bodo namenili za gradnjo telefonskega omrežja, za asfaltiranje ceste v dolžini 1,5 kilometra, za vzdrževanje stavb in za dotacije družbenopolitičnim organizacijam in gasilec ter za gradnjo mrliške vežice. Nedeljski referendum bo potekal od 7. do 19. ure.

P. PERC

Črnomaljski drobir

EKOLOGIJA IN TELEFONIJA — Vse kaže, da sta ti dve stvari med seboj povezani. Na opozorilo ekologov, da so odpadke iz viniškega Novoteksa stresli kar v stelnjak ob poti, ki pelje v Bojance, smo želeli zvedeti, kaj bodo v opravičilo povedali v Novoteksu. Po nekajdnevnem telefoniranju smo ostali brez odgovora, kaj telefonske zveze ni bilo moč vzpostaviti. Sicer pa viniški Novoteks ni edini v (dobre bližini) krajin, ki ga ni moč priklicati po telefonu, kar pa še ne pomeni, da tudi drugi kolektivi smeti kar v stelnjake. ZSMS — Črnomaljska ZSMS (Za svobodo Mislečega Sveta) bi se končno že lahko preimenovala v kaj za črnomaljske razmere bolj logičnega in aktualnega. Odkar se borijo za lepši izgled starega mestnega jedra in odstranitev vseh tujkov in zveza, morda ne bi bilo napak, če bi si sicer pa (bivši) mladinci pravijo, da samo ime stranke niti ni tako pomembno, važnejše je poskušati normalno delati in tudi nekaj narediti v nenormalnih razmerah. TEZAVE — Sicer pa z ZSMS nima te glave graditelj kioska, ampak tudi črnomaljski predsednik te stranke sam. Ob nedavnem javnem nastopu je tako vneto splošno imel Zveza socialistične mladine Slovenije, da so poslušalci že pomislili, da je bil za stari dobri časi. Morda ni črna.

Drobne iz Kočevja

ŽIVLJENJSKA UTEMELJITEV — Nekateri v Kočevju se zavzemajo, da bi imeli po mestu enotne klopce, enotne luči in razsvetljave itd., skratka, vse čim bolj enotno. Na nedavni razpravi o tem pa je nekdo tako razmišljanja zavrnil iz dveh razlogov. Prvič: mesto bi bilo preveč uničevano; drugič: lahko bi se zgodilo, da bi se celo domačin v mestu izgubil, posebno še, če bi se pozno ponoči vračal iz gostilne. KAM ZVRTIČKI IN VRTIČKARJI? — Kljub neštetim in dolgoletnim pobudam krajanov v Kočevju ni v vrtičkarske zadruge in ne posebej odrednjene primerne zemljišča za vrtičke. Vzrok gotovo ni v tem, da ni dovolj primerne zemlje, saj je kočevska občina najbolj redko naseljena v Sloveniji, pa tudi ne v tem, da si vrtičkarji ne posebej žele obdelovati zemljo ob cestah in tovarnah, saj tako pridelujejo najbolj strupeno hrano in jo seveda tudi uživajo. SPREHAJALIŠČ NI VEČ — Predsednik večjino pa tudi še nekaj let po njej so imeli meščani prijubljena sprehašališča do Rožnega studenca, Brezovega jezika in Mestnega loga. Danes so te peš poti opuščene in neprijubljene. Vse namreč vodijo mimo tako imenovanih ciganskih naselij.

Ribniški zobotrebci

STRELJANJE OBČINARJEV — Seveda niso streljali občinskih mož, ampak uspešna sta bila dva visoka funkcionarja, ki sta si tako zagotovila mesto v prvi ekipi, ki bo nastopala po potrebi — kot pravijo zbadljivi Ribničanje — pri morebitni obrambi meje na Kolpi. NENAVIDEN NESPORAZUM — Oni dan smo na vratih doma JLA v Ribnici prebrali na plakatu, da je vsak četrtrek ob 16. uri rekreacija za »STARIGL«. Razenjanje je bilo čitno potrebno, ker na toloj prostora za celoten napis. V domu smo nato neumno vprašali, če pomeni tisti napis »stari i gladni«. Odgovor pa je bil, da tista kratica pomeni, da je zdaj rekreacija tudi za »starešine i gradjanska lica (službi v JNA)«. IN ŠE DOBRA VEST — V restavraciji doma JLA v Ribnici je vsako soboto ob 20. uri ples, seveda tudi za civilno prebivalstvo. Po tradiciji imajo tu vedno zelo dober ansambel vojakov z imenom SMB (sivomaslinasta boja), tokratni sestav ansambla pa je celo najboljši, trdijo poznavalci. Za Ribničane, mladino, Gorenjce in škode pa je še posebno pomembno, da ni vstopnine.

Trebanjske iveri

PARTIJA — Ponedeljkova programsko-volilna seja trebanjskih komunistov ni minila precej neopazno in dolgočasno, a je bilo bilo novinarjev, zlasti Dolenjski komunistom s »tendencioznim« in še kakšnim poročanjem o kadrovski kuhinji v trebanjski partiji. O tem več na drugem mestu. Zanimivo je, da so nekateri pogrešali avtorja prejšnjih spisov in pisec teh očitno Trebanjci, ki imajo veliko generacijo in sploh odlične stike z vojsko, zakuhali orožne vaje, od katerih pa se še ni ozmogel. STARI ALI NOVI? — Napovedi, da bi ugenito priti na »miting resnice« v Poljanski dolini celo okrog pol milijona Srbov in Črnogorcev, hudomušneži komentirajo, da so organizatorji iz 16. krajevne skupnosti Kosovo polje pomešali stare in nove dinarje tudi pri teh številkah. Eno je zanesljivo, kosovski udbovci, ki naj bi bili domnevno nedavno prespali na KPD Dob, jih zanesljivo ne bodo varovali, ker jih na prenočevanju v tem prijetnem okolju pač ni bilo. ŠKODA — Je pa na Dobu spet znameniti zapornik Darko Škoda. Pričakala je samic, podobna tisti, iz katere je pred časom pobegnil. Pazniki se bodo še bolj potrudili, da jim Darko ne bi spet požel kakšnih pozdravov iz eksotičnih dežel, čeravno zanikajo, da bi se bilo to sploh primerilo. V KPD se močno jezijo, ker se v javnosti sploh lahko pojavijo govorice, da bi blagajno ustanovo in njene delavce, in še celo neka poluradna sporočila, kakršno je bilo tisto o domnevnem prenočevanju kosovskih udbovcev v KPD Dob.

Samoprispevek še naprej za ceste

Delegati bodo o referendumu sklepali prihodnji četrtek — Ljudje naj vedo, kaj dobijo in česa ne bo, če bodo proti šestemu samoprispevku

BREŽICE — Socialistična zveza je vodila razprave o možnostih uvedbe šestega občinskega samoprispevka. Povsem odklonilnega stališča do predloga in programa cestne dejavnosti ni bilo, so pa predstavniki iz nekaterih krajevnih skupnosti opozorili, da bi se lahko zgodilo, da bodo stališča krajanov drugačna. Menili so, da je pri razporejanju sredstev iz samoprispevka sicer potrebno upoštevati tudi solidarnost, vendar mora kljub temu vsaka krajevna skupnost najti svoje interese v programu dejavnosti.

Manj denarja za večje nakupe

Brežice: Te se najbolj pozna pri pohištvu in beli tehniki — Prezaposlenost tudi v trgovini

BREŽICE — Kupna moč prebivalstva se zmanjšuje, in kot je povedal direktor Posavja Anton Bibič, se to najbolj pri trajnih dobrinah, pri pohištvu in beli tehniki. Krizo občutijo trgovci tudi pri prodaji tekstila, predvsem pri težki konfekciji in pri tistih izdelkih, ki so jih proizvajalci pretirano podražili.

PRIZNANJE DIREKTORJA INPLETA — Predsednica sevnške občinske skupščine Breda Mijović izročila na slavnostnem zasedanju občinske skupščine, ki so ga s kulturnim sporedom obogatili učenci sevnške glasbene šole in OŠ Savo Kladnik, priznanje Dušana Kvedra-Tomaža direktorju Inpleta Leopoldu Žbogarju. (Foto: P. P.)

Komunisti bežijo v ilegalo

Z volilno-programske seje OK ZK v Sevnici

SEVNICA — Zveza komunistov razpada, člani ZK pa bežijo v ilegalo, čeprav ni leto 1941. Vzemimo v roke programski dokument »Evropa zdaj« in stopimo iz ilegale, je na volilno-programski seji občinske konference ZK, ki je pretekli četrtek potekala v Sevnici pod geslom Demokracija-razvoj-ekologija, pozval v uvodnem referatu predsednik OK ZK Sevnica Roman Novšak.

Tako v uvodnem poročilu o družbenopolitičnih in gospodarskih razmerah v občini kakor tudi v poznejši razpravi, ki so ji dajali ton Mihael Keršič, Franc Pipan, Janko Rebernik, Tanja Povalej, Breda Mijović, Berta Logar, Jože Bavce, Janez Nunčič, Niko Pečnik, Slavko Struželj, Marija Jazbec in drugi, so ugotavljali, da se sevnška občina sicer v zadnjih letih vendarle vidno pomika po lestvici razvitosti slovenskih občin navzgor, a da je to statistično rast še vse premalo moč obutiti v vsakdanjem trenutku in razpoloženju ljudi. Klaj saba je to-

važna tudi nekatere pobude o vlaganju sredstev samoprispevka še v druge dejavnosti. Predlogov je precej, sredstev pa bolj malo, saj je le 45 odstotkov omenjenega cestnega programa zanesljivo pokriveno, za ostalo pa bo potrebno še poskrbeti. Zato je bilo stališče OK SZDL, da je potrebno predlagano izgradnjo odlagališča odpadkov in čistilne naprave uvrstiti v planske dokumente ter jih dolgoročno in sistemsko

sokih obresti so že zdaj v skrbeh. Delavce Posavja, ki so se te dni z glasovanjem izrekli za družbeno podjetje, čaka do konca leta še en referendum. Ta čas razpravljajo v obliki nadaljnje organizacije in Posavje se bo verjetno povežalo s sistem Emone (bodoče delniške družbe) kot družbeno podjetje z omejeno odgovornostjo. To pomeni prenos dela družbene lastnine in dela odgovornosti na delniško družbo.

»Za našo povojno generacijo je to popolna novost, zato moramo marsikaj razčistiti sami pri sebi,« je menil Bibič, ki ga trenutno še motijo nejasnosti okoli družbene lastnine. »Najbolj nas bo udeležila prezaposlenost,« je dodal, »in tudi delovni čas bomo morali prilagajati resničnim potrebam. Delamo in živimo v manj razvitem okolju, zato moramo računati z manjšo kupno moč kot v bogatih občinah.«

Podjetje naj bo sindikalna baza

V krških sindikatih so kritični do predlaganih sprememb statuta

KRŠKO — Na zadnji seji občinskega sveta Zveze sindikatov Krško, ki je bila preteklo sredo, so obravnavali predlog sprememb statuta sindikalne organizacije. Krški sindikalisti so imeli nemalo pripomb na predlog sprememb in dopolnitev, ki jih bodo skušali zagovarjati tudi na razširjeni seji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Sprememba sindikalnega statuta je v sedanjih fazi prenove sindikalne organizacije nujna, vendar se občinski sindikalistom zdi, da je ta prenova večkrat bolj po meri republiškega vodstva kot po meri občinskih sindikatov. Na občinski ravni vidijo spremembe statuta kot toge in pogosto neprimerne za vsakdanje delovanje in življenje s sindikalno organizacijo. Nasploš na je še precej nejasnega, kako se bo organiziral sindikat tudi, zaradi tega, ker se ni zna-

no, kako bodo organizirana podjetja. Zato bodo v krški občini pripravili programsko volilne konference šele po novem letu, ko bo več znanega o organizacijskih oblikah firm.

Poleg tega pa v občinski organizaciji statut ocenjujejo kot preveč tog in formalističen. Menijo, da bi moral biti statut, kar zadeva teritorialno in vertikalno povezovanje, veliko bolj dinamičen, moral bi dopuščati tudi več svobode. Sedanji statut predvideva, naj bi se z vstopom v sindikalno organizacijo delavec tudi že odločil za sindikat povezanost. V krškem občinskem sindikalnem svetu so proti temu, da bi se delavec že ob vpisu odločil za sindikat dejavnosti. Zastopajo stališče, naj bi bila sindikalna organizacija v podjetju še vedno temeljna celica sindikalne organiziranosti. Vsaka temeljna celica pa naj se potem odloča o tem, kako se bo povezovala horizontalno (teritorialno) in

● Sistem, ki ga je vzpostavil zakon o združenem delu, je imel eno samo napačno — bil je pisan za nadljudi. (Žakelj)

reševati. Prav tako je tudi z izgradnjo prostore in s predlogom o investicijskem vzdrževanju objektov, zgrajenih s sredstvi samoprispevka. Tudi pobudo o gradnji avtomatske telefonske centrale

● Osnovni program razporejanja samoprispevka torej ostaja usmerjen v cestno dejavnost z izjemo delca KS Dobova, ki naj bi ga na predlog krajanov namenili za izgradnjo II. faze OŠ. Preden bodo delegati občinske skupščine sklepali o razpisu referendumu za samoprispevek, bo potrebno še marsikaj postoriti, še več pa potem, ko bo treba pridobiti občane na svojo stran. Če bo referendum uspel, bodo Brežičani tudi v naslednjem petletnem obdobju tako kot sedaj združevali sredstva v višini 1,5 odstotka od skupne programe, 0,5 odstotka od tega bo pripadalo krajevnim skupnostim, ki so dolžne pripraviti svoje lastne programe, po katerih bodo razporejale zbrana sredstva.

naj ne bi reševali s sredstvi samoprispevka, temveč po družbenem dogovoru iz letošnjega leta. Sredstva za dokončno obnovo Prosvetnega doma v Brežicah naj bi zagotovile mestne in primestne krajevne skupnosti s pomočjo kulturnega dinarja in združenega dela. Ideja o razširitvi stadiona naj se uresniči v okviru izgraditve športno-rekreacijskega centra v Brežicah.

KOSOVO DANES

KRŠKO — Odbor za varstvo človekovih pravic na Kosovu v Ljubljani organizira v četrtek, 16. novembra, v sejni sobi A občinske skupščine Krško javno tribuno Kosovo danes.

BODO BREŽIŠKO TOVARNO UKINILI?

BREŽICE — Kadar se v tovarni IMV prikolice kaj zatakne, je to vedno povezano z nizkimi osebnimi dohodki, zastoji v proizvodnji pa s sobotnim in nedeljskim delom, s katerim mašijo luknje v proizvodnem procesu. Krize se ponavljajo in kot kaže, so pri nas zares računovodje tisti, ki producirajo uspeh in izgube, ne firme. V Brežicah so bili že tik pred tem, da gredo v vprego z drugim partnerjem, pa se je vse izravnalo in izgube ni bilo več. Zdaj se neuradno šušlja, da bo novomeška Adria prenesla izdelovanje zahtevnejših prikolic in prototipov v Novo mesto.

BOMO SAMI POPISOVALI ELEKTRIČNE ŠTEVCE?

KRŠKO — Stalne podražitve električne energije povzročajo nemalo težav tudi elektrodistribucijam. Doslej se so namreč ob vsaki podražitvi odpravile na teren cele jate popisovalcev števec, kaj to pomeni za Slovenijo, ki ima okoli 800.000 odjemalcev električne energije, pa si niti misliti ne moremo. Zato bodo na skupščini interesne skupnosti elektrogospodarstva in premoženstva Slovenije v kratkem obravnavali predlog, po katerem bi uporabniki sami sporočali stanje števca. Za tak način odčitavanja števec se ogrevajo tudi v krški elektro distribuciji. Menijo namreč, da je letni obračun porabe električne energije precej poenostavil delo in omogočil hitrejši dotok denarja ter skoraj ukinil obiske inkasantov na domu. Z rednimi podražitvami električnega toka, ki jih je bilo v zadnjih letih po 6, samo do oktobra letos pa prav toliko, so ti rezultati izničeni. Samo stroški za odčitavanje števec na območju krške elektrodistribucije so letno znašali okoli 3,5 milijarde din, kar bi, prevedeno v električno energijo, zneslo 2,5 milijona kilovatnih ur.

Zasnubili bi nas radi, a ne znajo

Sicer pa: ko bodo veliki, lahko poskusijo znova

BREŽICE: Nove zveze, organizacije in gibanja so se razrasle kot gobe po dežju in vse kaže, da se procesi združevanja in oblikovanja dveh ali treh strank še ne bodo kmalu pričeli. Sie se že odločili, komu se boste pridružili? Še ne? Zdjaj je pravi čas, da to storite, saj tako imenovane »stranke« naravnost tekmujejo, katera bo prej organizirala okroglo mizo, razgovor, skratka gostovanje v posameznih krajih. Cilji teh dogajanj menda pomenijo začetno stopnjo boja za oblast, povprečnemu obiskovalcu pa se zadi, da gre le za to, kdo bo bolj grozljivo orisal ekološke in gospodarske zagate naše dežele. Vsi igrajo na isto karto, govorijo o splošnih problemih, kritizirajo tiste, ki so na oblasti, a si jih hkrati niti ne upajo na glas imenovati!

Krške novice

ZAŠČITA — Predsednik krškega izvirnega sveta si z zadnjim nastopom pred delegati občinske skupščine ni pridobil simpatij, čeprav je mogoče reči, da je splošno govornik in človek izredno močnega živce. Zahteve delegatov, da je treba temeljito proučiti odgovornost izvirnega sveta, se ga sploh niso dotaknile, predstojnik je tudi sicer v vato zavite besede, naj izvirni svet odstopi. Je potem čudno, da so delegati zboru združenega dela, ko so bili sami s svojim predsednikom Stanetom Bajcem, zahtevali od njega, da jih prihodnjič zaščiti pred ignoranco in aroganco predsednika izvirnega sveta? Sicer pa bilo takih in podobnih »cvetk« v Krškem v zadnjem času še veliko.

SEMAFOR

SEMAFOR — Krški Naš glas je že nekajkrat poročal o semaforih na krških pragozovih, če da ne svetijo in ne pomagajo urejati prometa. Zdjaj lahko sporočimo, da so semaforji na starem mestu, lepo prepleksani in ozaljšani, da delujejo na splošno zadovoljstvo Krčanov. Če bi v Krškem tudi druge reči tako delovale, delujejo semaforji...

ASFALT PROTI LISCI PO BLIŽNJICI

ASFALT PROTI LISCI PO BLIŽNJICI — Ob sevnškem občinskem in hkrati krajevnem prazniku je predsednik skupščine KS Sevnica Albin Ješelnik v Krakovem poudaril pomen približno 4 km posodobljene ceste do Hrastja, ne le za okrog 40 gospodinjstev Ledine. Trak na asfaltirani bližnjici proti Lisci je prerezal najstarejši vaščan 86-letni Miha Šmit (na sliki), predsednik vaškega odbora Ledina Anton Sotlar pa se je zahvalil vaščanom, posebno pa še občinski skupnosti za ceste za sodelovanje.

Ob občinskem prazniku podeljen grb občine Sevnica (prejel ga je inž. Albin Ješelnik), troje priznanj in četrto medalj Dušana Kvedra-Tomaža

Letošnji sevnški nagrajenci

Ob občinskem prazniku podeljen grb občine Sevnica (prejel ga je inž. Albin Ješelnik), troje priznanj in četrto medalj Dušana Kvedra-Tomaža

SEVNICA — Ob letošnjem občinskem prazniku so v Sevnici preteklo soboto podelili občinska priznanja za leto 1989. Najvišje, grb občine, je prejel direktor Mercator-Kmetijskega kombinata Sevnica Albin Ješelnik.

Ješelnikovo direktorovanje označuje največja poslovna ekspanzija kombinata znotraj in zunaj občinskih meja. Zgrajena je bila hladilnica za sadje na Blanci z zmogljivostjo 1.000 ton, redno potekajo obnove nasadov jablan in hmelja, dosti je bilo tudi naložb v zasebno kmetijstvo. Uspešna je bila tudi naložba v Kmetijsko oskrbovalni center, letos pa naj bi bila zaključena še gradnja HTC v Sevnici. In pred izgradnjo je doslej največja naložba v hladilnico 2 na Blanci. Delovna organizacija v času Ješelnikovega vodenja M-KK ni poznala danes pogostih težav s plačilno sposobnostjo v mnogih kolektivih.

Priznanja Dušana Kvedra-Tomaža so dobili sevnški gasilsko društvo, lekarna in Leopold Žbogar, GD Sevnica, ustanovljeno pred 110. leti, se je razvilo v eno največjih in najuspešnejših v Sloveniji. Društvo s 387 člani skrbi za nenehno izpopolnjevanje svojih vrst z novimi člani, tako da je vedno nared v pomoč ljudem ob vseh hujših nesrečah. K temu pripomore tako sodobna oprema kakor tudi strokovna podkovanost. Sevnški gasilci pa že vsa leta ob operativni dejavnosti posvečajo veliko pozornost še ljubiteljski kulturi.

Novo v Brežicah
VICI IMAJO OSNOVO — Misliti na vice o policajih, ki se jim tako pogosto smejejo. Naslednja zgodba, ki se je zgodila nekemu Brežičanu, nam dokazuje, da policajska logika iz vice vendarle ni misljena. Omenjeni voznik se je poskušal pripeti z varnostnim pasom, zato ga je policajnik ustavil in mu odmeril starostno kazni. Ko je zasačeni krivec odpiral klopno garnico, mu je miličnik grozeče namignil: »Še srečo imaš, kajti prihodnji teden bo kazen že deset starih milijonov. Gre za 100 procentov gor!« je še dodal.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 3. do 11. novembra so v Brežicah poročnišnici rodile: Darja Kolarič Dobrovnik s Senovega — Anjo, Jolanda Kožinc z Mrzle Planine — Dejana, Jolanda De Costa iz Brežic — Petro, Gabrijela Baškovič iz Žejnega — Martina, Roska Trstenjak iz Sevnice — Davida, Andreja Vajdič iz Breztanice — Nino, Barbara Rüh iz Brežic — Karlo, Karmen Šušteršič iz Brežic — Neja, Brigita Resnik iz Krškega — Blaža, Biserka Lukina iz Jurjevočanov — Mirjana, Marjanca Zorič iz Novove vasi — Ivano, Ljuba, Hudorovič Stranske vasi — deklco. Čestitamo!

SEVNŠKI PABERKI

SEVNŠKI PABERKI — Medtem ko so Sevnčani lani ob občinskem prazniku zamašili čakovalni delegaciji iz pobratene občine Babušnica, so ob letošnjem prazniku le dočakali močno delegacijo sevnških pobratimov. Ti so v soboto Sevnčane obiskovali kakor se za praznik pač spodobi, izročili priložnostna darila. Stevilni gostje, tudi zdravnim besedam sevnške županije, ki so svoj govor sklenila, da Sevnčani praznujemo občinski praznik v spomin na dogodek, ko so iz zaporov rešili Dušana Kvedra-Tomaža. Zgodovina je doslej uveljavila, da je bil Kveder tisti, ki je rešil politične jetnike iz sevnških zaporov. Upajmo, da se je zgodil le lapsus linguae, ali še pogostejši lapsus calami!

RADIO

RADIO — Na sevnškem radiu se kaže ne morejo odločiti, ali bi sploh praznovali 20-letnico delovanja. Kot pravijo kolegi radija, pač nimajo kaj pokazati ob letni jubileju. Še več, izrabljena oprema, zmeraj neprejeljen in neurejen studio. Naselju heroja Maroka kolege navdajajo zlo slutnjo, da bi namesto praznovanja imeli 31. decembra sedmimo ob kozoarvo in sendviču. Tisti, ki so radiu obljubili pomoč in denar, so na to pozabili, bodi ob obravnavani poimensko prihodnjič, čeprav bi raje videli, da bi šlo brez tega.

STAVKE (ZAKENKAT) NE BO

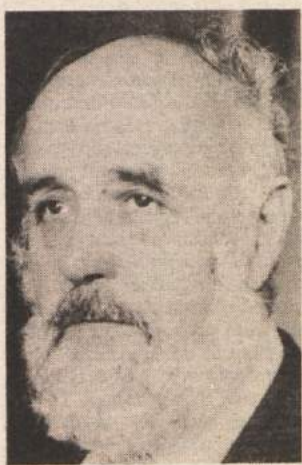
STAVKE (ZAKENKAT) NE BO — Po besedah predsednika občinskega odbora sindikata vzgoje in izobraževanja Branka Teraza sevnški učitelji tokrat ne bodo stavkali, ker so na občinski razpisne ževalni skupnosti že začeli plačati računsko indeksu 931, ki pomeni izravnavo z republiškim povprečjem. Vse dotlej, dokle učitelji niso nadvse resno zagrozili s stavko, so odgovorni občinski funkcionarji trjevali, da denarja za takšne plače ni, ker se tudi v sevnškem gospodarstvu v lani sploh po plačah ne morejo primerjati s slovenskim povprečjem.

Zdaj še Čopova diploma

Žagarjev nagrajenec France Režun je to visoko priznanje dobil za uspehe v knjižničarstvu

TREBNJE — France Režun, pomočnik ravnatelja na tukajšnji OŠ Jožeta Slaka-Silva, je brzkone edini Slovenec, zagotovo pa edini Dolenjec, ki mu je letos pripadla čast, da je prejel kar dvoje najvišjih republiških kulturnih priznanj. Prvo, Žagarjevo nagrado, najvišje priznanje, ki ga lahko dobi prosvetni delavec v Sloveniji, so mu konec marca izročili v ljubljanskem Čopovem domu, drugo, Čopovo diplomu, najvišje priznanje, ki ga podeljuje Zveza bibliotekarskih društev Slovenije za posebne dosežke v knjižničarstvu, pa je dobil le dobrih sedem mesecev zatem, in sicer minuli teden v Radencih med posebno slovesnostjo na dvodnevnem posvetu o temi Knjižnica in javnost, ki ga je pripravila omenjena zveza.

Na nesporno dejstvo, da knjižničarstva v trebanjski občini ni moč obravnavati ločeno od Režunovega imena, se je precej oprla že utemeljitev predloga za podelitev Žagarjeve nagrade Francetu Režunu, vendar so takrat le bolj okvirno omenjali Režunovo vneto skrb za razvoj knjižničarstva v tej občini. Več o tem, kaj je Žagarjev nagrajenec dejansko storil za to dejavnost, kje vse vgrajen njegov osebni prispevek, pa je bilo slišati na podelitvi Čopovih diplom in Kalanovih nagrad, prav tako priznanj Zveze bibliotekarskih društev Slovenije za leto 1989 v Radencih.

France Režun

Po prejemu Žagarjeve nagrade je Režun sam takole pripovedoval o svojem delu v knjižničarstvu: »S to dejavnostjo sem se začel ukvarjati v začetku šestdesetih let. Na podlagi zakona iz leta 1963, ki je zahteval, da mora vsaka občina imeti matično knjižnico, sem dobil nalogo, da postavim na noge knjižnico v Trebnjem. Nalogo sem se skrbno lotil in potem sem bil kar petindvajset let vprežen v to delo kot v

I. ZORAN

Kaj namesto kulturnih skupnosti?

Nihče v Sloveniji še ne ve, kako bo kultura organizirana v posisovskem obdobju — Tudi na Dolenjskem in v Posavju čakajo, kaj bo ukrenila prestolnica

LJUBLJANA — Kot je znano, je s sprejetjem dopolnil k slovenski ustavi in sprejetjem ustavnega zakona 27. septembra prenehala obvezna organiziranost družbenih dejavnosti v okviru samoupravnih interesnih skupnosti. To pomeni, da bodo vse kulturne skupnosti od republiške do občinskih prenehale delovati. Govori se, da bi se moralo to zgoditi že 1. januarja, obenem pa tudi, da bo pred dokončno ukinitev še nekakšno vmesno obdobje.

Kaj je vsega mesec in pol pred novim letom, ko bi morali vsaj okvirno že vedeti, kako bo slovenska kultura organizirana poslej, pripravljene in kdo to dela, če sploh dela, je ta trenutek v glavnem še skrivnost. Res je le, da vsi, ki jih to vprašanje zadeva v živo, samo skomigajo z rameni ali kvečjemu ugibajo, kaj bi utegnili biti novega. Zdjaj, ko stvari še tečejo po starem, je moč zanesljivo zapisati samo to, da je nov način organiziranja slovenske kulture še zmeraj odprt. To pa je dejstvo, ki ni le hudo moteče, temveč tudi zelo bode v oči.

Razumljivo je, da takšna negotovost, kakršna je nastopila po ustavni ukinitev kulturnih skupnosti, nikomur ne prija, še posebej ne, če je s tem povezano nje-

govo eksistenčno vprašanje. Prav gotovo sodijo sem tudi pisatelji. Slovenski pisatelji so zadeve posisovskega obdobja pretresali prejšnji teden na posebnem društvenem sestanku, in to skupaj s predsednikom republiškega komiteja za kulturo Vladimirom Kavčičem in predsednikom skupščine republiške kulturne skupnosti Sergijem Pelhanom. Seveda jih je najbolj zanimalo, kako bo po novem urejeno financiranje kulture in kakšne možnosti za plasma svojih pisateljskih izdelkov bodo imeli. Zadovoljivih odgovorov niso dobili, saj sta tako Kavčič kot tudi Pelhan lahko le pojasnila, kako je vse skupaj videti s stališča javne uprave oziroma državnih organov. Za zdaj je znano samo to, da bo namesto kulturnih skupnosti poslej de-

lila denar republiška skupščina, denar za kulturo pa bo skupščina zagotavljala na podlagi podjetniškega in davčnega principa.

Vprašanja (za zdaj še neznane) nove organiziranosti in še bolj vprašanja kriterijev za financiranje kulture v prihodnje pa morebiti še bolj kot na republiški ravni zadevajo v živo po občinah, kjer je vse še bolj neznano in nejasno in do koder kolikor toliko zanesljive informacije, zlasti tiste iz »prve roke«, redko prodrejo. Ali kakor so v občinskih kulturnih skupnostih potrpežljivo čakali že v dosedanjem sistemu, da so odgovori na najbolj pereča vprašanja in nejasnosti prišli z republiškega vrha, tako se tudi zdaj v glavnem ozirajo proti Ljubljani, da bi od tam prišlo kaj uporabnega za ravnanje po novem letu. Kot rečeno, pa se tudi v prestolnici noče in noče izcimiti rešitev, tudi kot model za podeželsko raven, za posisovsko obdobje.

I. ZORAN

Vprašanje, kako naprej

Celjski Teden domačega filma išče nove organizacijske oblike — Festival skupnosti Alpe — Jadran?

Celjani so pripravili že sedemnajsti Teden domačega filma. Zvrstilo so se premiere, reprize, občinstvu so ponudili na ogled izbor najboljšega, kar je v zadnjem času nastalo na jugoslovanskih tleh. Manifestacija namreč že dolgo ne ustoličuje samo slovenskih novosti, kar je počela na začetku,

ampak hkrati omogoča tudi vpogled v najboljše filmske delavnice drugih republik. Na ta način so gledalci dobili možnost primerjave dosežkov slovenskih z drugimi jugoslovanskimi filmi. Ob tem so se organizatorji ves čas trudili, da bi bilo vse skupaj kar najbolj zanimivo, zato so pripravili še marsikaj v obliki tako imenovanih spremljajočih prireditvev.

Tako je bilo vse do zdaj in tudi letos. Ker pa se še tako privlačna prireditvev prej ko slej utruje, zlasti še, če je v bolj ali manj nespremenjeni obliki predloženo na sporedu, je tudi za celjski teden domačega filma stopilo na plan vprašanje, doklej je še lahko takšen, kot je. Zato so letošnjo manifestacijo začeli s posvetovanjem, na katerem so iskali predvsem odgovor na vprašanje, kako naprej. Udeleženci so v odgovor na to vprašanje navrgli več zanimivih idej, od tiste, naj bi vzpostavili tesnejše sodelovanje s Kranjskim festivalom športnega in turističnega filma, do one, po kateri naj bi celjski teden postal festival filma za skupnost Alpe — Jadran. Že omenjeni zamisli sta zelo mikavni, zlasti slednja, po kateri bi bilo moč na takšem festivalu primerjati umetniške dosežke slovenskega in jugoslovanskega filma z dosežki italijanske, avstrijske, nemške, madžarske in drugih kinematografij na območju skupnosti Alpe — Jadran. Ne nazadnje bi tako nakazana organizacijska in vsebinska rešitev zdajšnjega tedna domačega filma v Celju odprla tudi možnosti za drugačne načine financiranja te manifestacije in ne bi bilo vse odvisno od kulturne skupnosti oziroma od dobrohotnosti tistega, ki jo bo po ukinitvi nadomestil.

I. Z.

OB 25-LETNICI PROSLAVA Z GOSTOM TONETOM PAVČKOM

NOVO MESTO — 29. oktobra je minilo 25 let, kar je začela v Novem mestu kot samostojen oddelk Študijske knjižnice Mirana Jarca delovati Pionirska knjižnica. Ustanova, ki jo letno obišče že kakih 30.000 malčkov, šolarjev in drugih bralcev, bo (srebrni) jubilej proslavila jutri, v petek, 17. novembra. Slavnost se bo začela ob 13. uri, gost prireditve pa bo pesnik Tone Pavček, avtor številnih pesmi in zbir, ki so se otrokom zaradi svoje neposrednosti zelo priljubile.

DR. DRAGU MUŠIČU

NOVO MESTO — Novomeški rojak primarij dr. Drago Mušič, pisec številnih razprav, pomembnih za zgodovino medicine in medicinsko kulturo, je oktobra obhajal 90-letnico. Ob visokem jubileju so mu v Študijski knjižnici Mirana Jarca pripravili razstavo, ki z besedo in sliko govori o njegovi življenjski in ustvarjalni poti. Številna častna in druga priznanja pa tudi pričajo, da so delo dr. Mušiča znali ceniti zlasti še strokovni krogi.

NA OGLED RAZSTAVA

LJUBLJANA — Društvo likovnih umetnikov Ljubljane je pripravilo razstavo Didaktična zbirka globokega tiska, ki so jo v torek, 14. novembra, odprli v Galeriji ZDSLU. V okviru razstave so na ogled dela 19 ustvarjalcev, med katerimi so tudi Božidar Jakac, Vladimir Lamut, Zoran Didek, Tinca Stegovec in Branko Suhy. Razstava bo odprta do 10. decembra.

Društvo, ki ohranja narodne vrednote

V Metliki Belokranjsko muzejsko društvo praznovalo 40-letnico svojega obstoja z izdajo knjige, ki jo je napisal dolgoletni predsednik tega društva Jože Dular

METLIKA — Na predvečer dneva, ko je bilo 10. novembra pred štirimi desetletji ustanovljeno Belokranjsko muzejsko društvo, so se na svečanosti v Ganglovem razstavšču v Metliki zbrali številni od skoraj 190 članov društva. Jubilej so počastili tudi z izdajo publikacije prof. Jožeta Dularja, v kateri so zbrani vsi pomembni podatki iz dejavnosti društva, ki so trajna priča o skrbi za ohranjanje kulturne, muzejske in umetnostne dediščine v Beli krajini.

Ena najpomembnejših nalog društva ob ustanovitvi je bila pobuda za ustanovitev Belokranjskega muzeja, ki je dobil svoje prve prostore leta 1951 v metliški prošnji in občinski stabi, pozneje pa še v Martinovi cerkvi. Čeprav je društvo leta 1956, ko je muzej dobil uslužbenca, prenehalo skrbeti za to ustanovo, pa sta tesno sodelovala vse te leta do danes. Najpomembnejše delo Belokranjskega muzejskega društva v štirih desetletjih je bila poleg že omenjenega ustanavljanja muzeja priprava

razstav in spomeniška dejavnost, skrb za izdajanje muzejskih in zgodovinskih del, izdajo razglednic in spominskih značk, odkritja spomeniških plošč in spomenikov belokranjskim kulturam delavcem ter organiziranje predavanj in ekskurzij.

O vsem tem sta na slovesnosti spregovorila predsednica društva Marjetka Balkovec ter prof. Jože Dular, ki je hkrati predstavil 6. publikacijo društvene zbirke »Štirideset let Belokranjskega muzejskega društva«. Dular, ki je društvu predsedoval kar 30 let, ni pozabil omeniti številnih začetnih težav, zlasti z denarjem in prostorom. Svojo misel na svečanosti in v knjigi je zaključil z besedami: »Belokranjsko muzejsko društvo čaka tudi v prihodnje dovolj dela. Treba je le najti požrtvovalne, za našo preteklost pa tudi sedanost zagrete ljudi, ki bodo zavestno ohranjali narodne vrednote nam in zanamcem.«

Društvo se je za delo zahvalilo prof. Jožetu Dularju, prof. Zvonku Rusu, Antonu Bezenšku, Andreju Dularju ter Marjetki Balkovec, ki so ga vodili v štirih desetletjih, ter Mladeni Brancelj za oblikovanje plakatov. V kulturnem programu je nastopil kitarist Zdravko Kunič iz Črnomlja.

M. B.-J.

PREDSTAVITEV NOVE PUBLIKACIJE — Prof. Jože Dular, ki z Belokranjskim muzejskim društvom in Belokranjskim muzejem v Metliki živi že od vsega začetka, je ob jubileju društva predstavil že svojo 19. strokovno publikacijo. Ob tej priložnosti so člani društva pripravili zanimivo razstavo o delu v štirih desetletjih. (Foto: M. B.-J.)

Nov prispevek k zgodovini

Dolenjski muzej izdal knjižico Novomeška partizanska četa, ki jo je napisala prof. Terezija Traven

NOVO MESTO — Knjižna zbirka Prispelki za zgodovino delavskega gibanja na Dolenjskem in v Beli krajini, ki jo izdaja Dolenjski muzej v Novem mestu, je bogatejša za nov zvezek. Gre za delo Novomeška partizanska četa izpod peresa prof. Terezije Traven, tudi avtorice Mokronoške partizanske čete, ki je izšla v tej zbirki pred štirimi leti. Sicer pa je uredniški odbor, ki ga vodi kustos oddelka NOB Dolenjskega muzeja Anton Štampohar, do zdaj natisnil že devet knjižic prispevkov, tako da nosi Novomeška partizanska četa že zaporedno številko 10.

Enota, o kateri govori knjižica Traven, je nastajala od 4. avgusta do 29. oktobra 1941, ko se je na območju Frate in Brezove Rebri zbralo nekaj nad 20 partizanskih prostovoljcev. Novomeška partizanska četa je zaslavila z napadom na Bučko, že novembra tisto leto pa je razpadla in so njeni borci šli v sestav drugih enot.

Terezija Traven sega z besedilom v omenjeni knjižici v leta pred drugo svetovno vojno, podrobneje obravnava proleto leto 1941 in zaključuje z ustanovitvijo 1. dolenjskega partizanskega bataljona marca 1942. Temeljnemu besedilu so dodani kratki podatki o članih vojaškega komiteja pri okrožnem komiteju KPS Novo mesto, o njihovih namestni-

kih in seveda o borcih Novomeške partizanske čete, Packove skupine in kurirjih ter sodelavcih operativnega štaba za vodstvo pohoda dolenjskih partizanov v Posavje. Knjižica je bogato ilustriрана s fotografijami iz tistih časov.

Prireditvi je treba uvodoma zapisani misli Antona Štampoharja, da prihaja knjižica, ki prinaša kratko zgodovino Novomeške partizanske čete, med bralce z nekajdesetletno zamudo. A zdaj, ko je tu, naj ne bo le oddolžitev spominu in nacizmu, pač pa naj pomeni tudi vir za bogatenje znanja o obdobju, ko je bil ves slovenski narod hkrati z drugimi svobodoljubnimi narodi in narodnostmi v Jugoslaviji na huđi prelomni preizkušnji.

I. Z.

PREDANIČEVA RAZSTAVA

ŠMARJEŠKE TOPLICE — V vhodni avli Hotela Šmarješke Toplice, kjer že nekaj časa prirejajo manjše slikarske razstave, so tokrat na ogled in tudi v prodaji slike, ki jih je ustvaril Pavle Predanič, slikar iz Krškega. Razstavljene so slike stare kmečke arhitekture, ki so nastale letos poletni, ko je bil Predanič gost hotela. Razstava bo odprta do konca meseca.

V KRŠKEM GOSTUJE GLEDALIŠČE IZ CELJA

KRŠKO — V soboto, 25. novembra, bo ob 18. uri v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja nastopilo slovensko ljudsko gledališče iz Celja z dramo Z. Kodriča Vida vidim, ki jo je režiral F. Križaj. Kodričeva drama je slovenska novost, ki so jo obiskovalci na dosedanjih uprizoritvah lepo sprejeli. Dvajset dni kasneje, v petek, 15. decembra, tudi ob 18. uri, pa bo na istem odru v Krškem gostovalo Slovensko narodno gledališče iz Maribora s Cervantesovo komedijo Medigre, ki jo je režirala Katja Pegan.

OTVORITEV RAZSTAVE O DOLENJSKEM TISKARSTVU BO PRIHODNJI TEDEN

NOVO MESTO — Za jutri, v petek, 17. novembra, napovedana otvoritev razstave o razvoju tiskarstva na Dolenjskem je v Dolenjski galeriji predstavljena za en teden. Razstavo, ki bo posvečena 170-letnici tiskarstva v Novem mestu in 30-letnici Tiskarne Novo mesto, bodo odprli v petek, 24. novembra, ob 12. uri v Dolenjski galeriji. Izšla bo tudi obsežnejša publikacija Pregled zgodovine tiskarstva na Dolenjskem, ki jo je napisal prof. Ludvik Tončič, tudi avtor razstave.

kultura in izobraževanje

Brežsisovstvo boljše za šole?

Pisi, kakor smo ves čas krajše imenovali posebne izobraževalne skupnosti, so se prvi znašli na spisku nepotrebnih in zato odpisanih. Že junija se jim je odrekla predelana šolska zakonodaja in njihovo dediščino prenesla na republiško izobraževalno skupnost. Pisi v tem šolskem letu ne delujejo več, čeprav bodo formalno izumrli šele z 20. januarjem 1990.

Kot dan slovesa od pisov bo ostal v zgodovini zapisan 25. oktober. Na ta dan, bila je sredi, so se na povabilo Nika Žibreta, predsednika skupščine republiške izobraževalne skupnosti, sešli predsedniki vseh sedemnajstih pisov in njihovih odborov za plan. Sešli pa so se zadnjič, saj jih poslej v pripravljanih nove ureditve ni nihče več potreboval.

Pravijo, da je poslovilno srečanje vodilnih predstavnikov pisov izzevalo precej turobno. Tako, kot se pač dogaja ob slehernem izumrtju. Toda če je že konec pisov, pa ni takšna usoda doletela tudi ljudi, ki so delali v njih in si nabrali obilo izkušenj. Prav slednje pa jim veljavajo, da ne smejo uiti. Zahtevajo, da se tudi v prihodnje sliši glas gospodarstva povsod tam, kjer se bo kaj pomembnega snovalo ali odločalo o strokovnem šolstvu.

V zvezi z usodo pisov je treba povedati, da se je na istem spisku odpisanih, le malo niže, znašla tudi že republiška izobraževalna skupnost. Črto čezjo je potegnila septembra sprejeta prenovljena slovenska ustava. Te skupnosti resda ne bodo gijljinirali, tako kot so pise, vendar kakšne odločujoče vloge ne bo več imela. Bo le še nekakšen šolski svetovni organ za slovensko skupščino in v to se bo spremenila že s 1. januarjem prihodnje leto. Podobna usoda zanesljivo čaka tudi občinske izobraževalne skupnosti.

Pravijo, da bo v brezsisovskem obdobju boljše za šole, učitelje in učence, da bodo vse šole v Sloveniji v vseh pogledih izenačene in da bo učitelju glede tega vseeno, ali bo poučeval na Prevolah ali v ljubljanski občini Center. Bo res? Kdor ne verjame, pa naj še malo počaka.

I. ZORAN

Veselova retrospektiva

Narodna galerija nadaljuje s predstavitvijo velikih slovenskih realistov

LJUBLJANA — V Narodni galeriji so minuli četrtek odprli retrospektivno razstavo del slikarja Ferda Vesela (1861—1946), enega tistih slovenskih likovnih umetnikov, ki so najvidneje zaznamovali slikarstvo v drugi polovici prejšnjega stoletja pri nas in vplivali na njegove tokove. Poleg že v minulih letih pripravljenih razstav del Ivane Kobilice (leta 1979), Jožeta Petkoviča (1982) in Antona Ažbeta (1988) je tudi ta iz vrste retrospektiv velikih slovenskih realistov, ki jih pripravlja Narodna galerija.

Veselo opus je zelo obsežen in bogat ter ga sestavljajo številni portreti, krajine, žanske slike, tihožitja in vrsta drugih del. Je pa ta opus večinoma v zasebni lasti in javnosti manj znan oziroma skoraj neznan. Veliko Veselovih del hranijo tudi zasebniki v Novem mestu in drugod po Dolenjskem. Zdajšnja razstava obsega 124 umetnin in s tolikšnim izborom slik dobro osvetljuje Veselov razvoj in slikarska iskanja ob koncu 19. in v prvi polovici 20. stoletja.

Ob razstavi je Narodna galerija izdala obsežen katalog, v katerem so obdelana in reproducirana vsa Veselova razstavljena dela.

KONCERTI V CERKVAH

RIBNICA — Koncerti v cerkvi pri Novi Štifti se nadaljujejo. Zdjaj je bil prvi koncert tudi v cerkvi v Maršičih na Slemenih. V soboto, 4. novembra, je zvečer tu gostoval oktet Donit iz Sodražice, Cerkev v Maršičih je takoj za Novo Štifo najpomembnejši kulturno-zgodovinski spomenik v občini Ribnica. Ta cerkev je mnogo starejša, saj so v njej freske iz okoli leta 1.510 in jih omenja že Primož Trubar.

NAJVEČJA UMETNOST JE BITI ČLOVEK! — Ko je pretekli petek dr. Jano Krunk v galeriji na sevniskem gradu od otvoritvi samostojne likovne razstave Rudija Stoparja (odprta bo do 10. decembra) z izbranimi besedami govoril o tem umetniku in prijatelju, ki se letos srečuje z Abrahamom, je poudaril, da gre Stoparju, tako v njegovem pesništvu kakor tudi v njegovi likovni umetnosti, za bistvena človeška bivanjska vprašanja. Stopar je povedal, da je zanj umetnost vse, kar polni srce z močjo življenja. Na posnetku: akademski kipar Vladimir Stoviček je čestital Stoparju in mu podaril plaketo. (Foto: P. P.)

Mnenje o zastavi

Državne praznike naj
pospremljajo le držav-
ni simboli

Slovenski socialdemokrati me-
nimamo, da je v počasi napredujoči li-
beralizaciji in demokratizaciji druž-
benega in političnega življenja v
Sloveniji nastopil tudi čas, da se ob
označevanju jugoslovanskih, repu-
bliških, občinskih in podobnih praz-
nikov preneha uporaba zastave
Zveze komunistov Slovenije na
javnih stavbah in drugod v javnosti.
Menimo tudi, da ne bi bila spre-
jemljiva analogna uporaba zastave
katerekoli druge stranke ali strank,
zmagovalca na prihodnjih volitvah,
vključno s socialdemokratsko. Ob
tem se seveda popolnoma zaveda-
mo pravice političnih in drugih or-
ganizacij pa tudi posameznikov, da
na svojih stavbah in posesti razobe-
šajo zastave in druge svoje simbole
ob vsakršni priložnosti.

Prepričani smo, da bi ta mali,
simbolični korak predstavljal po-
memben napredek civilne družbe in
pravne države.

Predsedstvo
Socialdemokratske
zveze Slovenije
SILVESTER PLOHUTNIK, l.r.

Preskrba šepa

Gostinska in trgovska po-
nudba skromna, manjka
obrti, servisov

VAS — Na Kostelskem ljudje kritizira-
jo, da šepa trgovska in gostinska oskrba,
pa tudi obrtnikom in uslužnostnim de-
javnostni ni. Občani na to opozarjajo tudi
na sestankih, uspeha pa ni, čeprav imajo
ljudje prav.

Gostinstvo šepa predvsem v osrednjem
delu doline. Zatika se že pri pijačah, nikoli
pa ne več, če boš dobil kje kaj za pod zob.
Se najbolj je porazno ob nedeljah, ko si se
prisiljen odpeljati v Brod na Hrvaško, kjer
je pa tudi podobna žalost. Ta pomanjkljiv-
nost je še posebno opazna poleti, ko obišče
dolino veliko ljudi od vsepovsod. Kdaj bo
nekdo le zapolnil to vrzel? Podobno je tu-
di pri trgovini. Dobrodošla bi bila še
kakšna, najbolj zasebna. Potem bi bila
ponudba gotovo boljša.

V Kostelski dolini nimamo niti enega
krojača, čevljarja, peka RTV mehanika,
servisa za električne gospodinjinske aparate
in še drugih. Pri nas je torej veliko možno-
sti za te in druge obrtnike.

Verjetno bo morala krajevna skupnost
skupaj z občinsko skupščino pripraviti
program potreb v svoji KS in z njim se-
zaniti vse, ki so zainteresirani za odpiranje
trgovin, gostišč, obrtnih in servisnih
delavnic.

FRANC CIMPRIČ

DOMAČE TRNJE

- *Kakor se na položaju menja-
jo ljudje, tako se menjajo tudi pravila.*
- *Sindikati naj bo po meri delovnega
človeka, torej naj bo na beraški palici.*
- *Da bi Marx vedel, koliko marksi-
stov bo po njem, bi se ukvarjal s ka-
kim drugim poslom.*

DUŠAN STARČEVIČ

Sredi mesta, a nedostopni

Odmev na odgovor »Le s helikopterjem do hiše«

Oglašam se na zapis v Dolenjskem li-
stu »Le s helikopterjem do hiše«. Ime
tov. Jerakove je prišlo v časopis čisto
slučajno in ne namerno. Imam vsa so-
glasja in dokumente ter plačane vse pris-
pevke, torej bi cesta normalno morala
biti. Menim, da je vsa krivda na občinski
strani, in se glede na to midva nima-
va kaj grdo gledati in dogovarjati. Cesto
je dolžna narediti občina, toda ta se ni
potrudila, da bi za prejeti denar tudi kaj
naredila. Kar se tiče obrekovanja, pa to-
le: kolikor sosedo poznam, vem, da bi

bila že sodba na sodišču, če bi tisto res-
nično smatrala za obrekovanje.

Glede pravno močne sodbe, po kateri
sem izgubil zasloni pot, naj povem, da
je ne bom nikoli priznal, dokler bo pi-
sana pod vašim balkonom. Izgubil sem
tožbo za zasloni pot, nisem pa pravice
do ceste in je nikoli ne bom. To se tiče
mene, vendar sva tu zajeta dva lastnika
oziroma sta dve hiši, odrezani od sveta.
Glede dobrih sosedskih odnosov tole:
vanje sploh ne verjamem več, in to po
vaši zaslugi. Spominjam se časov, ko ste
vi gradili hišo, in vem, da smo se kar le-
po razumeli. Ko sem začel jaz, pa je bilo
vse narobe, čeprav sem potreboval sa-
mo cesto in ničesar drugega. Veste, v
tako ljubezen ne verjamem več, tudi
vam ne, čeprav jo želite oprati kot pri-
zadeta stranka. Mislim, da ste pomešali
pojme. Vaši sosedski odnosi se vidijo
tudi iz zapisa, v katerem ste bili
mnenja, da bi lahko dobil cesto edinele
v primeru, da bi naredil 100-metrsko
oporno škarpo po petih ali šestih
parcelah.

Ali ni nenavadno: dve hiši sredi me-
sta — pa brez dovoza. Vsakdo nima to-
liko denarja, da bi si zidal drugo hišo
samo zaradi boljših sosedskih odnosov
oziroma da bo trmasta sosedja z dobrimi
zvezami sadila solato po trasi, ki je 20
let določena za cesto. Torej je novinar
zadel v jedro problema: potrebno bo
kupiti helikopter ali pa počakati na pri-
jaznejšo sosedo.

JOŽE KATIČ
Kajuhova 17
Krško

KOMANDANTU V SPOMIN — Člani predsedstva občinske konference
ZSMS Črnomlji so se ob 45-letnici smrti Franca Rozmana-Staneta pretekli te-
den poklonili legendarnemu komandantu slovenske partizanske vojske ob
spomeniku na Lokvah. Ob tej priložnosti je mladi črnomljski pesnik Boštjan
Švajger prebral nekaj pesmi iz svoje pesniške zbirke Ob ostrih robovih svetlo-
be. Priljubljeni so jim tudi učenci osnovne šole s prilagojenim programom dr.
Mihajla Rostoharja iz Krškega, katerih pionirski odred se imenuje po tragično
umrlem komandantu. (Foto: M. Bezek-Jakše)

Trebnje čaka na naslednji vlak

Obisk trebanjskega pevskega zbora v domu starejših občanov v Črnomlju

Po dogovoru direktorice Anice Miklič
iz trebnjega centra za socialno delo smo
obiskali naše občane v domu starejših
občanov v Črnomlju. Sprejel nas je direk-
tor Milan Kranjc, z naše strani pa je po-
zdravila navzoče predstavnica pevskega
zbora. Mešani pevski zbor je zapel Prešer-
novo Zdravljico, program nadaljeval z
nekaj zborovskimi pesmimi in nastop
končal s spletom domačih pesmi, ki jih je
povezal tajnik ZKO Trebnje Stane Peček.
Z velikim navdušenjem so ob koncu peli
kar vsi navzoči. Predstavnica zbora je v
zaključnem nagovoru dejala, da smo vese-
li, če smo z nastopom vnesli vsaj kanček
veselja in obudili kaj spominov na rojstne
kraje in leta mladosti. Program se je prav-
zaprav nadaljeval še na zakuski, ki je sledi-
la. Pokramljali smo tudi z domačinom
Francetom Gašperšičem. Postal je otožen,
kako tudi ne bi, saj je nedavno odšel v
dom. Imajo ga radi, kajti z njim se lahko
pogovarjajo o marsičem, saj je bil napre-
den in ugleden kmet. Potem smo se spre-
hodili po domu in pri tem obiskali tudi

Godnjavca iz Kamnega Potoka, ki je pri-
šel en dan pred našim obiskom. Upokoj-
na učiteljica Šterkova pa nam je pokazala
svoje vezanine in rože. Obisk v Črnomlju
je bil prijeten in zanimiv.

Dom starejših bi sicer morali imeti tudi
v Trebnjem, a je žal »prvi vlak odpeljal«
v Črnomlju, tam so bili bolj spretni. Upaj-
mo, da bomo dočkali tudi mi, da bodo v
naši občini poskrbeli za ljudi, ki so tako
potrebni nege, in tudi veliko je ljudi, ki ča-
kajo na dom.

V Črnomlju smo v domu obljubili, da
bomo se prišli. Tega ne smemo pozabiti,
saj ob takem obisku lahko daš človeku pe-
sem ali pa besedo o domačem kraju. Za
gostoljubni sprejem ob tokratnem snide-
nju se trebanjski zbor zahvaljuje vsem, po-
sebnost direktorju Milanu Kranjcu, in jim
želi še veliko uspehov.

REZKA MAJER

NA PODSTREŠJU JE BILO VELIKO BLAZIN

V Dolenjskem listu z dne 3. novem-
bra sem brala sestavek z naslovom
»Apelirani na vas« in sem se odločila
nekaj v tej zvezi napisati. V tej bolnici
sem bila snažilka. Ko sta bila tam še v
službi Franc Kralj in njegova žena, sta
vedela za vsak kos inventarja in to velja
tudi za Marijo Škof, ki je posle prevzela
za njima. V tistem času smo ob dežju či-
stili in pospravljali podstrešje in vem, da
je bilo na »internem« podstrešju pred
10 leti veliko posteljnih blazin in odevi.
Vse to smo skrbno zložili in zaščitili. Ali
je danes še kje ta inventar? Če je, bi se ga
mogoče dalo kako uporabiti, da ne bi
bolniki trpeli na slabih ležiščih.

S tem dopisom seveda ne želim ni-
komur storiti ničesar žalega. To sem
napisala bolj za nasvet, seveda pa je
uporaben le v primeru, če omenjeni ma-
terial že ni odromal s podstrešja. Sicer
pa hvala Valentini Ahačič, da je opozo-
rila na te slabosti.

A. D.

Jožica Čarman

Te dni so v Sodražici spremlili na
zadnji pot Jožico Čarman, upokojeno
vodjo matičnega urada v Sodražici. Ro-
jena je bila leta 1926 v Sodražici. Ko-
maj je končala osnovno šolo, že se je za-
čela vojna in Jožica je pomagala
narodnoosvobodilnemu gibanju že od
spomladi 1942. Sodelovala je z OF in
mladinski organizaciji. Zato je morala
pogosto bežati pred okupatorskimi vo-
jaki in domačimi nasprotniki. Po vojni
je prizadevno sodelovala pri obnovi po-
rušene Sodražice in tudi v družbenih in
političnih organizacijah. Občani so ji še
posebno hvaležni, ker jim je vedno rada
pomagala pri pisanju raznih prošelj,
uveljavljanju njihovih pravic, v boleznih
itd. Življenje ji ni prizanašalo, saj jo je
vedno — pred vojno, med vojno in po
njej — bolj teplo kot božalo. Zato je tu-
di mnogo prezgodaj legla k večnemu
počitku.

JANKO VRANEŠIČ,
Črnomelj

Pomagajo v vsakem trenutku

Zahvala ZD Trebnje

Zdravje! Ali sploh še vem, kaj je
to? Občasno se le, kakor sončni žarek
skoz megljo, pritihoči kakšen dan,
ki mi še daje upanje, da bom še nekaj
časa vzdržala. Samo ljudje, ki morajo
zaradi bolezni iskati zdravniško po-
moč, lahko vedo, koliko rajši bi delali,
bili močni in živahni, kot pa hodili po
zdravstvenih domovih ali celo klicali
zdravnika na dom. Tako vedo le bol-
niki in zdravniki, ki bolnika zdravijo,
kako strašno je trpljenje bolnika z
astmatičnimi napadi. Muka je zlasti
huda ob vremenskih spremembah in v
onesnaženem okolju. Če je omenje-
ni bolnik mati z manjšimi otroki, je
stanje še toliko težje.

Zato se zahvaljujem osebnju Zdrav-
stvenega doma Trebnje za nesebično
in hitro pomoč ob napadih, katere
imam žal kar pogosto. Posebej se za-
hvaljujem vsem zdravnikom in ses-
tram dežurne ekipe, ki morajo na pot
ali biti pripravljene v vsakem trenu-
tu, ne glede na to, da so tedaj morda
sami najbolj potrebni počitka. Lahko
trdim, da se mora zdravnik nemalo-
krat izjemno potruditi, da bolniku
pomaga.

Hvaležna pacientka
ALOJZIJA STRNIŠA

France Levstek 80-letnik

Na zdravje temu vsestranskemu možu iz Ribnice!

»Čeprav sem star, upokojen, invalid in
živim sam, ni nikoli ni dolgočas, in to ne le
zaradi obiskov najbližjih sorodnikov, ampak
predvsem zato, ker sem veliko doži-
vel, veliko vem in zato tudi veliko pišem,
da bo nekaj ostalo zanamcem«, pravi
France Levstek iz Ribnice, ki bo 19. no-
vembra dopolnil 80 let.

V telesni kulturi je začel delati z dvajset-
im letom starosti. Kot postaven mladenič
je bil sprejet v kraljevo gardo. Ob začetku
druge svetovne vojne je bil ujet in je vso
vojno preživel v nemških ujetniških tabo-
riščih, kjer pa je tudi organizirano deloval
proti fašizmu in nacizmu. Po vojni je bil
najdalj, do upokojitve, zaposlen v ribni-
škem Inlesu, kjer je bil med drugim tudi
vodja komercialne in pomočnik direktorja.
Delal je še v mnogih organizacijah in dru-
stvih, najdalj in tudi še po upokojitvi v te-
lesni vzgoji. V povojnih letih je bil organi-
zator mnogih prostovoljnih in drugih

delovnih akcij za urejanje športnih objek-
tov in Ribnice. Samo za ureditev ribniškega
ga gradu je opravil nad 2.500 prostovolj-
nih delovnih ur.
Bil je tudi dolgoletni dopisnik Dolenj-
skega lista, še posebno znan po bodični
»Ošiljeni zobotrebeci«. Pravi, da mu snova-
zanje še vedno ne bi zmanjkalo, a kaj, ko
čuti dolžnost, da mora opisati še mnogo
pomembnejšega, da bo o teta pozabil. Tu-
ko je te dni izšel v »Čebelarju« njegovo opo-
življenja in dela Mihaila Vrhovca (1865—1939),
ki je bil v letih 1885—1939 v Sodražici šolski
ravnatelj in še čebelar.

sadjar, ustanovitelj posojilnice, ustanovi-
tel in vodja kmetijske nadaljevalne šole,
vodil vremensko opazovalnico itd.

V TV 15 objavlja sestavke o spomeni-
kih NOB v ribniški občini. Dosejel jih je
opisal 25, bo jih pa še okoli 20. Piše krono-
ki Muzejskega društva v Čebelarstvu in
žive (v obch in še mnogih drugih je bil
predsednik ali tajnik). Opisuje tudi stare
mline v Ribniški dolini, ki jih danes ni več,
on pa ima tudi njihove fotografije.

Najbolj prizadevno pa opisuje zgodov-
vino telesne kulture v ribniški občini, saj je
prav na tem področju najdalj in najbolj
zagranje delal zaradi česar je kot prvi v
občini prejel leta 1970 Bloudkovo nagra-
do in plaketo.

Za pisanje ima poseben smisel, saj je
med drugim urednik ribniškega »Rdečega«
pa glasila Inlesa »Naša vez« in sodeloval
kot dopisnik v mnogih časopisih. Njegovo
pisanje je bilo vedno kritično.

Še mnogo bi se dalo napisati o njego-
vem delu v gasilstvu, SZDL, sindikatu
društva upokojencev in drugod, a bo to
bolje sam opisal v svojih spominih.

J. PRIMOŽIČ

»Taka je demokracija«

Mnenje ob sestavku v Novolesovem časopisu

Čeprav v resnici izgleda, da se
grem člankarsko vojno, zagotavljam,
da res nimam tega namena. Ravno tako
ne mislim pogrevati vsebine zapisov, kot
se včasih dogaja. Rad bi obelodanil nekatera
dejstva, za katera si upam trditi, da go-
vorijo meni v prid. Na moj sestavek
»So tudi drugačni grešniki«, objavljen
v Dolenjskem listu, je »sektor
kadrovskih, pravnih in splošnih služb«
odgovoril s protizapisom v Novolesovem
glasilu. Normalno je, da je njegova vsebina
naperjena proti meni. Če koga zanima, naj
si ga prebere. O svojem sestavku pa mi-
slim, da ne pretiravam, če rečem, da so ga
odobravalni mnogi poštene ljudje, ki ko-
likor toliko poznajo razmere v Novolesu.
Naj povem, da sem svoj omenjeni sestavek
najprej ponudil »Novolesu«. Ker se njegov
uredniški odbor ni strinjal z vsebino, so ga
na mojo zahtevo vrnili, nakar sem ga objavil
v Dolenjskem listu. Sama pa ste lahko
videli, da ni bil tako strašen. Bilo bi bolj
prav, če bi ga objavili v Novolesovem
glasilu. Pač takšna je demokracija.

Zakaj me niso sodno preganjali,
če sem toliko blatil sodelavce, kakor
zatrjujejo? Verjetno se bojijo novih
nepriklj in spodsrljavjev. Če namreč
pomislimo, kaj vse se zadnje čase
sušlja po Novolesu, potem krivda za
današnje stanje ni samo v splošni
gospodarski krizi. Precej očitno je, da se
za kulisami utegne skrivati marsikatero
vodilno ime. Pod odgovor na moj sestavek
nisem podpisal konkretnih imen, ampak
le navedene službe! Je to izraz ne-
moči, s katero hočejo skriti svoje
grehe?

Moj nekdanji direktor oz. zdaj-
šnji vodja obrata v Soteski je očital, da
jih vlačim po časopisih. Mimogrede
bi lahko sam pomislil, da kot direktor
oz. obratovodja že dolgo vrsto let
»upravlja« obrat. So za vodenje
kakšne časovne omejitve? Poglejmo
še v zadnje Novolesovo glasilo. Tam
v uokvirjenem sporočilu »Direktorjeve
ura« med drugim piše: »Teme pogovora
ne smejo presegati pooblastil neposredno
nadrejenega.« TONE ŠKUFCA
Soteska

Odveč je strah, da bi kdo ostal pozabljen

Na srečanju v Brežicah
nihče razočaran

BREŽICE — Tisti, ki so napovedovali,
da bodo zaradi krize osiromašena tudi
srečanja starejših krajanov, niso imeli
prav. Vse je bilo in bo vedno odvisno od
ljudi, ne od forumov in njihovih bolj ali
manj zvenečih naslovov. V delovnih kolektivih
in pri zasebnih obrtnikih so aktivistke
Rdečega križa naletele na izredno raz-
umevanje in vsak po svoje je prispeval,
da je bilo srečanje bogatejše in bolj veselo.

Osnovna šola bratov Ribarjev že nekaj
let zapored brezplačno odstopa prostor,
ansambel Tonija Hervola vsakič pokloni
udeležencem nekaj veselih melodij, Agra-
ria pa je letos namesto nageljčkov poklo-
nila več zabojev jabolk, da so jih ob pri-
hodu delili udeležencem. Mladi člani RK
so poživilo srečanje z nekaj pevskimi toč-
kami, dr. Vanda Zorko pa je za uvod ime-
la kratko zdravstveno predavanje in za
konec je vsem zaželela zdravje do leta
2000. Udeležence srečanja so nato obdarili
z dobroti na srečelov, pri katerem je
prav zadel vsak nekaj, od večerje za dve
osebi v znani gostilni do frizure pri frizer-
ju, zaboja jabolk in zlatega obeska, ki ga je
prispeval brežiški zlatar Ivica Jandras kot
dobitek dneva. Za sokove je poskrbel Slo-
vin, za mošt pa aktivisti RK, ki imajo svo-
je vinograde. Tokrat resnično nihče ni od-
šel s privedite razočaran.

Bolne, nad 70 let stare krajanke bodo
člani RK obiskali na domu. Ničesar ne
urejajo po pošti in tudi vabila za srečanje
raznosijo osebno. V odboru je približno
dvajset članic.

J. T.

Žeb je izmed reševalcev 42. nagradne križanke izbral JOZICO GASPHER iz Novega mesta. Za nagrado ji je dodelil knjigo slovenskega pesnika Ferija Lainščka Ajsa Najsa, pripoved o mladostnih ljubeznih in bolnih zgodah in nezgodah. Nagradniki čestitamo in želimo prijeto branje!

Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 27. novembra na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 44.

REŠITEV 42. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 42. nagradne križanke je, brana v vodoravnih vrsticah, takšna: PRAZNIK, SM, ARLEZANKA, ANAS, LAOS, ATON, SPA, NOVO MESTO, O, AKT, TEMPORA, OBARA, ČRKOPIS, OCRT, SINAN, TM, LIT, KARO, ZANA, INULIN, SMOTER, TERASA, TIRAŽA.

I. DEUTSCHER

DL	NASLOJENE RIBE	VITAMIN B ₁	NEPRICAKOVANO SREČANJE Z OVRO	POD	SESTAVIL J UDIR	ARABSKI ZREBEC	PRESTOLNICA ASIRIJE	JAP. NAČIN ARANŽIRANJA CVETJA	POSTOPANJE
NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL)					SOKRATOV TOZILEC (PROTEZIRANJE IRANISTIKE)				
NAUKA O								BUDIMPEŠTANSKI STADION	
MEHKO-NEBNI GLAS					JUDOVSKI UČENJAK (BEN)			ZNANI RUS VOLINIST (LEONID)	
SUKAR ŠUBIC					IVERNA PLOŠCA				
ELEMENTARNI DELEC (LEPTON)									
DL	SVED FILM (GRALKA (GRETA))	ENA NAJBOLJŠIH TENISKIH (GRALK (CHRIS))	REKANA PELOPONEZU (OTROŠKI TV-JUNAK)		KOVAŠKO OGNJIŠČE (OBRAT)			ALBERT ERNSTEIN	
JUDOVSKA MESTNA ČETRT				MIŠLIENJE (100)				POLJSKA DENARNICA (ENOTA)	
PRELUJEM					NOVI VZHODNONEMEN VOJTELJ (EGON) Ž ME			MAKEDONSKO KOLO	NAGON
STVAR					AZUSKI VELETOK (KEM SIMBOL ZA TANTAL)			VRSTA JELENA (BERT SOTLAR)	
PREBVALEEC PR POKRAJINE									GRAD PRI PTUJU
RALKA				OČE					ZENOVNA FLOZOFSKA SOLA

Na sprehod za boljše zdravje

Redna telesna aktivnost, tudi zmerna, podaljšuje življenje in zmanjšuje obolenost za srčnimi boleznimi in rakom — Ameriška študija

Že dolgo časa je znano, da je redna telesna dejavnost eden od najboljših načinov, kako se obraniti mnogih zdravstvenih težav, predvsem težav s srcem, in si s krepitvijo splošnega zdravstvenega počutja in telesne kondicije zagotoviti primerno dolgo življenjsko dobo. Mnogi navdušeni rekreativci po vsem svetu prisegajo na tek, kolesarjenje, plavanje ter druge dejavnosti, ki zahtevajo precejšnjo mero telesnega napora. Prav slednje od redne telesne aktivnosti odvrta ljudi za nekaj manj trdne volje in ljubitelje popoldanskega kavčca.

Da je prvotno veliko navdušenje za tekanje, ki je osvojilo milijonske množice, nekoliko uplahnilo, so bili krivi pravzaprav navdušenci sami. Vse pogosteje so se pojavljale telesne poškodbe, značilne za to vrsto dejavnosti, in zdravniki so morali javno opozoriti na te stranske učinke pri pretiranem rekreiranju. Za ljubitelje kavčca je bil to pravišen izgovor, da je zdrav način življenja prenaporen in tudi nevaren.

Zdaj pa so ostali brez pravih izgovorov. Treba se bo razmigitati, saj za zdravo življenje ni nujno potrebna naporna telesna vadba, marveč zadošča tudi zmerna, a redna telesna aktivnost. Že redni polurni vsakodnevni sprehod zadostuje, da se človekovo zdravje okrepi in se izboljša začetna pred kardiovaskularnimi obolenji, rakom na črevesju in nekaterimi drugimi boleznimi. Skratka, če človek vsak dan redno nekoliko razmiga kosti, ima več možnosti za daljše življenje, kot če tega ne počne.

To je poglobljeno zaključek najnovejših študij, ki je izšla pred dvema tednoma v strokovni reviji Journal of American Medical Association.

Raziskave za študijo so trajale osem let, vanjo pa so vključili 13.344 ljudi. Opravili so jih raziskovalci Inštituta za aerobično raziskovanje v Dallasu. To je prva tako obsežna in temeljita študija, ki je dokazala vzročno povezavo med zmerno telesno aktivnostjo in daljšo življenjsko dobo. Hkrati pa je prva študija, ki je

enakovredno vključila med raziskovane osebe tako ženske kot moške. Dosedanje so namreč dajale prednost enemu ali drugemu spolu, predvsem pa moškim. Za razliko od mnogih podobnih študij se raziskovalci te študije niso zanesli le na izjave ljudi, koliko in kako vadijo, marveč so opravili ustrezne meritve, s katerimi so določili stopnjo telesne utrujenosti.

treba biti maratonec, da omejiš riziko smrti. Gotovo je najbolj presenetljivo to, da je študija dala tudi nekaj dokazov v podporo teoriji, ki se je pojavila pred dvema letoma in po kateri redna telesna aktivnost ščiti pred nastankom rakastih obolenj.

Jasno je torej, da telesna aktivnost, ki je, kot poudarjajo raziskovalci, lahko tudi zelo zmerna, vendar pa mora biti redna, deluje zelo ugodno na zdravstveno stanje posameznika. To je študija zanesljivo potrdila. Vendar pa tako kot nobena od poprejšnjih tudi ta ni dala odgovora, kakšni mehanizmi so pri tem na delu. Raziskovalci menijo, da najverjetneje blagodejno učinkuje povečan pretok krvi po ožilju, ki ga spodbudijo telesne aktivnosti. Povečan pretok preprečuje nabiranje maščob in drugih snovi na stenah žil in s tem njihovo zožanje, preprečuje nastanek zamaškov, kar vse ohranja ožilje zdravo. Redna telesna aktivnost povečuje tudi gibljivost črevesja in masira notranje organe, posledica pa je zmanjšanje rizika obolenja za rakom na črevesju.

Na vsa ta in še druga vprašanja bodo strokovnjaki še naprej iskali natančnejše odgovore. Nekaj jih bo ponudilo nadaljevanje teh raziskav.

Za navadnega zemljana je končno vseeno, kaj bo znanost ugotovila. Dosedanje ugotovitve so dovolj za čisto preprost napotek: »Gibajte se!«
MiM
(Vir: Newsweek, Time)

zgodilo se je...

- Skupna slovensko-italijanska jarmarska odprava je v jami pod Rombonom na Krasu dosegla rekordnih 1100 m globine. Slovenija se je tako uvrstila v sam svetovni vrh. Samo 8 držav na svetu ima jamo, globljo od 1000 m.
- Beograjskemu specialistu dr. Jovanu Antiću je kot prvemu na svetu uspelo fotografirati tisto, kar naj bi bila človekova zavest. Tako postopek kot naprave so še skrivnost.
- Najnovejšo sporočilo ameriškega državnega centra za nadzorovanje bolezni pravi, da se je v zadnjih dveh letih število žensk, ki imajo aids, povečalo za 75%. Pri moških je porast 45%.
- Seznan bitij, ki so živela v sivi davnini, je še večji po odkritju fosila doslej neznanega morskega plazilca. Paleontologi so 100 milijonov let staro okamenelo okostje našli v Avstraliji.

Laž ima mlade noge

Novejše raziskave so odkrile, da otroci začno lagati že zgodaj — Starši naj bodo zgled

Če se vam otrok zlaže, to seveda ni prav lepo, nikakor pa ne pomeni, da je zaradi nekaj laži že povsem pokvarjen in malopridan. Otroška laž namreč ni vedno nekaj slabega. Otroci lažejo in si izmišljujejo stvari ne samo zato, da se izkažejo, da pridobijo kakšno prednost in da si povečajo ugled. Res pa je, da gre stežka iz ust le prva laž, potem pa vse lažje in lažje ter da »dobrim« lažem hitro slede tudi slabe.

O tem in drugih vprašanjih, ki se tičejo laganja pri otrocih, razmišlja psiholog Paul Ekman v knjigi Zakaj otroci lažejo, ki je izšla letos in izzvala veliko zanimanje strokovnjakov in laične javnosti, saj je z njo razbil prenekateri predsodek in na nov način osvetlil otroško laž.

Veliko strokovnjakov je bilo doslej prepričanih, da majhni otroci vse do sedmega leta starosti ne morejo lagati, ker ne znajo razlikovati med resnico in domišljijo. Če lažejo, tega ne počno zavestno. Toda novejše raziskave so pokazale, da so otroci že pri štirih letih sposobni namerno izreči laž, da bi se izognili težavam. Zanimivo pa je, da ogromna večina otrok meni, da je laž nekaj grdega. In zanje

je laž vsaka neresnica, tudi pomota ali nepoznavanje stvari.

Otrok oblikuje svoj odnos do laži po izkušnjah, ki jih dobi, ko zaloti druge pri laganju in ko sam odkrije, kdaj mu laž lahko koristi. Če se prepogosto zateka k laži, potem je to lahko prvo znamenje, da ima določene težave. Raziskave kažejo, da otroci z duševnimi težavami trikrat pogosteje lažejo kot normalni otroci. Res pa je tudi, kot so pokazale raziskave, da spretni lažnivci uživajo ugled poštenih otrok in da ne končajo vedno slabo in na dnu družbene lestvice. Nagnjenje k lažem je očitno pri otrocih, ki so bolj cinične narave in oblastljivi, laž znajo spretno izrabljati za dosego svojih ciljev.

In kaj svetuje Ekman staršem? Piše, naj bodo sami dober zgled otrokom in naj ne uporabljajo, če je le mogoče, niti malih in nedolžnih laži. Veliko laž naj kaznujejo, vendar tudi odpustijo.

Doping v vrhu

Prepovedana spodbujevala med ameriškimih vrhunskimi atleti

Škandalu, ki je sledil razkritjem, da vzhodnonemški vrhunski športniki s privoljenjem trenerjev in strokovnjakov od mladih nog jemljejo prepovedana poživila za povečanje svojih sposobnosti in zmogljivosti ter doseganje vrhunskih rezultatov, je sledil še en škandal enak vrste.

Ameriški tekač na kratke proge Durrell Robinson je najprej za revijo Stern in nato še za televizijsko mrežo NBC izjavil, da je tudi med ameriškimih vrhunskimi atleti razširjeno jemanje prepovedanih spodbujeval. Med slovitimi imeni, ki jih je Robinson postavil na svoj seznam, sta tudi trikratna olimpijska zmagovalka iz leta 1988 Florence Griffith Joyner in imetnik šestih olimpijskih medalj Carl Lewis.

Od Joynerjeve naj bi Robinson, tako vsaj trdi, prejel denar, da bi ji kupil hormonske preparate. Videl je tudi, kako Carl Lewis dobiva injekcijo testosterona. Lewisov trener Tom Tellez naj bi sploh nabavljajal za svoje varovance anabolike.

»Tega ne delam zaradi denarja,« je svojo odkritost branil Robinson, »marveč zato, ker imam dovolj izmišljotin. Vsi stalno govorijo, da tega ne delajo, a doping je zelo razširjen pojav med športniki.«

No, Robinson je za svoje izjave dobil od Sterna 250.000 dolarjev. Zaradi škandala, ki ga je zakuhal, pa bo šel pred sodišče.

MINI ZANIMIVOST:
SLOVENEK, PROFESOR ZA SVAHILI
40-letni Iztok Potrč, doma iz Koprca, je edini profesor na svetu za svahili jezik, ki ni po rodu Afričan. Svahili je jezik, ki ga govori kakih 30 milijonov prebivalcev vzhodnih predelov Afrike, spada pa v skupino bantu jezikov. Nenavadno je tudi to, da predava ta afriški jezik — Kitajcem. Zaposlen je namreč na pekinški univerzi.

Skrbni ribji ata

Samec zbira oplojene ikre in jih »vali« z gobcem

Raziskovalci življenja ob Kajmanskih otokih so odkrili, da je samec neke vrste ribe, ki živi v tamkajšnjih vodah, še posebno skrben oče, ki ima veliko opravka z bodočim potomstvom. Pridno uporablja svoj gobec, vendar ne z gradim namenom, da bi se pogostil z ikrami, marveč mu služi kot neke vrste inkubator.

Ko samica izleže ikre, samec oplojene ikre skrbno prestreza v svoj gobec in jih odlaga na varno v svoje zatočišče. Ko zbere vse ikre, ga čaka še naporno »valjenje«. Vsako uro zagradi z gobcem nekaj iker in jih drži v njem za nekaj minut, da jih voda spira. Včasih ikre tudi izpljune v vodni tok, nato pa jih naglo posrka nazaj, predno bi mu jih lahko odneslo.

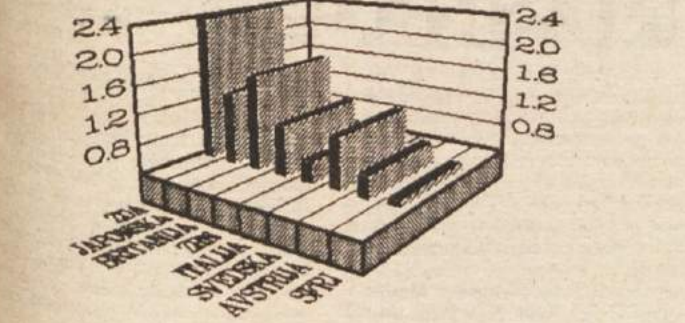
Bolj ko se inkubacijska doba bliža koncu, pogosteje samec opravlja svoj nenavadni posel. Zadnje obdobje tako večidel dneva preživi delovno in vsake tri do štiri minute »vali« ikre v morskem toku, dokler se ne zleže potomstvo in si neutrudni ribji oče lahko odpočije. Na koncu je, kot so zapisali raziskovalci, resnično izčrpan in utrujen.

Samica ne kaže za zarod nobe-nega zanimanja.

Moramo ločevati nacionalizem narodov, ki zatirajo, od nacionalizma narodov, ki so zatirani.
V. LENIN

svet v številkah

PROPAGANDA IN GOSPODARSTVO
Vlaganja v gospodarsko propagando leta 1987

Razvito gospodarstvo ima tudi razvito gospodarsko propagando, in obratno lahko rečemo, da je tam, kjer gospodarska propaganda ni razvita, tudi gospodarstvo ne more biti kaj prida. Pogled na graf tega tedna to lepo ilustrira. Stolpci kažejo, koliko denarja vlagajo v gospodarsko propagando v nekaterih državah. Višino določa odstotek teh sredstev v nacionalnem dohodku. Tudi tu smo tam, kjer pač smo.

vaša zgodba

ADOLF

Adolf je bil reven človek. Na klanecu za našo vasjo je, skrita v starem sadovnjaku, stala njegova kočica. Tam je prebival sam po pozimi. Pletel je koše, izdeloval ribiške mreže, na skrivaj je kupal in prodajal žganje. Bila sva najboljša prijatelja, čeprav je bil petnajst let starejši od mene. Kako rad sem zahajal ob zimskih večerih v njegovo toplo kočico! Kaj vse mi je pripovedoval in me ušil! Zaupal sem mu svoje težave, bojzani in hrepenenja — vse, kar polni srce radovednemu mladeniču. Preprosto in razumljivo je znal vse razložiti in me poučiti, čeravno je bil skoraj nepismen. Najrajši je pripovedoval o svojih doživljajih v tujih mestih in daljnih krajih.

»Drugo poletje boš šel z mano,« mi je vedno rekel. Do tega pa ni nikoli prišlo.

Čez nekaj let sem res delal v nekem mestu, o katerem mi je bil toliko pripovedoval. Adolfa pa ni bilo več. Izginil je bil brez sledu. In polagoma je propadla in se zrušila tudi njegova kočica na klanecu.

Ze več let sem bil zaposlen v glavnem mestu. V zgodnjih jutranjih urah sem pogosto obiskoval centralno tržnico, kjer sem imel prijatelja, trgovca s

sadjem. Tako sem nekega jutra stal za zaboji jabolk in opazoval mimoidečce. LF Bližal se je etarejši človek, ves siv in grbast, v razečapani, umazani obleki. Pod pazduho je držal zvito vrečko. Pokazal je na rumena jabolka in vprašal: »So sladka ali kisla?«

Spoznal sem ga. Zazvenela mi je v srcu žalostna pesem rojstnega kraja. »Adolf!« sem vzkliknil.

Pogledal me je in vrečo mu je padla na tla. Zgrabil je mojo roko; presenečen in srečen ni mogel do besede — razjokal se je. Spremljal me je do vrat urada, kjer sem delal. Vso pot se je držal moje roke. Vesel, kot polmlajen, mi je pripovedoval, kako se mu je godilo v belgijskih in francoskih rudnikih. Domenila sva se, da zvečer pride k meni. Ni prišel.

Čakal sem ga vsak večer, a ga ni bilo. Iskal sem ga na prijetnem uradu, v brezplačnih prenočiščih, v čakalnica.

Ko je že padel sneg, je prišel. Prišel je ob uri, za katero sem bil skrbno pripravil sprejem idealu svoje lahkomišelnosti fantazije.

Ko sem stopil v predstobo, me je gospodinja v zadregi gledala. »Nisem ga hotela spustiti, gos-

pod, pa je rekel, da je vaš sorodnik!«

»Oblila me je rdečica sramu in jeze. »Vraga!« sem v obupu siknil.

Pri mizi je sedel Adolf. Bil je še bolj rzcapan in umazan. Skozi raztrgane hlačnice so se mu videla gola kolena. Iz čevljev so visele mokre rdeče sunje. Na mizo je bil postavil četrunko žganja, hlebec kruha in pol klobase. Veselo se je zasmeljal in vstal. »Takrat nisem mogel priti, zaprl so me, hudiči,« je smeje rekel in mi ponujal roko.

Ne vem, kaj se je zgodilo v tem trenutku v meni. Zavrtelo se mi je v želodcu od obupa, jeze in nesreče. Kot brez uma sem siknil skozi zobe: »Saj te ne poznam! Kaj iščeš tu?« Prebledel je. Je razumel? Počasi se je obrnil k mizi, vtaknil v žep žganje in klobaso, pod pazduho stisnil kruh. Kot bi bil obsojen, je sklonil glavo. Pri vratih sem mu stisnil v roko nekaj srebrnikov.

Pogledal je na denar, mi pogledal v oči in z glasom, ki se je lomil od solz, tiho rekel: »Oprosti, zmotil sem se...«

Vrgel je denar po tleh, da je zažvenetal, in odšel.

Nikoli več ga nisem videl.

ANTON DAVGUL

POTA IN STRAŽNIPOTA

dežurni poročajo

IZGINIL AVTORADIOKASETOFON — 25-letni Matija Ramut iz Osojnika pri Črnomlju je minulo nedeljo potopil miličnikom, da je nekdo šaril po njegovem osebnem avtu. Slednjega je 11. novembra ob 2. uri parkiral pred gostinskim lokalom v Gradcu, ob vrnitvi pa opazil, da v vozilu ni več radiokasetofona. Ramut je ob vsaj 6 milijonov din.

OB KOLO Ž MOTORJEM — 39-letni Jože Jevnikar iz Mokronoga je 10. novembra parkiral kolo z motorjem tomos APN 6 pred gostilno Žlajpah v Mokronogu. Ko se je iz gostilne vrnil, vozila ni bilo več. Kdo se je z motorjem, vrednim 9 milijonov din, odpeljal, miličniki še ugotavljajo.

VLOM V VIKEND — V času med 4. in 11. novembrom je nekdo vlomil v počitniško hiško, ki stoji blizu naselja Vinkov Vrh. Lastnica, Monika Keček iz Ljubljane je ugotovila, da je storilec iz vikenda odnesel radiokasetofon, daljnogled in več orodja. Škoda je za 15 milijonov din.

OSTAL BREZ MOTORJA — 44-letni Ciril Bašelj iz Dolenjega Kamenja je 8. novembra pustil kolo z motorjem pred stavbo novomeške ŽTO. Namesto Bašlja se je na vozilce usedel nekdo drug in se odpeljal v neznan smer. Lastnik je ob kar precej denarja. Predržeža še iščejo.

Vozili bodo po navodilih preko radijskih zvez

Brežiška avtošola sodi med boljše v Sloveniji

BREŽICE — V tukajšnje Avtomoto društvo je vključenih preko tisoč članov. Med sorodnimi društvi v Sloveniji so znani po kvalitetni avtošoli, v kateri letno usposobijo okrog 400 kandidatov za vožnjo z osebnimi avtomobili, motornimi kolesi in s tovornimi vozili s priklopniki.

«Avtošola je organizirana povsem na načelu samofinanciranja, čeprav bi bilo lahko tudi drugače, saj gre navsezadnje za dejavnost posebnega družbenega pomena. Namesto kakšne podpore pa se v našem sistemu srečujemo pogosto celo s problemi ob nabavi vozil,» pravi sekretar Martin Kolar.

Poleg standardnih uslug so pred nedavnimi organizirali tudi vleko pokvarjenih in poškodovanih vozil, za jim je eden izmed članov društva podaril vlečno prikolico. Sodelujejo pri izvedbi tekmovanj o prometu, pri predavanjih za učence na osnovnih šolah ter pri opravljanju kolesarskih izpitov. Vključujejo se v akcijo »10%« in v sodelovanju z nekaterimi delovnimi organizacijami preverjajo znanje poklicnih voznikov ter članom svojega društva zagotavljajo tudi popusti pri tehničnih pregledih.

Društvo je v zadnjem času posodobilo notranje prostore v starem zdravstvenem domu in si priskrbelo moderne učne pripomočke. Med njimi so video rekorder, televizija in videokasete, ki jih je pripravila AMZ Slovenije. Še najbolj se veselijo opreme za radijsko vodenje voznikov motornih koles, ki jim bo olajšalo delo, hkrati pa ga tudi izboljšalo.

B. D.

Boljši časi za kršilce

Zaradi inflacije so kazni za prometne prekrške smešno nizke in brez pravega učinka — Povratniki

ČRNOMELJ — Ko so na nedavni seji tukajšnjega izvršnega sveta ocenjevali uresničevanje akcije -10%, so bili mnenja, da v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih omenjene akcije niso vzel dovolj resno. Uspehi kljub temu so, vendar večkrat predvsem zaradi ugodnega spleta okoliščin.

Številni kršitev cestnoprometnih predpisov se je v letošnjem letu povečalo, prometnih nezgod, predvsem s hujšimi posledicami, pa je bilo manj kot v preteklih letih. Prav gotovo sta k temu prispevala tudi poostren nadzor na cestah in izboljšana prometna signalizacija. Čeprav na postaji milice ocenjujejo, da v Črnomaljski občini ni kritičnih črnih točk, ampak so za nesreče, ki se dogajajo na posameznih odsekih, subjektivni vzroki, pa so člani izvršnega sveta poudarili, da so črne točke kar cel odseki cest in da bi jih bilo potrebno tudi temu primerno označiti.

V Črnomlju so zadovoljni, ker je manj nesreč s kmetijskimi stroji. K te-

Lopata končala dolgoletni sosedski spor

Tragičen konec preprirov med Antonom Kozoletom in Jožetom Bogovičem — Sporen del zemlje ob potoku — Soseba z lopato po glavi — Kozole podlegel poškodbam — Bogoviču pet let zapora

GORNJE PIJAVŠKO — Sosedskih sporov, kot jih je bilo med Antonom Kozoletom in 32-letnim Jožetom Bogovičem iz Zgornjega Pijavškega, je dandanes še nič koliko, na srečo pa se le redki končajo tako tragično. Primer pred nami je najboljši dokaz temu, kam lahko pripeljejo dolgoletni prepriiri in iz njih porajajoče se sovraštvo. Anton Kozole jih je plačal z življenjem.

Kozole in Bogovič sta živela v isti vasi, v Zgornjem Pijavškem pri Krškem. Skozi vas vodi asfaltna cesta, ki nasele deli na dva dela. Na sredi Pijavškega, med staro vaško in novo cesto, stoji domačija Kozoletovih in Bogovičevih. Posedvi ločuje potok, prav ta meja pa je bila vzrok številnih sporov in preprirov, nekaj vročih besed med sosedoma je bilo izrečenih tudi zaradi mej, ki potekajo med njivami. Vse to je njune odnose vedela le še poslabšalo. Poglavitni vzrok spora, ki je nastal še v časih, ko Kozoleta na domačiji sploh še ni bilo, je bilo

lastništvo dela zemlje med obema domačijama pri potoku. Vsa stvar se je zaostri, ko je na domačijo prišel Kozole, saj je prav na tem spornem delu zemlje odstranil betonske podstavke za stebre, na katere je Bogovič nameraval postaviti streho za priručno gospodarsko poslopje, kjer bi shranjeval razno orodje in kmetijsko mehanizacijo. Bogovič je zaradi tega Kozoleta tožil. Sodniki so razsodili, da Kozoletovo početje ni bilo v redu, naročili so mu, da mora samovoljno porušene stebre sedaj sam na novo postaviti. Kozole tega nikoli ni storil, zato jih je vnovič sklenil postaviti Bogovič.

Bilo je letošnjega 22. maja. Skupaj z

znancem Dušanom Stoparjem se je Bogovič lotil dela. Med kopanjem jam za betonske stebre je okoli 11.30 k njima pristopil Kozole. Prišlo je do novega prepriira, med katerim je bilo z obeh strani slišati več očitkov. Zato je Stopar delo prekinil in le opazoval spor. Bil je tudi edina priča tragičnemu obračunu, ki se je pričel nekaj trenutkov kasneje. Kozole je, besen zaradi Bogovičevega početja, pričel z nogami riniti zemljo nazaj v jame, to pa je Bogoviča razkačilo, da je izgubil razsodnost. S ploskim kovinskim delom lopate je močno udaril Kozoleta po zatilju, nato pa se v pred levih senc. Kozole je padel na trebuh in obležal. Po krajšem času se je obrnil na bok, pri čemer je bil spodnji del telesa v potoku, gornji pa na bregu. Bogovič se za ranjenca ni zmenil, pač pa je celo nadaljeval delo in ga tudi končal.

Šele na Stoparjevo prigovarjanje je odšel na telefon, poklical krške miličnike in jim povedal za spor in obračun, ni pa jim rekel, kako hude so posledice.

Šele ko je okoli 13.30 prišla domov Marjana Kozole, je Antona našla nezavestnega ležati v spalnici. Takoj je poklicala reševalce in ti so okoli 15. ure Kozoleta prepeljali v novomeško bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da ima več prelomov lobanje in zmečkane možgane; vse to je bilo vzrok, da je Kozole zbolel še za pljučnico in vnetjem srčne mišice, tako da je že 3. junija v novomeški bolnišnici umrl.

32-letni Jože Bogovič je pred dnevi stopil pred sodnike. Trdil jim je, da je Kozole med preprirom iz škornja potegnil nož, zato da ga je mahnil z lopato. Toda sodniki mu niso verjeli; tudi edina priča tragičnega dogodka Dušan Stopar noža ni videl, čeprav bi ga moral, če bi ga Kozole res držal v roki. Sodniki so tako ogenili, da ni šlo za nikakršen silobran. Še več: Bogovič je bil takšnih in podobnih sosedskih sporov vajen, zato ga dogodek ne bi smel pripraviti do takšnega početja, prav tako ga ni mogel spraviti v stanje, ko ne bi bil prišteven. Zaradi vsega tega ga je sodišče obsodilo na 5 let zapora. V obtoževalni okoliščini mu je šlo, ker dogodka ni obžaloval, da poškodovancu potem, ko mu je prizadejal take poškodbe, ni pomagal, svoje pa o njegovem značaju govori tudi dejstvo, da je do prihoda miličnikov postavil in zabetoniral že vse podstavke, ne meneč se za dogodek in posledice. Edina olajševalna okoliščina, ki so jo sodniki našli pri Bogoviču, je bila njegova dosedanja nekaznovanost. Sodba še ni pravomočna.

B. BUDJA

RAZBIL AVTO, FASADO IN OGRAJO

DOBOVA — V soboto, na Martinovo, se je okoli 1. ure ponoči 36-letni Zlatko Vodopivec iz Zaprrešiča peljal z osebnim avtom po regionalni cesti med Brežicami in Dobovo. Vozil je prehitro in verjetno tudi pod vplivom alkohola — to bo sicer pokazala šele analiza krvi, kajti preizkus z alkoestom je odklonil, zato je v Dobovi v ovinku zapeljal najprej na bankino, nato zdrsil na zelenico, se vrnil na cesto in se naposled zaletel v stanovanjsko hišo v Ulici bratov Gerjčev 34. Kako velika je bila hitrost, priča tudi to, da ga je po tem trčenju odbilo nazaj na cesto in nato še v zidano ograjo ob hiši, ki jo je podrl. Materialna škoda še ni ocenjena, je pa zagotovo precejšnja. Vodopivec je vse to prestal brez poškodb.

Ukleščena v razbitinah

23-letna Anita Povše podlegla hudim poškodbam — Vzrok nesreče neprevidno prehitvanje

ŠTEFAN — 9. novembra ob 10.45 je prišlo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom blizu vasi Štefan do hude prometne nezgode, ki je znova povečala krvavo bero »dolenjke«. Njen scenarij je bil enak stotim poprjem.

23-letna Anita Povše iz Novega mesta se je z osebnim avtom peljala proti Ljubljani. Blizu Štefana je pričela prehitovati pred seboj vozeči tovornjak s polpriklopnikom, takrat pa je iz nasprotni smeri z osebnim avtom pripeljal 53-letni Djordje Jovanović iz Ljubljane. Ta je vozil pravilno po svoji strani ceste, ko pa je opazil avto pred seboj, je sicer pričel močno zavirati, toda bilo je prepozno. Avtomobila sta silovito čelno trčila, vozilo Povšetove je odbilo v obcestni jarek, Jovanovičev avto pa je obstal na vozlišču. Kako silovit je bil udarec, priča tudi to, da je Povšetova ostala ukleščena v razbitinah svojega avta in so morali na pomoč priskočiti celo novomeški poklicni gasilci. Čeprav je pri reševanju mlade Novomeščanke pomagal tudi krajevni zdravnik, ki je poškodovanko spremljal tudi med pre-

vozem v novomeško bolnišnico, za Povšetovo ni bilo več pomoči. Ob 12.05 je prišla iz bolnišnice vest, da je hudim poškodbam podlegla.

V nezgodi, v kateri je bilo za kar 800 milijonov din materialne škode, so se laže poškodovali še voznik Jovanović in njegovi sopotnici, 34-letna Maja Zadnik-Serajnik iz Preloga, ter enako stara Jelka Blatnik iz Spodnjih Pirnič. Vsi trije so zdravniško pomoč iskali v ljubljanskem Kliničnem centru.

B. BUDJA

Do alkohola že pred sedmo uro

Akcija kočevskih miličnikov — Brez čelad

KOČEVJE — November je mesec boja proti alkoholizmu. Kočevski miličniki pa so že prej, ob 20. do 26. oktobra, opravljali poostren nadzor nad točenjem alkoholnih pijač mladoletnikom in vinjenim osebam. V akcijah so ugotovili, da v nekaterih gostiščih točijo alkoholne pijače že pred 7. uro zjutraj, kar ni dovoljeno. V dveh primerih so zabeležili točenje alkoholnih pijač v njenim gostom. V mladinskem klubu Škorc so ugotovili, da točijo alkoholne pijače tudi mladoletnikom, vendar le tistim, ki so že dopolnili 16 let, kar pa ni kaznivno. V tem klubu tudi ni bilo opitih gostov.

Milčniki pa opozarjajo še lastnike koles in mopedov v okolici mladinskega kluba Škorc, naj predvsem ob sobotah in petkih, ko v Škorcu deluje diskoteka, bolj vaurijejo svoja vozila. Vsak vikend jih namreč nekaj izgine, da se utrujeni plesalci lahko hitreje odpeljejo domov. Tudi vsi mladoletni mopedisti še nimajo varnostnih čelad. Miličniki predlagajo, naj zanje poskrbe starši mladih mopedistov, saj se zdi nekaterim mladim voznikom ta nakup očitno odveč.

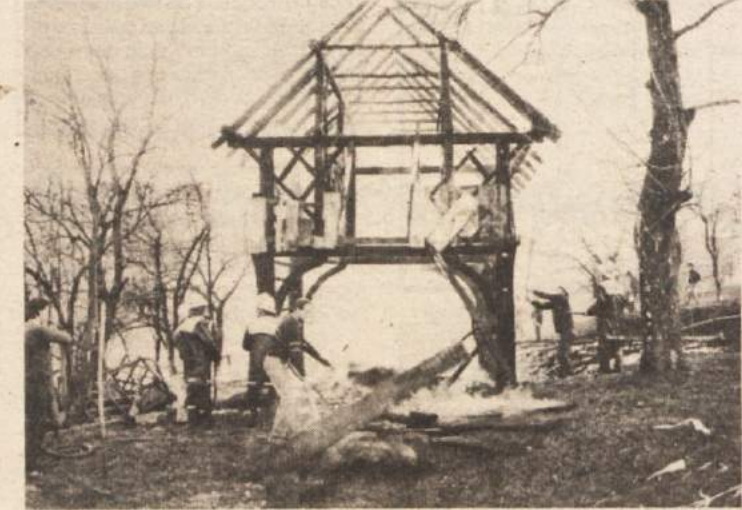
J. P.

PO DOLENJSKI DEZELI

• V noči na 11. november se je nekdo priplazil do domačije Leopolda Kolena iz Novega mesta in mu odnesel sedem lepo rejenih belih kokoši ter psa čuvaja. Ali je juha v takšni kombinaciji kaj boljša, o tem kulinarčni priročniki ne govorijo.

• Zaman so delavci črnošnjiškega tozda Gozdarstvo prejšnji teden zagnali delovne stroje, ki jih imajo na delovišču v Belih senah pri Planini na območju Kočevskega Roga. Nekdo je namreč v času med 9. in 10. novembrom pridojal pretakal nafto. Iz delovnega stroja je iztočil in odnesel 150 litrov, iz traktorja 90 litrov, za nameček pa še iz sode 40 litrov nafte. Ali je po gorivo prišel s cisterno, ni znano, znano pa je, da se bo poslej kar lep čas brezplačno vozil.

• 11. novembra je šofer koprške Interevropke parkiral tovornjak v zapuščenem kamnolomu na Dvoru pri Žumberku. Dan kasneje pa je zgrožen ugotovil, da je nekdo na vlečnem vozilu potrgal carinske plombe, vendar se tovara na srečo ni dotaknil. Zagotovo bi se ga, toda z vrečami plastike v zrnju ni imel kaj početi.

OTROKA ZANETILA POŽAR — Prejšnjo sredo popoldne sta se otroka, triletni S. D. in petletni F. L., igrala pod kozoletem 52-letnega Franca Draba na Velikem Cerovcu. V njihovi rokah so se znašle tudi vžigalice. Ena je kdove kako našla pot tudi v kup sena. Otroka sta skušala sprva ogenj sama pogasiti, ko jima to ni uspelo, sta zbežala na dvorišče in tam Drabu povedala, da pod kozolecem gori. Toda ogenj je bil že prevelik, da bi ga lahko domači sami pogasili, na pomoč so poklicali gasilce. Novomeška poklicna enota, ob njej pa se prostovoljni gasilci z Dolža in Podgrada, so bili na mestu požara že po petnajstih minutah, toda njihov trud je bil zaman. Kozolec, velik 18 krat 9 metrov, je zgorel, z njim pa 10 ton sena, 2 tona slame in trije kubčni metri hrastovih desk. Škoda je ogram, po prvih podatkih je ocenjena na 200 milijonov dinarjev. (Foto: T. Jakše)

Cisterne strupov v zemlji

Kdo in kako nadzira prevoze strupenih snovi po naših cestah — Premila zakonodaja

NOVO MESTO — Nihče ne ve natančno, koliko vozil za prevoze nevarnih snovi pelje vsak dan po dolenjski magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom, zanesljivo pa je tolikokrat, kot je teh vozil, vsakodnevno ogroženo tudi naše okolje. Številne tovrstne prometne nezgode so to že nekajkrat potrdile, prav nič pa ne kaže, da bo ta nevarnost kaj manjša.

Samo v Sloveniji je letno 80 do 100 nezgod v prometu, prevoznih in hrabri nevarnih snovi; podatki za lani kažejo, da je bio na naših cestah kar 25 primerov razlitja ali razsutja okolju nevarnih tovorov. Sicer pa je bilo od leta 1979 do letos v naši republiki 179 takšnih prometnih nezgod, levji delež pa odpade na dolenjsko magistralo. In posledice? Nekateri analize kažejo, da je v tem času v zemljo steklo preko 310 tisoč litrov nevarnih snovi; samo lani naj bi jih zemlja ob raznih prometnih nezgodah pogoltnila 8.700 litrov. Na prvem mestu vzrokov tovrstnih nesreč je prevelika hitrost vozil; zakon je jase in pravi, da lahko ci-

sterne s takšnim tovorom vozijo le z 80 odstotki največje dovoljene hitrosti. Drugo pa je seveda poglavje, kako opremljena so takšna vozila, kakšno je znanje šoferjev in ne nazadnje, kakšna je sploh zakonodaja na tem področju.

Dejstvo je, da je Jugoslavija podpisnik številnih konvencij o prevozu nevarnih snovi, vendar je pri tem tudi ostalo. Te konvencije niti prevedene niso v naš jezik, prevozniki jih potemtakem seveda ne poznajo, kaj šele vozniki in javnost. Dejstvo je tudi, da so zunaj naših meja za tovrstne prevoze bistveno strožji ukrepi, kar povzroča našim prevoznikom številne težave in nič čudnega, če je zahteva po dopolnitvi zakona o prevozu nevarnih snovi vse glasnejša in številnejša. Tudi zato, ker se je v zadnjem času pojavilo vse več zasebnih prevoznikov, ki za okolje pomenijo novo nevarnost. Kontrole nad njimi, njihovim početjem, opremljenostjo in znanjem, potrebnim za tovrstne prevoze, danes praktično ni.

B. B.

MOTORIST OBLEŽAL NA TRAVNIKU

MIRNA — V ponedeljek, 13. novembra, se je 36-letni Ignac Breznikar iz Drage peljal z osebnim avtom po cesti od Mokronoga proti Mirni. Tam je pričel prehitovati vozilo pred seboj, ko mu je nasproti v megli brez prižganih luči pripeljal 22-letni kolesar Gabriel Zgonc. Prišlo je do trčenja, po katerem je Zgonca vrglo s kolesa na travnik. Hudo poškodovanega so najprej prepeljali v trebanjski zdravstveni dom, nato pa v novomeško bolnišnico, kjer je ostal na zdravljenju. Materialne škode je bilo za 5.500.000 din.

PREHITRO SE JE PELJAL

ZAGRAD — 39-letni Marko Rihteršič iz Klenovika se je v ponedeljek, 13. novembra, peljal na neregistriranem motornem kolesu od doma proti Zagradi. Tam mu zaradi prevelike hitrosti motorja ni uspelo ustaviti za stoječim avtomobusom, zato je zavil na levo. V tistem trenutku je nasproti na kolesu z motorjem pripeljal 16-letni Jože M. iz Zagrada. Motorista sta trčila, vse se je končalo brez hujih posledic in je zdravniško pomoč iskal le Markele.

M. B.-J.

Kaj pa varnosolarjev in dijakov?

Ob Cesti herojev, osrednji novomeški vpadnici, so tudi štiri šole

NOVO MESTO — Zgolj poštevek, da letos v Novem mestu še ni bilo kake hujše prometne nezgode, kateri bi bili udeleženi solarji, ni more biti razlog za spokojnost in zadovoljstvo. Še posebej, ker se bližajo jutri spremeni v tragedijo. Pogledajte Cesto herojev, eno najprometnejših novomeških vpadnic, ob kateri in na kateri je v času pouka vsakodnevno okoli tri tisoč učencev osnovne in treh srednjih šol, stojecih na nekaj sto kvadratnih metrih ob cesti.

Povsem na mestu sta revolti in razburjenje staršev osnovne šole Katja Rupena: njihovi otroci in vsak dan prepuščeni milosti in nemilosti voznikov. Lanskoletno število prometnih nesreč, ki so ga opravili učenci šole, je pokazalo, da je samo med 7. in 8. uro zjutraj v času torenja vozilo, od tega 54 tovornjakov in 24 avtobusov. Ob cesti je v tistem času hodilo 1.835 pešcev, največ učencev in dijakov. Nič boljša ni bila podoba ob štetju prometa med 13. in 14. uro. Učenci so na cesti našli 358 motornih vozil, ob njej pa 1.920 pešcev.

Pa to še ni vse. Z izgradnjo novega mostu se bo promet na tej cesti gotovo še povečal, da ne govorimo potem, ko bo most narejen. Dodano novo obremenitev ceste, ob kateri so kar štiri šole, ugne prinesli novomeška in druga gradnje priklopnikov bodoče avtoceste Ljubljana—Zagreb: Cesta herojev bo hkrati postala osrednja novomeška vpadnica. Je kdo ob tem pomislil na usodo 3 tisoč učencev in dijakov, ki šolah ob cesti? Na to, kako bodo varno prišli v šolo in potem domov, kako na učne pogoje vplivata neznošen hrup in smrad izpušnih plinov? Kot kaže staršev, niče. Štiri šole in tisoč učencev v OŠ Katja Rupena sta na to vnovič opozorili pristojne v občini, enakega mnenja so tudi člani občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, sestavni del njihovega opozorila je tudi skromna prošnja. Nič drugega ne prosijo, kot da se pločnik ob cesti uredi in ogradi. Prometna to sicer ne bo zmanjšala, bo pa poljšola vsaj za kanček varnejša. Če bo seveda prošnja — ta je izoh v šoli in rešitev zgolj za danes, nikakor ne za jutri — tudi uslišana.

B. BUDJA

OKRADENI GOZDARJI

NOVO MESTO — Novomeški gozdarji so prejšnji teden prijavili novomeškemu miličnikom, da jih je pred časom nekdo oškodoval za blizu 5 milijonov din. Neznani storilec je namreč s parkirnimi traktorjev pobral venge za vleko hlobovne, vlomil v zaboje za orodje in pobral vse koristnih pripomočkov.

LOVEC OB PUŠKO, NABOJE IN DALJNOGLED

NOVO MESTO — 45-letni Janez Šušter iz Novega mesta si bo zagotovo dobro zapomnil nedeljo, 12. novembra. Tega dne je bil namreč na lovu, med vrnitvijo domov pa zavil v gostilno Litrop na ulici Roka. V vozilu je pustil lovsko puško in naboj ter daljnogled, vsega tega pa v gostilni ni našel. Vozilo je vrnjeno, ni bilo več. Neznani storilec je Sajeta oškodoval za okoli 100 milijonov din, da o prikrajšanih lovskih orodjih ne govorimo.

VLOM V ŠOLO

ČRNOMELJ — Neznani storilec je 12. novembra vlomil v prostore posebnih osnovne šole Milke Šobar-Nataše v Črnomlju. Storilec je si prostore dobro ogledal, naposled pa iz njih odnesel gramofon in šolnike tako oškodoval za 3 milijonov din. Predržeža še iščejo.

KRONIKA NESREČ

V OVINKU ZAPELJAL NA LEVO — 54-letni Alojz Kastelic iz Stopič se je 6. novembra ob 17.45 peljal z osebnim avtom po cesti od Žabje vasi proti Metliki. V preglednem desnem ovinku v gotni vasi je pri hiši številka 65 z avtom nenadoma zavil na levo, po katerem je ta trčil pravilno pripeljal nasproti 33-letni Franci Medic iz Rakovnika pri Birčni vasi. Slednji se je z vozilom umikal v desno, vendar mu trčenja ni uspelo preprečiti. V nezgodi se je hudo poškodoval voznik Medic, ki so ga odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico, škode na zvit pločevini pa je bilo za okoli 50 milijonov din.

TRČIL V HIŠO — 7. novembra ob 18.50 se je 23-letni Bojan Gregorčič iz Gomile pri Trebnjem peljal z osebnim av-

Tretjega presenečenja ni bilo

V 3. kolu A 2 lige prvi poraz novomeških odbojkarjev — Slaba igra in pristransko sojenje — V soboto z Modričo Optimo — Zmaga Kočevk in Novomeščank

V pičli uri in četrte je bilo upov in želja odbojkarjev novomeškega Pionirja, da še v tretje pripravijo presenečenje, konec. Nekateri poznavalci odbojke bi ob tem rekli, da je šele tretje kolo prvenstva v A 2 zvezni ligi stvari postavilo na svoje mesto. Novinec v prvotilski družini Pionir je doživel bolj ali manj pričakovani poraz, in čeprav so nekateri po dveh čudežih pričakovali še tretjega, je strážnik prišla ob pravem času.

napovedujejo, da utegnejo pionirjčke to mesto držati še dalj časa. B. B.

V TRETJE KLONILI — Eden od dveh derbijev sobotnega 3. kola v A 2 odbojkarjski ligi je bil odigran v Osijeku. Novomeščani se s slabo igro niso mogli upirati ekipi Željezničarja, ki je za zmago potreboval le 77 minut. Kosmina, Martić in sotovariši tretji prvenstveni par točk, upajo na izdatno podporo s tribun.

Derbi dveh neporaženih ekip je prinesel gladko zmago igralcem osiješkega Željezničarja, pionirjčki so igrali slabo in nepovezano. Najsi so se po tekmi še tako izgovarjali na pristransko sojenje Sarajevčanov, si s sobotno igro kaj več od prepričljivega poraza niso zaslužili. Le v drugem setu so pokazali igro, kakršne so sposobni, vodili so že z 12:8, po nekaj sporno dosojenih točkah pa so povsem popustili. Izkušena ekipa, kar brez dvoma Novomeščani, so si tega ne bi smela dovoliti, še posebej ker Željezničar še zdaleč ni ekipa, ki se je ne bi dalo ugnati. Nemara sta uvodna uspeha igralce uspavala, sobotni poraz jih je tako znova postavil na trdna tla, na srečo ob pravem času. Kajti prav sobotno tretje kolo je pokazalo, kako izenačeno bo letošnje prvenstvo. Če zapišemo, da je na zadnjem mestu lestvice brez osvojenih točk ekipa Strumice, ki je pred mesecem dni v polfinalu jugoslovanskega pokala sredi Novega mesta gladko ugnala ekipo Pionirja, potem je povedano vse. Vsako srečanje je pravzaprav derbi v malem, to bo tudi sobotno v Novem mestu, ko prihaja v goste ekipa Modriče Optime, ki je v tretjem kolu po ogorčenem boju premagala Strumice. Dodajmo še, da je v drugem sobotnem derbiju mariborski Stavbar po ogorčenem boju s 3:2 ugnal doslej še tretjo neporaženo vrsto — ekipo Spartaka.

goste k ekipi Partizana Tabor, ki je v minulnem kolu pripravil prvovrstno presenečenje z zmago v Poreču.

Prvovrstno presenečenje pa je tudi pogled na lestvico prve republiške ženske lige. Novinke v njej, ekipa Pionirja, je namreč po štirih odigranih kolenih na prvem mestu. Tokrat so v Kopru presenetile favorita, vrsto Cimosa. Skoroda zanesljivo je, da bodo Novomeščanke ostale na čelu lestvice tudi po soboti, ko jim v goste pride poprečna ekipa Triglava, nekateri pa celo

S KEGLJAŠKIH STEZ

• Člani trebanjskega Mercatorja so se pred dnevi udeležili odprtega prvenstva Litije in dosegli nekaj dobrih rezultatov. V prvi vrsti velja to za Franca Tkavca, ki je z 887 podrtimi keglji zaenkrat četrti, kar bo verjetno dovolj za finalni nastop naslednjega meseca.

• Na kegljišču Čož v Ivančini princi sta se pomerili ekipi KK Mercator in Groltarca iz Zgorjaja. V prijateljskem srečanju so bili Trebanjci boljši in so člana prve republiške lige premagali z razliko petih kegljev. Rezultat: 4986 proti 4981.

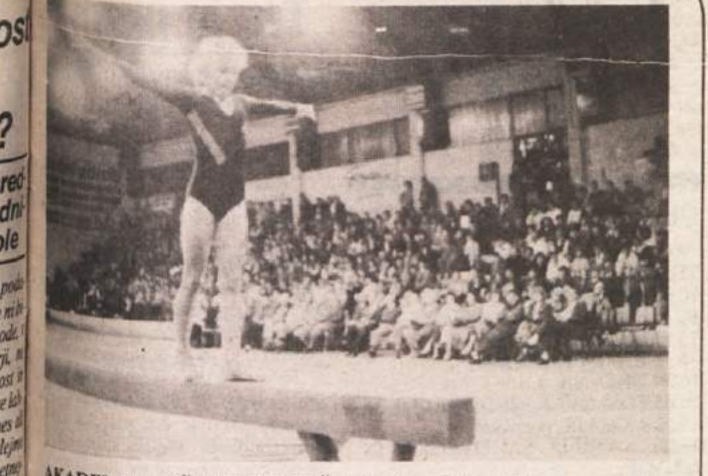
• Letošnja tradicionalna kegljaška revija v počastitev dneva republike bo za moške 18. novembra v Ivančni gorici, za dekleta pa dan kasneje v novomeškem domu JLA. Naslov v moški konkurenci brani Stane Blažič, član IMV Novo mesto, v ženski pa Sonja Vidmar, članica semiškega Partizana. (jg)

• Invalidi-kegljači Ljubljane, Novega mesta, Domžal, Reke in Ribnice so pred dnevi nastopili na tradicionalnem turnirju v športnem društvu Gaj. Zmagali so Rečani s 476 podrtimi keglji, sledijo pa Kočevje 470, Ribnica 450 idr.

• Kočevski kegljači se marljivo pripravljajo na pričetek tekmovalnega v republiških ligah. Fantje je dekleta bodo ponovno igrali v drugi slovenski ligi in upajo na najboljšo, na uvrstitev v prvo republiško ligo. Dodajmo še, da bo ena ekipa Kočevcev skupaj z ribniškimi Rikom nastopala v prvi ljubljanski ligi. (m.g.-č.)

TURNIR ZA DAN REPUBLIKE

NOVO MESTO — Športno društvo Križec organizira v petek, 1. decembra, s pričetkom ob 7. uri turnir v malem nogometu, posvečen dnevu republike. Prijavnino v znesku 1.500.000 din je potrebno do 27. novembra nakazati na žiro račun 52100-678-14765, organizator pa bo prijavnino pobiral tudi na dan zbiranja, ki bo v ponedeljek, 27. novembra, ob 17. uri v domu športov na Loki. Prve štiri ekipe bodo prejete pokale in praktične nagrade, te pa čakajo tudi najboljšega strelca, vratarja in igralca. Vsa dodatna pojasnila je moč dobiti v dopoldanskem času na telefonski številki 22-267, zvečer pa na telefonu 26-606.

AKADEMIJA V ČAST LEONU ŠTUKLIJU — Polne tribune novomeške športne dvorane so v četrtek zvečer burno pozdravile novomeškega rokaja in častnega občana Leona Štuklja na prireditvi, posvečeni njegovi 91-letnici in izidu monografije «Mojih sedem svetovnih tekmovalj». Izvirna telovadna akademija je velikokrat izzvala gromke aplavze, še posebej prisrčno pa so gledalci zaploskali Leonu Štuklju ob njegovih besedah zahvale Novemu mestu in vsem, ki so omogočili izid knjige. (Foto: B. B.)

Štuklja je pozdravila polna športna dvorana

Slovesnost ob izidu knjige Leona Štuklja «Mojih sedem svetovnih tekmovalj» — Akademija

NOVO MESTO — «Ko iščemo zmožnost, ki bi najbolj osvetlila pomen Štukljevega dela, težko določimo, kaj je tisto v tem delu, kar mu daje posebno vrednost. Na koncu vendarle lahko ugotovimo, da je vseobsežno. In če bi se vendarle morali odločiti in izločiti tisto, kar daje delu poseben pomen, potem bi bilo to naslednje: delo je enkratno dokument te športne panoge med vojnama.» Tako je med drugim v predgovoru minuli četrtek predstavljene monografije Leona Štuklja pod naslovom «Mojih sedem svetovnih tekmovalj» zapisal Rajko Sugman. In res je bilo minuli četrtek v novomeški športni dvorani slavnostno, kot že dolgo ne.

Popolnopravna tiskovna konferenca, na kateri je prvi dolenski olimpijec, ki je v nedeljo praznoval svoj 91. rojstni dan, v klenem in iskrenem jeziku odgovarjal na številna vprašanja, je prva stvar priložnost srečanje med dvema starostoma in simboloma slovenskega športa, Leonom Štukljem in prof. Dragom Ulago, nič manj prisrčno ni bilo srečanje med Štukljem in novejšo legendo jugoslovanske telovadbe, Mirom Cerarjem. Štukelj pa zbranim ni govoril le o svoji športni poti, spomnil se je tudi svojega pravniškega poklica,

ki ga je opravljal vestno in pošteno, vmes pa navrgel, da mu vest danes ne bi dovoljevala sedeti v poroti procesa, kot je tisti v Titovi Mitrovici.

Kako priljubljen je Leon Štukelj v svojem rodnem Novem mestu, je najbolje pokazala večerna telovadna akademija. Polne tribune športne dvorane so prisrčno pozdravile svojega rokaja in častnega meščana, domiselno pripravljena akademija pa je vsem vsaj za hipec ali dva ponesla misli šest in več desetletij nazaj v čas, ki ga je tako neizbrisno kar s šestimi olimpijskimi medaljami obelježil tudi Leon Štukelj. O teh in še veliko drugem piše v knjigi, ki je bila vzrok za četrtekovo slovesnost. Monografijo «Mojih sedem svetovnih tekmovalj» je, kot smo že zapisali, v 2. tisoč izvodih založila Dolenska založba, izid dela pa so poleg nje omogočili še občinska TKS Novo mesto, Krka, tovarna zdravil, kulturna skupnost Novo mesto, Komunala Novo mesto, TKS Slovenije, Podjetje za PTT Novo mesto, Elektro Novo mesto, Avtopromet Gorjanci Straža, Cestno podjetje Novo mesto, Slovenjales-trgovina Ljubljana in skupščina občine Novo mesto. B. B.

V enem tednu dva Inlesova poraza

Ribničani izpadli iz boja za vrh lestvice — Pomembna zmaga Krčanov — Slovenski ženski derbi presenetljivo dobile Novomeščanke

Minuli teden je prinesel veliko novega tako v moški kot v ženski republiški rokometni ligi. Predvsem je prinesel odgovor na vprašanje, ali so igralci ribniškega Inlesa sposobni boja za vrh lestvice. Očitno je, da ne. V pičlih nekaj dneh so zabeležili dva poraza, ki sta jih krepko oddaljila od prvega mesta, mlada ekipa bo bržkone morala svojo priložnost iskati v naslednjem prvenstvu.

Že med tednom so Ribničani odigrali eno od dveh tekem v Trbovljah. Rudarjem in nenadejano ostali praznih rok, prav tako brez točk pa so ostali tudi v soboto v Ajdovščini. V izenačenem srečanju so zmagovalca odločile zadnje sekunde. Gostitelji so bili vseskozi v premoči, največ, kar je Ribničanom uspelo, je bilo to, da so izid večkrat izenačili. Tako je bil zadnji minutni rezultat 23:23, vsega sekund pred koncem pa so Ajdovci dosegli gol in osvojili svoj peti prvenstveni gol. In če lahko za «lesarje» zapišemo, da so razočarani dolenske ljubitelje rokometu, potem so jih Krčani tokrat presenetili. V srečanju z močno eki-

dalo krila, zaigrale so še borbeneje in si kmalu priigrale dva zadetka prednosti, kar je bilo dovolj za končno zmago in veliko presenečenje. Prvenstvo je sedaj prav po zaslugi Novomeščank znova postalo negotovo, tudi jesenski prvak dve koli pred koncem še ni znan. Burja je sicer ostala na vrhu, toda enako število točk ima tudi mariborski Branik, le dve točki manj pa kočevski Itas in IMV Novo mesto. Novomeščankam se sedaj še kako otepa nenadejan in nepotreben poraz proti Alplesi, kajti prav lahko bi se v nasprotju borile celo za naslov jesenskih prvakinj. Tega pa od mlade in tudi neizkušene ekipe pred pričetkom prvenstva nihče ni pričakoval. B. B.

ŠAH ZA OBČINSKI PRAZNIK

SEVNICA — V počastitev občinskega praznika je SK Milan Majcen iz Sevnice pripravil ekipni in posamični šahovski turnir, na katerem je nastopilo pet moštev in 19 posameznikov. V ekipnem sestevku je zmagal SK Milan Majcen pred SK Studenc, krmeljsko Metalno, Društvo invalidov Sevnica in Lisco, posamično pa Povše pred Levčarjem, Derstvenškom, Lazičem, Smrdelom in Mesojedcem. Dodajmo še, da so za zmagovalno ekipo igrali Povše, Mesojedec, Blas, Derstvenšek in Lazič. J. BLAS

Po spodrslijaju doma sedaj točka v gosteh

12. kolo v SNL: Stol Virtus—Elan 0:0

Nogometaši novomeškega Elana, ki so v prvih kolenih veljali za najpriljetnejše presenečenje prvenstva, so se v nadaljevanju bolj nepredvidljivo pokazali tudi kot najmočnejši v sredini prvenstva v SNL. To so potrdili tudi v nedeljo. Potem ko so v 11. kolu doma presenetljivo izgubili obe tekmi v dvoboju s Partizanom Hmezd, so igralcem športne napovedi še enkrat zapadle. Le da so tokrat svoje navijače presenetili. V duplici so v tekmi proti Stolu Virtus iztržili nenadejano točko, ki je prišla ob pravem času. V nasprotju s tem bi se Novomeščani kaj lahko našli med ekipami, ki jim gori pod petami, tako so se udomili v sredini prvenstvene lestvice.

Zasluge za nedeljski remi gredo v prvi vrsti vratarju Rusu, ki je med drugim obranil tudi strel z bele točke. Seveda pa so nedeljski uspeh kaj malo vreden, če Novomeščani v zadnjem jesenskem kolu doma ne bodo pobrali polnega izkupička. Goste jim prihaja ekipa Elkorja in vse razen zmage Elana bi bilo veliko presenečenje. Točki bi Novomeščanom pomenili tudi miren ženski počitek pred nadaljevanjem spomladanskega dela prvenstva.

ZA POL TOČKE OB NASLOV

OPATJA — Novomeški igralci goja, ki so minule dni nastopili v Opatiji na letošnjem 13. državnem prvenstvu, so bili ob naslov prvakov za vsega pol točke. Letošnjega prvenstva se je udeležilo 11 ekip, od tega šest v prvi in 5 v drugi zvezni ligi. Boj za naslov je potekal med vrstami Ljubljane, niskega Studenta in Novega mesta, več sreče so očitno imeli ljubljanci, ki so zmagali v medsebojnih obračunih. Sicer pa pogledimo pomembnejše izide: Ljubljana — Novo mesto 4:1, Ljubljana — Student 3:2, Novo mesto — Student 4:1. Končni vrstni red 1. lige je bil tako naslednji: 1. Ljubljana 18,5 točk, 2. Novo mesto 18, 3. Student 18,4, Kranj 7,5, Spartak 7,6, Godowy 6,5. V II. ligi je zmaga pripadla Radničkemu. Dodajmo za konec, da je pokal za najboljšega igralca I. lige prejel Novomeščan Igor Bizjak.

ZMAGA KRANJČANK

KOČEVJE — Na priložnostnem rokometnem turnirju so se pred dnevi pomerile ekipe Itasa, Olimpije in Kranja. Po pričakovanju je zmaga pripadla drugoligašicam iz Kranja. Rezultati: Itas—Olimpija 18:16, Itas—Kranj 18:22, Kranj—Olimpija 21:20. Najboljša vratarica na turnirju je bila Filipovičeva (Itas): M. G.-č.

SKROMNA UDELEŽBA

KOČEVJE — Pičla udeležba je bila osnovna značilnost letošnjega prvenstva Kočevje v streljanju z malokalibrsko pištolo. V ekipnem sestevku je zmagal ekipa Roga s 392 zadetimi krogi, Tekstiliana jih je zbrala 329, ekipa ZSAM pa 327. V posamični konkurenci je zmagal Zorko (172), drugi je bil Benčina (159) in tretji Deržek (131). M. G.-č.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

odbojka

I. ZVEZNA A 2 LIGA, moški, 3. KOLO: ŽELJEZNIČAR — PIONIR 3:0 (8, 13, 6). Pionir: Jovič, Brulec, Martić, Počviš, Petkovič, Prah, Goleš, Smrke, Kosmina, Berger. LESTVICA: 1. Željezničar 6 (9:2), 2. Spartak 4 (8:4), 3. Stavbar MTT 4 (7:5), 4. Pionir 4 (6:5), 5. Jedinstvo Interpet 2 itd. Pari prihodnjega kola: Pionir — Modriča Optima, Jedinstvo Interpet — Stavbar MTT, Spartak — Željezničar itd. II. ZVEZNA LIGA, zahod, ženske, 5. KOLO: LIK KOČEVJE — IGMAN 3:0 (9, 5, 7). LIK Kočevje: Uran, Turk, Klun, Škufca, Ibrahimović, Hočvar, Drobnič, Briški, Vidmar. LESTVICA: 1. Željezničar 10 ... 7. LIK Kočevje 4. V 6. kolu igrajo Kočevke v gosteh pri Partizanu Tabor. I. SOL, ženske, 4. KOLO: KOPER CIMOS — PIONIR 1:3 (-12, 10, -11, -8). Pionir: Plut, Podolski, Kučera, Ostrovnik, Šteblaj, Brulec, Koncejla, Barun, Poreber. LESTVICA: 1. Pionir 6 (11:6), 2. Topolšica Kajuh 6 (10:8), 3. Mišlinja 6 (9:7) itd.

rokomet

SRL, moški, 9. KOLO: AJDOVŠČINA — INLES 24:23 (13:12). Inles: Lapajne, Djokič 2, Mohar, Šilc, Goleš, S. Mihelič, Lesar, Tomšič 7, Mate 4, Fajdiga 8, R. Mihelič 1, Gelze. KRŠKO — POMURJE BAKOVCI 25:23 (12:11). Krško: Kuhar, Bizjak 3, Simončič 1, Kozinc, Iskra 6, Bogovič 2, Žagar, Keše 4, Glaser 5, Voglar 2, Bernardič 2, Brodnik. LESTVICA: 1. IUV Usnjar 15, 2. Slovenj Gradec 12, 3. Inles Riko 11 ... 10. Krško 6 itd.

košarka

Pari prihodnjega kola: Inles Riko—Ferrotehna, Krško—Ajdovščina, Jadran—IUV Usnjar itd. SRL, ženske, 7. KOLO: IMV NOVO MESTO — BURJA CENTROCOOP 17:15 (9:11). IMV Novo mesto: Hočvar, Butala, Knafelj 2, Klobočar 3, Hvala, Drčar, Veselič 3, Simončič 4, Tomas 3, Šmalc 2, Butala. ITAS KOČEVJE je bilo prosto. LESTVICA: 1. Burja Centrocoop 12, 2. Ferrotehna, Branik 12, 3. Itas Kočevje, 4. IMV Novo mesto 10, 5. Ferrotehna 8 itd. Pari prihodnjega kola: Itas Kočevje—Alpes, Krim—IMV Novo mesto, Burja Centrocoop—Ferrotehna itd.

nogomet

SNL, 12. KOLO: STOL VIRTUS — ELAN 0:0. Elan: Rus, Kroni, S. Mesojedec, Kramar, Pavlin, Kobe, B. Mesojedec, Horvat (Gabrič), Primc (Hadžič), Dujakovič, Matjašič. LESTVICA: 1. Izola 19 ... 7. Elan 11 itd. V zadnjem jesenskem kolu igrajo Novomeščani doma z Elkorjem.

Jamarstvo ni le hobi

Priznanje novomeškemu jamarju A. Medletu

NOVO MESTO — 16. novembra 1962, torej natanko pred 27 leti je bilo v Novem mestu ustanovljeno jamarško društvo. Med šetindesetimi udeleženci ustanovnega sestanka najdemo na 31. mestu podpisane tudi Alojza Medleta. Precej od udeležencev ustanovnega sestanka je med tem časom odšlo iz Novega mesta ali prenehalo z delom, prišli pa so drugi, ki so prevzeli njihov zalet in entuziazem. Ne vedno z enako zavzetostjo, zato jamarško društvo v teh letih doživlja svoja cvetoča in sušna obdobja, dokler se ni sedaj ustalilo na solidni strokovni in tehnični ravni. Le malo pionirjev je še med njimi, tudi Alojz Medle, ki je le z nekajtintno prekinitvijo, zaradi dela v tujini, vseskozi delil njegovo usodo, je že skoraj čisto prepustil delo mladim in svežim močem. Zato vidi visoko priznanje, red dela s srebrnim vncem, s katerim ga je predsedstvo SFRJ odlikovalo ob 100-letnici slovenskega jamarstva, predvsem kot nagrado za minulo delo, še bolj pa kot priznanje novomeškemu jamarškemu društvu, kateremu je dolga leta predsedoval.

«Sprva ljubiteljsko jamarstvo se je z leti pokazalo kot nujni sestavni del pri raziskovanju naše pokrajine, njenih značilnosti in lepota, pa tudi ekološke onesnaženosti, ki se v globinah naših kraških tal najprej pokaže, zato se je bila naša vztrajnost tudi v najtežjih obdobjih pokazala kot pravilna. Doslej se je jamarstvo izkazalo na najrazličnejših področjih, od znanstvenega, arheološkega, vodnoraziskovalnega, kartografskega, reševalnega do povsem gospodarskega področja, zato se je pomoč, ki smo jo dobivali od posameznih delovnih organizacij, bogato obrestovala. Zelo smo posodobili opremo, dvignili strokovno raven dela, svoje dosežke pa smo zbrali v dveh publikacijah, kartografskih in arhivih. Skratka, delo društva moramo še naprej razvijati in posodabljati,» pravi Alojz Medle. T. J.

IKAR ENKRAT DRUGI IN ENKRAT ČETRTI

DUNAJ — Z avstrijskega Dunaja, kjer je kasaška sezona tačas v polnem razmahu, še naprej prihajajo razveseljevalne vesti o nastopih in rezultatih štiriletnega šentjermškega žrebca Ikarja, čigar lastnik je Drago Les. Tako je Ikar drug dnevi v dirki zasedel imenitno drugo mesto, konec minulega tedna pa je bil četrti. Na 2.300 metrov dolgi progi je na vajahih drugega najboljšega avstrijskega amaterja R. Wippenhammerja dosegel kilometrski čas 1:21,3, medtem ko je zmagoviti žrebec Holly Gesture tekel 1:20,2.

DELOVNA AKCIJA NA TENIŠKIH IGRIŠČIH

NOVO MESTO — Upravni odbor novomeškega teniškega kluba obvešča vse svoje člane, da bo v soboto, 18. novembra, zaključena delovna akcija na novomeških teniških igriščih, katere naj se v čim večjem številu udeležijo. Zbrali se bodo na igriščih ob 9. uri zjutraj.

METRO TOURS TRAVEL AGENCY NOVO MESTO PETER JANKULOV Rovi trg 1 TEL.: (068) 22-225, int. 240 TELEX 55760 Zimovanja, letovanja, priprava športnikov. Vse to na obročno odplačevanje. Pridite, pri nas je ceneje. Preverite, zakaj. (ček-OB-46)

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 17. XI.

9.45 — 13.40 in 15.25 — 0.20 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 TV MOZAIK
10.10 TEDNIK
11.00 ALPE-JADRAN
11.30 DOMOVINA, ponovitev 1. dela nemške nadaljevanke
15.40 VIDEO STRANI
15.50 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 TV MOZAIK, ponovitev
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.17 NAŠE AKCIJE
19.30 DNEVNIK 2
20.05 PO STOPINJAH, angl. dok. serija, 6/9
21.00 ULICE SAN FRANCISCA, ameriška nanizanka, 3/13
21.50 DNEVNIK 3
22.10 POLOVICA NEBA, španski film
0.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Videomeh (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije — 22.00 Skupščinska kronika — 22.20 Videonoč

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Daljnogled — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezli ste, pogledite — 14.55 Poročila — 15.00 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Daljnogled (oddaja za otroke) — 18.05 Številke in črke — 18.25 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Dva najst ožigosanih (11/12) — 21.00 Show mora biti (zabavna oddaja) — 21.45 Dnevnik 3 — 22.05 O sole mio (oddaja o kulturi) — 23.10 Noč in dan — 1.25 Poročila

SOBOTA, 18. XI.

7.45 — 13.35 in 14.10 — 0.45 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 OTROŠKA MATINEJA, ponovitev
10.45 KOMUR SE DREMLJE, NAJ GRE SPAT
11.00 TELEVIJAZ: NOČ NOVIC, angl. dok. serija, 3/8
11.55 AKTUALNO: ŽIVETI IN OSTATI V SLOVENIJI?, ponovitev
14.35 VIDEOGODBA, ponovitev
15.20 GAVROCHE, nemški mladinski film
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 KOŠARKA (Ž) ISKRA DELTA JEŽICA: CZ
18.30 NA PRAGU 21. STOLETJA, avstralska dok. serija 10/17
19.30 DNEVNIK 2
19.59 UTRIP
20.20 ZREBANJE 3 x 3
20.30 KRŽKRAŽ
21.50 DNEVNIK 3
22.05 VRTNICE SO ZA BOGATE, 4., zadnji del nadaljevanke
22.50 BAXTER!, angleški film
0.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.00 Satelitski programi — 19.00 Kako biti skupaj — 19.30 Dnevnik — 20.10 Filmske uspešnice: Nevarno mesto (ameriški film) — 22.10 Satelitski programi — 22.35 Sportna sobota — 22.55 Slike časa (oddaja o kulturi)

TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz šolskega programa — 10.35 Prezli ste, pogledite — 14.40 Postal sem senzacija (ameriški mladi

dinski film) — 16.10 Kritična točka — 16.55 Dnevnik 1 — 17.10 Narodna glasba — 17.40 pesem (TV nadaljevanke, 1/6) — 18.25 Svenk — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Pozitivna ničla (4. del humoristične nanizanke) — 21.15 Temno ogledalo (ameriški film) — 22.45 Dnevnik 3 — 23.05 Noč in dan — 1.20 Poročila

NEDELJA, 19. XI.

8.10 — 23.00 TELETEKST
8.25 VIDEO STRANI
8.35 OTROŠKA MATINEJA
9.55 SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, ponovitev 8. oddaje
10.25 VRTNICE SO ZA BOGATE, ponovitev zadnjega dela nadaljevanke
11.10 35 LET Z AVSENIKI
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 VELIKO SEDLO, 3. del nadaljevanke
14.05 PRED NOVO SMUČARSKO SEZONO, reportaža
14.55 KOLO SREČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 POLETNO GLEDALIŠČE, ameriški film
19.00 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 TOVARIŠICA MINISTRICA, zadnji del nadaljevanke
21.15 ZDRAVO
22.45 POROČILA
22.50 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Danes za jutri in Vrnitev odpisanih — 13.15 Sportno popoldne — 19.30 Dnevnik — 19.55 Da ne bi bolelo — 20.30 Piš svobode (2. del francoske dok. serije) — 21.15 Camel trophy: Jastrebarsko-Francija (dok. oddaja) — 21.45 Satelitski programi — 22.30 Športni pregled

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.30 Nedeljski program za otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Izobraževalna oddaja — 13.00 Potepuški pes (1. del nadaljevanke) — 13.50 Nedeljsko popoldne — 16.30 Potopis — 17.05 Igrani film — 18.45 Droidi (risana serija) — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Balkan ekspres (6. del nadaljevanke) — 21.00 Igrani film — 22.30 Dnevnik — 22.55 Noč in dan — 1.15 Poročila

PONEDELJEK, 20. XI.

9.45 — 13.45 in 16.05 — 22.55 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
11.25 PRIGIŠČE ČUDES, ameriški film
16.20 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.30 DNEVNIK 2
20.05 G. Bjelac: NOVEMBER, drama TV ZG
21.25 OSMI DAN
22.05 DNEVNIK 3
22.25 PORTRAIT LADKA KOROŠCA
22.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.45 Boj za obstanek (angl. poljudoznan. oddaja) — 18.15 Svet sporta — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žarišče — 20.30 Kakovost med možnostjo in hotenjem (1. del izob. oddaje) — 20.50 Merilni dajaljniki (izob. oddaja) — 21.15 Druga godba — 21.45 Satelitski programi

tedna, 10.30 Novice, 10.45 Na sončni in senčni strani Gorjancev, 11.00 Lestvica novosti, 12.30 Pionirska oddaja, 13.30 Čestitke in želje naših poslušalcev, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Strizemo zastoj, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

NEDELJA:
8.00 Začetek programa, 8.15 Pesem tedna, 8.30 Kmetijska oddaja, 9.30 Kronika, obvestila, 11.00 Mali oglasi, 12.30 Čestitke in želje naših poslušalcev

PONEDELJEK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Želje ste, poslušajte, ponovitev oddaje, 12.30 Novice, 13.30 Sportna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Lestvica narodno-zabavne glasbe, 17.10 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

TOREK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 12.30 Novice, 13.30 Pogovarjamo se z ..., 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SREDA:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Prispevki iz gospodarstva, 12.30 Novice, 13.30 Glasbena ura, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Čestitke in želje naših poslušalcev, 17.00 Strokovnjak v studiu.

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Alica v čudežni deželi — 8.45 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezli ste, pogledite — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Izobraževalna oddaja — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarni program — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Sile v zraku (TV drama) — 21.05 Resna glasba — 21.50 Dnevnik 3 — 22.15 Noč in dan — 0.30 Poročila

TOREK, 21. XI.

9.45 — 11.35 in 15.05 — 23.10 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK — ŠOLSKA TV
15.20 VIDEO STRANI
15.30 TUJI JEZIKI, ponovitev
15.50 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
17.55 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 PRAVILA ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA, 4., zadnji del nadaljevanke
21.00 OMIZJE
22.45 DNEVNIK 3
23.00 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Mladinski pevski festival Celje — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Žeberanje lota — 20.35 Umetniški večer: Macbeth (angl. film)

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30

Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezli ste, pogledite — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Oddaja za otroke — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žeberanje lota — 20.05 Igrani film — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Izredna konferenca ZK Vojvodine — 22.30 Kontaktni magazin — 00.05 Noč in dan — 2.20 Poročila

SREDA, 22. XI.

9.45 — 11.50 in 15.30 — 23.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
11.40 VIDEO STRANI
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
18.35 ZVEZDICA ZASPANKA, 1. del lutkovne igrice
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 FILM TEDNA: PESEM ZA EVROPO, angleški film
21.50 DNEVNIK 3
22.05 SVET POROČA
23.05 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

Opomba: nogomet CZ: Koeln
17.00 Satelitski programi — 18.30 Studio Maribor — 19.00 Kvaliteta življenja — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žarišče — 20.30 Ekinokcij (opera) — 21.55 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Pika Nogavička — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.35 Prezli ste,

poglejte — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Pika Nogavička — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarni program — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Filmski večer — 21.35 Dnevnik 3 — 21.55 Izredna konferenca ZK Vojvodine — 22.30 Noč in dan — 1.45 Poročila

ČETRTEK, 23. XI.

9.45 — 11.40 in 15.30 — 00.00 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK — ŠOLSKA TV
15.45 VIDEO STRANI
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 DOMOVINA, nemška nadaljevanke, 4/11
21.10 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3
22.15 KOMEDIJA NA SLOVENSKEM ODRU
23.50 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.00 Studio Ljubljana — 19.00 Noben gozd ni navaden gozd (poljudnoznanstvena oddaja, 4/5) — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žarišče — 20.30 Mali koncert — 20.40 Oči kritike — 21.10 Priluhno tišini — 21.50 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 10.30 Poročila — 10.35 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezli ste, pogledite — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 Oddaja za otroke — 18.05 Številke in črke — 18.25 Garibaldi (3. del) — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični magazin — 21.05 Kvizoteka (zabavna glasbena oddaja) — 22.05 Dnevnik 3 — 22.25 Kronika s konference ZK Vojvodine — 23.00 Noč in dan — 1.15 Poročila

Trg je premak

Velike težave črnomajlske delavske univerze

ČRNOMELJ — Delavska univerza kot enota črnomajlskega Zavoda za izobraževanje in kulturo (ZIK) edina vrsta tečajev za predšolske in šolske otroke. V tečaj je danes vključenih okrog 150 otrok in 150 odraslih, potrebe ljudi po izobraževanju pa so še znatno večje.

Toda delo delavske univerze ne stalo zopet pa je zažvelo šele pred dvema letoma. Tako je črnomajlska delavska univerza danes omejena kadrovske, strojske, ne nazadnje pa tudi finančne. Ziku opozarjajo, da samo s tržnimi mehanizmi problema izobraževanja ne moremo rešiti, čeprav nekateri zatrjujejo sprotino. Po njihovem se je potrebno preblema lotiti strokovno, poglobljeno in sistematično. Delna rešitev se kaže vključitvi izobraževanja odraslih v nacionalni program vzgoje in izobraževanja dokončana rešitev večletne agonije delavske univerze pa za vključitvijo svojih programov v občinske sklade, namenjena vajanju te dejavnosti. V delavski univerzi zatrjujejo, da bi lahko dejavnost se bolj rili in poglobljali ter strokovno in organizacijsko izpopolnjevali, če bi bili kadrovske in finančno bolj močni.

DO KONCA NOVEMBRA

ČRNOMELJ — Zavod za izobraževanje in kulturo in koncertna posredovalnica pri glasbeni šoli pripravljata letošnji sezoni gledališko-glasbeni abonma, v katerem bo 5 gledaliških in koncertne prireditve. Pretekli teden je bila prva glasbena prireditev, v kateri pa je gostovala ljubljanska Drama Damo iz Maxima. Sicer pa bodo predstave vsak mesec do konca marca, stovala pa bo večina profesionalnih slovenskih gledališč. Vsi tisti, ki so pripravljeno kupiti abonmajske vstopnice, se pohitijo.

PRED KONGRESOM SLOVENSKEGA KOMUNISTOV

Zakaj Milan Kučan ne bo več kandidiral za predsednika slovenskih komunistov

Priseganje na samo enega človeka je pogubno za vsako organizacijo

Kandidatura ni stvar človeka posameznika, ne more pa mimo posameznika. Menim, da je vsake politične organizacije konec tisti trenutek, ko se začne mišljenje, da v organizaciji ni nobenega človeka več, ki bi organizacijo lahko uspešno vodil. Normalno je, da se ekipa, ki je imela levi delež pri oblikovanju programa, preizkusi in išče skozni stvari, ki jih je predlagala. Zaupam človekoma, ki sta največ prispevala v pripravah novega programa ZKS, Cirilu Ribičiču in Franciju Pivcu, je med drugim povedal predsednik slovenskih komunistov Milan Kučan v pogovoru z novinarji na 12. študijskih dnevih Mitje Gorjupa v Žalcu. Ne bi bilo pa demokratično, če bi komuniste v primeru poraza likvidirali z nedemokratskimi sredstvi, je dodal.

Zaradi zanimivosti dveurnega pogovora v Žalcu, v katerem se je Kučan, ki jo uživajo ali naj bi jo uživali v Sloveniji slovenski politiki. Slednje je komentiral zelo kratko: priljubljenost uradne politike in one druge bodo pokazale volitve in takrat bodo odgovori na ta vprašanja jasnejši. Do takrat pa lahko samo ugibamo. Za medijsko vojno v Jugoslaviji niso odgovorni samo mediji, čeprav padamo na izpitu profesionalnosti. Problem je, da polemiziramo s stališči, ne da bi bralci poznali avtentično, pravo vsebino. Tako sem mislil in tako mislim že sedaj in prav zato je mogoča manipulacija. Slovenija je del Jugoslavije na osnovi slovenske volje, premalo pa se potrudimo, da bi naša stališča spoznali ljudje po vsej Jugoslaviji. Imamo pravico reči, kakšno bo naše skupno življenje. Kako nas pa razumejo, pa je odvisno predvsem od nas, pa tudi od drugih. Kar mi ponujamo Jugoslaviji, je dobro za nas, pa tudi za druge, za vsakega človeka v Jugoslaviji. Nikomur ne odrekamo pravice misliti drugače, ne dovoljujemo pa, da bi nam kdo predstavljal naših pogledov drugim preprečeval. Če bo v Sloveniji manjši vpliv komunistov, to ne bo vplivalo na položaj Slovenije v Jugoslaviji, seveda, če bo ta pravna država. Povezovalni dejavniki je lahko marsikaj drugega in ne le ZKJ ali armada. Interes Slovenije je, da se čim bolj odpre politični prostor, za katerega bi bilo slabo, če bi bil vezan samo na stranke. Slabo pa bi bilo prav tako, če bo kdo iskal uspeh samo na pozicijah protisocializma in protikomunizma. Za politični uspeh je treba veliko več. Da dialog v Jugoslaviji ni, nisem kriv jaz. Nisem pa seveda za tak dialog, v katerem moraš najprej sprejeti argumente drugega, potem se pa pogovarjaš. V takem ozračju dialog ni potreben. Mi dialoga nismo zagovarjali zato, da bi obšli federalne centre, ampak zato, da bi ti centri lahko delali. Danes pa smo prišli v položaj, ko ena polovica Jugoslavije želi zapreti drugo.

Ena polovica Jugoslavije želi zapreti drugo

Vprašanja Kučanu so ciljala na medijsko vojno v Jugoslaviji, na položaj Slovenije v Jugoslaviji

Janša je precenil svoj politični pomen

Na osnovi pisanja Janeza Janše v zadnji Mladini, da je bil Milan Kučan vpleten v snovanje procesa zoper četverico v Ljubljani in da naj se ta problem razčisti pred volitvami, da potem s tem volilni boj ne bo obremenjen, je Kučan odgovoril, da je vprašanje Zorana Thalerja o tem v slovenski skupščini in Janševo pisanje v Mladini že v funkciji volilnega boja. Ker s procesom nimam nobene zveze, doslej nisem imela namena odgovorjati na vprašanje, ker pa je to že volilni boj, bom odgovoril, je dejal Kučan. V Mladini piše, da je bil proces montiran. Jaz razumem, da Janez Janša tako misli. Menim pa, da je Janša poveljal svoj pomen v tedanjem slovenskem političnem prostoru. Jaz sem Janšo cenil, nikdar pa nisem mislil, da je politični nasprotnik in močnejši faktor, ki bi ga bilo treba na tak način odstraniti, kar je tudi v nasprotju z mojimi nazori. Vsak sicer lahko o svoji pomembnosti misli, kot želi, najmanj pa sem razmišljal o eliminaciji po sodni peti. O tajni preiskavi in Mikrodni sem bil obveščen, je povedal Kučan, ko so preiskovalci želeli preveriti istovetnost najdene kopije stenograma njegovega govora na zaprti seji CK ZKJ z originalom. Istovetnost z originalom ni bila ugotovljena, pač pa s fotokopijo mojega govora, ki smo jo poslali na SZDL. O aretaciji Janeza Janše me je seznanil Božo Kovač, takrat pa sem tudi zvedel, da so našli tajni vojaški dokument, je povedal Kučan. Vprašal

Mogoče bom tudi jaz na vrsti

Soglašam s Kocjančičevo utemeljitvijo in predlogom za abolicijo Vilasija in soobtožnih. Ne razumem pa tistih, je dejal Kučan, ki zavračajo abolicijo, po drugi strani pa zagovarjajo pravno državo, v kateri je abolicija sestavni del pravnega sistema. Ne morem reči, da ne bo šlo kdaj tudi zame, vendar bi želel, da se v sodnem procesu dokaže ali ovrže krivda. Procesu v Titovi Mitrovici je treba posvetiti vso pozornost, saj je to preizkusni kamen načel o pravni državi in neodvisnem sodstvu, o katerem govori mnogi dokumenti, tudi slovenski. Dvom pa je upravičen, če vemo, kako se je vse skupaj začelo.

Z Miloševićem se ne videvava

Na vprašanje, kakšni so njegovi osebni stiki z Miloševićem, je Kučan odgovoril, da se sedaj, ko ni več član predsedstva CK ZKJ, z njim več ne videvava, zato dialoga med njima ni, kar je škoda. Pred tem je bilo najino pogovornje zelo zanimivo.

Odnosi z JLA

Pri odnosih z JLA pri vsakdanjem sodelovanju ni problema. Skladno s svojimi dolžnostmi in sposobnostmi uresničujemo svoje obveznosti. Z napadi na JLA pa se ne ukvarjamo po svoji volji. Predvsem ni meril, kaj je razprava o JLA in kaj napadi. O reformah govori tudi armada in pri reformah nihče ne bo ostal neprizadet.

Cenim Šuštarjevo izjavo

Cenim in zelo pomembno se mi zdi, kar je rekel nadškof Šuštar glede vstopa vernikov v Zvezo komunistov. To je napisano tudi v programski zasnovi za naš kongres. Če kdo misli, da je to le naša propagandna poteza, se moti. To je naše prepričanje, da je treba ideje socializma uveljavljati na druge načine.

pa se je, ali se bo v prihodnje tako dogajalo s političnimi nasprotniki.

Oblast je oblast, je dejal Kučan. Nisem prepričan, da bo šel razvoj samo k neodvisnemu novinarstvu. Bodo tudi strankarski časopisi. Vnaprejšnjih garancij ni. Edina garancija bo konkurenca, želja po neodvisnem novinarstvu pa tudi skriva strah, da si ga ne bi prilastil nasprotnik.

ČETRTEK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Studio D včeraj, danes, jutri, 12.00 Predstavitve Dolenjskega lista, 12.30 Novice, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Vse manj je dobrih gostin, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

PETEK:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 12.30 Novice, 13.30 Sportna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 17.30 Želje ste, poslušajte! 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SOBOTA:
8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Izbor pesmi

M MERCATOR-TRGOAVTO KOPER

poslovalnica BREŽICE tel. (0608) 62-476
 poslovalnica ČRNOMELJ tel. (068) 51-801
 poslovalnica KRŠKO tel. (0608) 33-069

Obveščamo cenjene kupce, da imamo na zalogi (po-
 leg programa Zastava) sedaj tudi rezervne dele IMV-
 Renault in Golf ter vso potrebno opremo za ta vozila.

Se priporočamo!

Ribiška družina
 Novo mesto
 Glavni trg 20

razpisuje
 v skladu z določili samoupravnih splošnih aktov
 prosta dela in naloge

RIBIŠKEGA ČUVAJA

za območje med Novim mestom in Žužemberkom

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- šolska izobrazba III. stopnje
- vozniško dovoljenje B kategorije
- lastno motorno kolo ali kolo s pomožnim motorjem
- starost 25 do 35 let
- da ima stanovanje med Novim mestom in Stražo
- nekaznovanost
- pasivno znanje enega tujega jezika (nemško, angleško)

3. mesečno poskusno delo
 Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim
 življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Ribiška
 družina Novo mesto, Glavni trg 20, Novo mesto.

643/46

»BELA KRAJINA«

OBRTNA ZADRUGA ČRNOMELJ

Zadružni svet Obrtne zadruge Bela krajina, Črnomelj,

razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA OBRTNE ZADRUGE

delavec s posebnimi pooblastili

Pogoji:

- najmanj srednja izobrazba ekonomske, gradbene, pravne ali organizacijske smeri,
- najmanj pet let delovnih izkušenj na vodilnih in vodstvenih delovnih mestih
- sposobnosti organiziranja in vodenja poslovanja ter uskla-jevanja delovnega procesa.

Kandidat mora ob predložitvi prijave in dokazili o zahtevanih pogojih predložiti tudi:

- program razvoja Obrtne zadruge Bela krajina, Črnomelj, temelječega na razvoju dejavnosti, s katerimi se ukvarjajo člani zadruge,
- program razvoja organizacije dela v Obrtni zadrugi s pod-udarkom na področju trženja in učinkovitosti poslovanja.

Kandidata bomo imenovali za dobo štirih let.
 Kandidati se naj prijavijo v 20 dneh po objavi razpisa.
 Kandidate bomo o izbiri obvestili v 20 dneh po roku za prijavo.
 Vse potrebne informacije kandidati lahko dobijo na sedežu
 Obrtne zadruge.

642/46

KOVINTEHNA
TOZD INŽENIRING
 PROGRAM INFORMATIKA

NEMOGOČE JE MOGOČE

Za vas, ki se ne bojite Evrope 92, smo pripravili vrsto računal-
 niških programov za sodobno poslovanje!

FINANČNO-INFORMATIVNI SISTEM (glavna knjiga, salda-
 konti, menične in ostale obresti)

MATERIALNO POSLOVANJE (skladiščno in finančno po-
 slovanje)

Na ta dva osnovna programa se z istimi matičnimi podatki o
 dobaviteljih, kupcih, klasifikaciji materiala, kontnim planom, ši-
 frami materialov in drugimi podatki navezujejo še programi za:

- OSNOVNA SREDSTVA
- OSEBNE DOHODKE
- EVIDENCO KREDITOV
- KADROVSKO EVIDENCO
- EVIDENCO IN OBRAČUN NAROČNIKOV
- KALKULACIJE IN RAZPIS PROIZVODNJE
- FAKTURIRANJE
- KALKULACIJSKE PONUDBE
- MALOPRODAJO
- DROBNI INVENTAR
- EVIDENČNO DOKUMENTACIJO
- PODPORO DELA PRAVNIH SLUŽB

Z našimi računalniškimi programi poslujejo že v več kot
 50 podjetjih, bankah, skupnostih širom po Sloveniji.
 Zagotavljamo tekoče vzdrževanje in prilagajanje pro-
 gramov spremenjenim predpisom.

Prodajamo in vzdržujemo računalniško opremo.

Podrobne informacije na telefon (063) 29-321, interna 02
 (Zlatko Gruber)

**DOLENJSKI
 PROJEKTIVNI BIRO**
 NOVO MESTO, SOKOLSKA 1

Zbor delavcev razpisuje prosta dela in naloge delavca s po-
 sebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Poleg z zakonom predpisanih pogojev mora kandidat za oprav-
 ljanje nalog direktorja izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko strokovno izobrazbo tehnične, ekonomske ali pravne smeri
- da ima najmanj 7 let delovne dobe in vodstveno oziroma vo-
 dilno prakso
- da ima vodstvene in organizacijske sposobnosti

Kandidati morajo vlogi obvezno priložiti svoj program dela za
 nadaljnji razvoj delovne organizacije.

Direktor DO bo imenovan za dobo 4 let.
 Kandidati naj pisne prijave z dokazili o strokovni izobrazbi, iz-
 polnjevanju zahtevanih pogojev, opisom dosedanjega dela in
 programom dela za nadaljnji razvoj DC pošljejo na naslov: Do-
 lenjski projektivni biro Novo mesto, Sokolska 1, z oznako »Pri-
 java na razpis«. Rok za sprejem prijave je 15 dni po objavi
 razpisa.

zavarovalna skupnost triglav

**Komisija za delovna razmerja
 delavskega sveta delovne skupnosti
 Zavarovalne skupnosti Triglav
 — Dolenjske območne skupnosti Novo mesto**

objavlja
 prosta dela in naloge

**— pravnega referenta in likvidatorja škod civil-
 ne odgovornosti**

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom
 in določili samoupravnih splošnih aktov, izpolnjevati še nasled-
 nje pogoje:

- da imajo visoko šolsko izobrazbo pravne smeri in pravosod-
 ni izpit
- da imajo najmanj 3 leta delovnih izkušenj
- aktivno znanje slovenskega jezika

Izbrani kandidat bo sklenil delovno razmerje za nedoločen čas,
 s polnim delovnim časom.
 Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju
 pogojev v zaprti ovojnici z oznako »ZA KOMISIJO ZA DELOV-
 NA RAZMERJA« v osmih dneh po objavi na naslov:
 Zavarovalna skupnost Triglav — Dolenjska območna skupnost
 Novo mesto, Cesta herojev 1.

PIONIR
 GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

**TOZD Zaključna dela v gradbeništvu
 Metlika, Cesta XV. brigade,**

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo rabljenih vozil:

1. KOMBI IMV 1900, letnik 1984, v voznem stanju
2. KOMBI IMV 1600, letnik 1978, v nevoznom stanju

Izključna cena:
 pod. tč. 1: dinarska protivrednost 2000 DEM
 pod. tč. 2: dinarska protivrednost 1000 DEM
 Licitacija bo v sredo, dne 22. 11. 1989, ob 14. uri na upravi
 TOZD v Metliki, Cesta XV. brigade.
 Pred začetkom licitacije morajo zainteresirani vplačati 10-odst.
 varščino od izključne cene. Prometni davek plača kupec. Nave-
 dena vozila bodo prodana po načelu ogledano-kupljeno. Ogled
 vozil je možen eno uro pred licitacijo.

**OKNA
 SENCILA
 VRATA**

inles

**»EUROPA« —
 TOURIST BREŽICE
 VAS VABI NA**

- enodnevnne izlete: TRST, GRAZ, NAGYKANIZSA
 - izlete za dan republike: Bratislava, Budimpešta, Krakow
 - smučanje — Visoke Tatre, Poljska, Čehoslovaška
 - sindikalne izlete
- Vse po zelo ugodnih cenah.
 Informacije tel. (0608) 61-006.
 Hotel Turist, Cesta prvih bor-
 cev 39, Brežice.

sozd
**Mercator —
 Kmetijstvo Industrija
 Trgovina** n. sub. o. Ljubljana

**Mercator — Kopitarna Sevnica, p. o.
 Sevnica, Prvomajska 8**

DELA SVET razpisuje
 prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

**VODJA FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA
 SEKTORJA**

Poleg splošnih pogojev po zakonu, statutu in drugih internih ak-
 tivih delovne organizacije morajo kandidati izpolnjevati še na-
 slednje pogoje:

- visoka izobrazba ekonomske ali komercialne smeri in tri le-
 ta prakse na delih in nalogah s posebnimi pooblastili in od-
 govornostmi v gospodarskih organizacijah ali
- popolna srednja izobrazba ekonomske ali komercialne
 smeri in osem let prakse na delih in nalogah s posebnimi
 pooblastili in odgovornostmi v gospodarskih organizacijah
- ter da imajo ustrezne moralno politične vrline

Kandidat bo izbran za štiri leta. Rok za sprejemanje prijave je 15
 dni od dneva objave razpisa.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih
 zaposlitev naj kandidati pošljejo na naslov:
 MERCATOR KOPITARNA SEVNICA, Prvomajska 8, 68290
 SEVNICA.
 O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po sprejemu skle-
 pa o izbiri.

448/46

**SOP Krško, specializirano podjetje
 za industrijsko opremo
 TOZD KLEPAR**

Delavski svet TOZD KLEPAR

objavlja prosta dela in naloge

ELEKTROTEHNIKA-ELEKTRONIKA.

Pogoji:

- srednja elektrotehnična šola — smer elektronika
- opravljeno pripravništvo
- odslužen vojaški rok

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-
 mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave sprejema kadrovska služba SOP Krško 8 dni po
 objavi oglasa.
 O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbi-
 ranju prijav.

**Kadrovska komisija pri
 Industriji otroške konfekcije
 JUTRANJKA Sevnica**

objavlja prosta dela in naloge

PRAVNIK

Pogoji:

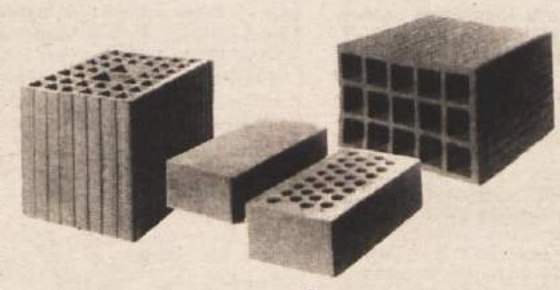
- visoka izobrazba pravne smeri
- 2 do 3 leta delovnih izkušenj
- zaželen pravosodni izpit

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 8 dni na kadrovsko službo
 Industrije otroške konfekcije JUTRANJKA Sevnica, Radna 3,
 68290 SEVNICA.

**Slovenija
 Moja dežela.**

**OPEKARNA
 NOVO MESTO p.o.**
 68000 Novo mesto, Tel.: centrala
 (068) 21-403, 22-291, direktor
 (068) 84-643, komercialni sektor
 (068) 84-644, telex št. 35852
 OPENM YU.

**Ugoden nakup
 gradbenega
 materiala**

- 20% popust za na-
 kup opeke lastne
 proizvodnje
- 15% popust za oken-
 ski program Lesna
 Slovenj Gradec
- zelo ugodne cene
 nekaterih materialov
 (hidroizolacija, pre-
 mazi za les, opečni
 izdelki, strešna kri-
 tina in ostalo)

TU SMO IN VAS PRIČAKUJEMO. SVE-
 TUJEMO VAM PRI IZBIRI MATERIALOV
 IN PO PROJEKTU IZRACUNAMO PO-
 TREBNE KOLIČINE. ORGANIZIRAMO
 DOSTAVO IN RAZKLADANJE PALETI-
 RANIH IZDELKOV.

tedenski koledar

Četrtek, 16. novembra — Otmar Petek, 17. novembra — Elizabeta Sobota, 18. novembra — Roman Nedelja, 19. novembra — Špela Ponedeljek, 20. novembra — Srečko Torek, 21. novembra — Marija Sreda, 22. novembra — Cecilija

LUNINE MENE
20. novembra ob 5.44 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 17. in 18. 11. (ob 20. uri) italijanski triler Okus po strahu. 17. in 18. 11. (ob 22. uri) ameriški erotični film Grešna zadovoljstva. 19. (ob 18. in 20. uri) in 20. 11. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Avtocesta strahu. 21. in 22. 11. (ob 20. uri) španski erotični film Dekolte.

CRNOMELJ: 16. 11. (ob 19. uri) ameriški grozljiv film Padli angel. 17. 11. (ob 19. uri) ameriški erotični film Dober tek. 19. 11. (ob 20. uri) ameriška

komedija Vrzi mamo z vlaka. 21. 11. ameriški film Zmaj Bruce Lee.

KRSKO: 16. 11. (ob 20. uri) ameriška komedija Nevarna mama. 17. 11. (ob 22. uri) švedski erotični film Ljubezne sanje. 19. 11. (ob 18. uri) ameriški znanstvenofant. film Poltergeist. 21. 11. (ob 20. uri) ameriška komedija Štiri pesti proti Rio. 22. 11. (ob 20. uri) domača komedija Tesna koža-III.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 16. 11. (ob 18. in 20. uri) ameriški romantični triler Burni ponedeljek. 17. (ob 10. uri), 18. in 19. Ognjena srca. 17. 11. (ob 18. in 20. uri) ameriški vojni film Hrib smrti. 17. 11. in 19. 11. (ob 22. uri) ameriški erotični film Režiser porno. 18. in 19. 11. (ob 18. in 20. uri) ter 20. 11. (ob 10. uri) holandska komedija Družina »bomožekako«. 21. (ob 10., 18. in 20. uri) ter 22. 11. (ob 10. uri) ameriško-holandska komedija Holandske lutke. 22. 11. (ob 19.30) Koncert za violino in kitaro.

TREBNJE: 18. in 19. 11. ameriška komedija Nazaj v šolo.

MIRNA PEČ: 17. 11. ameriški akcijski film Četrti.

službo dobi

DVA KLJUČAVNIČARJA z znanjem varjenja s CO₂ zapolim. Tel. (068) 22-979. (3685-SD-46)

GOSTILNA Črničev, Mira Turk, sprejme v službo KV natakario, priložno ali dekle, ki ima veselje do dela v gostinstvu. OD dober, hrana in stanovanje zagotovljena. Oglasite se pisno, osebno ali na tel. (064) 79-970, gostilna Črničev, Mira Turk, 64243 Brežice. (č.č. SD-45)

ŽELITE ENO mesečno plačo vsak teden? To niso prazne želje. Potrebujete je lasten avtomobil ter voljo do dela z ljudmi in seveda pogovor po tel. (068) 23-976. (3671-SD-46)

STAVBNEGA KLEPARJA takoj zapolim. Kleparstvo Ivan Hvala, Dolenja vas 50 b, Krško, tel. (0608) 77-162. (P46-55MO)

ZA IZVAJANJE ZIDARSKIH DEL (notranji omet, skarpe itd...) najamem zidarsko skupino. Tel. 28-018, Rezelj. (3729-SD-46)

POTNIKE za prodajo različnih izdelkov iščem. Kličite v petek od 14. do 15. ure na tel. (068) 58-408. (P46-35MO)

DEKLETI za delo v novo odprti pizzeriji iščem. Tel. (0608) 33-044. (P46-85MO)

ŽELITE dodaten zaslužek? Pridite 17. ali 20. 11. ob 19. uri v gostišče Turk v Maharovcu. Pogoj: lasten prevoz, prosti vikendi. (P46-93MO)

ZAPOSLIM kuharico, natakario in snažilko. Kerin, Podbočje 5, tel. (0608) 60-199. (P46-102MO)

VSE, ki vas zanima akviziterska prodaja konfekcije in kozmetike, pokličite (068) 21-506. (č.č. SD-46)

stanovanja

DEKLE kupi ali najame garsonjero ali enosobno stanovanje v Novem mestu. Nudi predplačilo. Ponudbe 26-337 v petek po 15. uri. (3693-ST-46)

ZAMENJAM dvosobno družbeno stanovanje na Senovem za dvosobno ali večje v Krškem. Informacije na tel. (0608) 70-296. (P46-57MO)

SOBO, opremljeno, oddam sossatnovalki. Tel. 23-975. (P46-44MO)

motorna vozila

R 4 GTL, letnik 1984, dobro ohranjen, prodam. Koračin, Kettejev drevored 41, Novo mesto. (3707-MV-46)

ZASTAVO 101 comfort, karambolirano, letnik 1980, prodam. Viktor Urbančič, Gregorčičeva 48, Dolenjske Toplice. (3705-MV-46)

ZASTAVO 128, letnik 1987, in Tomos Avtomatik 3 ML, letnik 1987, prodam. Tel. 24-070. (3704-MV-46)

Z 101, letnik 1985, prodam. Alojz Francič, Čadraže 14, Šentjernej. (3709-MV-46)

Z 126 P, letnik 1988, prodam. Tel. 22-461. (3710-MV-46)

R 4 GTL, letnik 1987, prodam. Pavel Čimermančič, Vinja vas 7, Novo mesto. (3703-MV-46)

JUGO CORAL 55, letnik 1988, prodam. Tel. 24-249. (3701-MV-46)

Z 750, letnik 1980, in R 4 TL, letnik 1981, prodam. Anton Trbanc, Dolenje Dole 19, Škocjan, tel. 76-444. (P46-17MO)

PROJAM Z 128, letnik 1987, prevoženih 25.500 km, v odličnem stanju. Pokličite tel. 26-416

ZASTAVO 101 JUGO I.1 GX, letnik 1987, registrirano do maja 1990, prodam. Šajnovič, Stranska vas št. 51/a, 68000 Novo mesto. (3711-MV-46)

Z 750, letnik 1975, prodam. Cena 600 DEM. Tel. 57-145. (P46-20MO)

Z 128, letnik 1987, 20.000 km v odličnem stanju, prodam. Tel. (068) 40-135, popoldne. (P46-21MO)

Z 101 GTL 55, april 1987, prevoženih 48000 km, prodam, za 6500 DEM. Tel. (0608) 33-089. (P46-22MO)

JUGO 45 A, letnik 1986, prodam. Tel. 23-166. (P46-25MO)

126 PGL, letnik 1986, prodam. Tel. 23-447. (P46-26MO)

GOLF diesel, letnik 1983, dobro ohranjen, ugodno prodam. Tel. (0608) 89-207. (P46-28MO)

TOVORNO VOZILO, vozno z B kategorijo, z odličnim delom, prodam. Delo primerno tudi za začetnike. V račun vzamem tudi osebni avto. Tel. (061) 667-113. (P46-8MO)

FIAT 126 P, letnik 1982, prodam. Tel. (068) 28-245. (P46-53MO)

LADO SAMARO letnik 1988 z dodatno opremo, nujno prodam. Tel. 25-341. (3713-MV-46)

LADO 1200 S, letnik 1986, registrirano do septembra 1990, prodam. Jože Pucelj, Odrga 13, Trebnje. (3712-MV-46)

126 P, letnik 1978, prodam. Tel. 73-304. (3714-MV-46)

Z 750, registrirano, vozno, 76.000 km, staro 15 let, prodam za 800 DEM. Tel. (0608) 33-898. (P46-10MO)

R 5 GTL, 12/86, 16000 km, prodam. Tel. (068) 22-087. (P46-11MO)

APN 6, star eno leto, nevožen, ugodno prodam. Tel. (0608) 70-098. (P46-13MO)

Z 101 GTL 55, letnik 1985, prodam. Miroslav Majkič, Prežihova 12, Brežice. (P46-15MO)

JUGO 45 A, julij 1987, in pralni stroj Gorenje, star 6 let, prodam. Sekulovski Mestne njive 3, Novo mesto. (3676-MV-46)

TOMOS AVTOMATIK, letnik 1987, prodam. Boštjan Šoster, Kettejev drevored 51, Novo mesto. (3677-MV-46)

GOLF JGL bencinar, letnik 1982, in BT 50, star leto in pol, prodam. Tel. 42-069. (3678-MV-46)

Z 101, letnik 1976, prodam. Silvo Golob, Stranska vas 47/b, Novo mesto, tel. 43-614. (3702-MV-46)

PROJAM JUGO 45 A, letnik december 86, Tel. 24-790.

ZASTAVO 750, letnik 1980, registrirano do 15. aprila, traktor Porsche s koso in motorno žago Stihl 0.75 prodam. Ogleđ vsako popoldne. Slavko Žulič, Vratno 18, Šentjernej. (3679-MV-46)

PROJAM BREZHIBEN MOTOR za zastavo 750, 3 sedeže — preobleke in tri gume. Žabkar, Stara Bučka, Škocjan. (3681-MV-46)

R 4, letnik 1979, neregistriran, prodam. Silvo Jordan, Ostrog 38, Šentjernej. (3682-MV-46)

R 4 TL, letnik 1978, prodam. Tel. 27-033. (P46-109MO)

R 4, letnik 1984, zelo dobro očuvan, prodam po zelo ugodni ceni. Tel. (0608) 32-772. (P46-4MO)

LADO RIVO 1300, letnik 1986, prodam. Telefon 85-321, popoldne. (3715-MV-46)

GOLF diesel, 1986, prodam. Cesta herojev 35, Novo mesto. Informacije zvečer po tel. 28-133. (3656-MV-45)

Z 101 lux, letnik 1978, karambolirano, prodam. Ogleđ je možen vsak dan pri Pionirju v Ločni NM 420-29. Tel. (068) 23-389. (3670-MV-46)

ZASTAVO 850, letnik 1985, registrirano do marca 1990, in nov jogi (180 x 190) prodam. Tel. 23-763. (3689-MV-46)

126 P, letnik 1982, 56000 km, prodam. K Roku 71, Novo mesto, tel. 27-058. (3716-MV-46)

JUGO CORAL 45, star en mesec, prodam. Darko Glivar, Korita 6, Dobrič. (č.č. MV-46)

126 PGL, star eno leto in pol, ugodno prodam. Košak, Cegelnica 75, Novo mesto. (3691-MV-46)

RENAULT 5 SL, letnik 1987, prodam. Kramar, Trg 5, Mirna Peč. (3698-MV-46)

Z 101 GTL 55, letnik 1984, odlično ohranjeno, prodam. Tel. 26-849. (3717-MV-46)

Z 101, letnik 1979, vozen, neregistriran, prodam. Tel. 23-882. (P46-99MO)

Z 750 LC, letnik 1980, registriran, v zelo dobrem stanju, ter opel rekord 1900 sprint, kupe izvedbe, letnik 1973, registriran do 6. 10. 1990, prodam. Cena je za oba ugodna. Tel. 21-013. (P46-101MO)

GOLF diesel, letnik 1983, prodam. Zupet, Šmarješke Toplice 176. (P46-103MO)

MOSKVIČ, letnik 1977, v voznem stanju, prodam. Miran Jurca, Sela 7, Straža, tel. 86-395. (P46-105MO)

ZASTAVO 750 SE, letnik 1981, registriran do novembra 1990, prodam. Tel. (068) 51-374. (P46-106MO)

Z 101, letnik 1984, nanovo registriran, poceni prodam. Tel. 76-424. (3739-MV-46)

Z 101, rdeče barve 1.1GX, letnik 1988, prevoženih 21.000 km, ugodno prodam. Juršič, Cesta herojev 62, Novo mesto, tel. 24-008. (3742-MV-46)

GOLF bencinar, star dve leti, prodam. Tel. 41-087. (č.č. MV-46)

R 4 GTL, letnik 1984, prodam. Tel. 73-094. (P46-47MO)

Z 101 H GX, letnik 1987, prodam. Tel. 25-562. (P46-48MO)

GOLF, letnik 1986, prodam. Tel. 24-663, Zagrebška 21, Novo mesto. (P46-54MO)

LADO 1200 karavan, letnik 1982, ohranjena, prodam za 3200 DEM. Tel. 51-396. (P46-56MO)

Z 101 GTL 55, letnik (junij) 1985, prodam. Tel. 45-002, popoldne. (P46-58MO)

126 PGL, letnik 1987, prodam. Tel. 22-584 po 18. uri. (P46-59MO)

JUGO KORAL 45, star en mesec, prodam. Tel. 26-633. (3719-MV-46)

FIAT 126 P, letnik 1982, prodam. Tel. 65-740. (P46-78MO)

LADO 1300 S, letnik 1986, APN 6, letnik 1987, prodam. Franc Hrovat, Drganja sela 3, Straža. (3734-MV-46)

GOLF JGL S paket, letnik (september) 1985, ugodno prodam. Tel. 22-330. (3735-MV-46)

GOLF bencinar, letnik 1982, prodam. Tel. 21-374, popoldne. (3738-MV-46)

JUGO 45 L, letnik 1986, garažiran, prodam. Marjeta Bevec, Jezero 12, Trebnje, tel. 21-862, popoldne. (P46-33MO)

MOPED APN 6 S, star 4 mesece, ugodno prodam. Tel. popoldne 49-578. (P46-34MO)

FIAT 750, letnik 1983, prodam. Tel. (061) 749-099 od 19. do 20. ure. (P46-36MO)/LF R 4 GTL, letnik 1989, registriran do septembra 1990, in lado 1300, letnik 1985, registrirano do julija 1990, prodam. Ivan Šlak, Gorenja vas 1, Dobrič. (P46-37MO)

Z 101 de lux, letnik 1979, obnovljeno, prodam. Stane Terlep, Prečna 63, Novo mesto. Ogleđ popoldne. (P46-38MO)

WARTBURG, letnik 1988, prodam. Tel. (0608) 67-466. (P46-40MO)

Z 750, letnik 1979, zelo ohranjeno, prodam za 900 DEM. Jože Jaklič, Telčice 4, Škocjan. (P46-41MO)

GOLF JX diesel, letnik 1987, prodam. Tel. 42-298. (P46-46MO)

R 4, letnik 1989, prodam. Miklavčič, Roje 11, Šentjernej. (3732-MV-46)

GOLF JXD, letnik 1986, prodam. Groblje 8, Novo mesto. (3745-MV-46)

Z 101, letnik (november) 1985, in jugo 45, letnik (februar) 1985, prodam. Ogleđ Dolinšek, Roje 6, Mirna, ali tel. 40-250. (3746-MV-46)

ZASTAVO 128, staro 5 mesecev, prodam. Tel. (068) 84-312. (P46-110MO)

Z 750 prodam. Tel. 26-129, od 7. do 16. ure. (3750-MV-46)

ZASTAVO 101 GT 55, letnik 1984, prodam. Piletič, Dol. Prekopa 19 a, Kostanjevica. (P46-108MO)

126 P, december 1987, prevoženih 18.000 km, prodam za protivrednost 4300 DEM. Tel. 27-738. (č.č. MV-46)

Z 101 GT, letnik 1984, prodam. Tel. 84-636. (P46-79MO)

STROJ za Z 101, letnik 1974, prevoženih 116.591 km, prodam. Tel. (0608) 70-422. (P46-80MO)

OPEL KADETT — diesel, letnik 1985, prodam. V račun vzamem oz. upoštevam cenejšo vozilo. Tel. 20-584. (P46-81MO)

Z 850, letnik 1985, prodam. Tel. 44-883, popoldne. (P46-83MO)

FIAT 127 novi tip, registriran do 6. 9. 1990, prodam. Ivan Frelih, Kidričeva 9, Brežice. (P46-82MO)

GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. Počrvina, Jurka vas 12, Straža. (P46-86MO)

ŠKODO 105 L, letnik 1982, prodam. Anton Zorc, Zloganje 16, Škocjan. (P46-87MO)

JUGO 45 A, letnik 1986, garažiran, 22.000 km, prodam. Tel. 23-628. (P46-88MO)

ŠKODO 105 L, letnik 1981 — november, prodam po ugodni ceni. Tel. (0608) 33-268. (P46-89MO)

Z 101 GTL, letnik 1987, prevoženih 27.000 km, prodam. Vozilo je dobro ohranjeno. Franc Gregorič, Groblje 54, Šentjernej. (P46-91MO)

126 P, letnik 1980 in letnik 1985, garažirana, vzdrževana, prodam za 1700 oz. 3300 DEM. V Brezov log 41, Novo mesto. (P46-94MO)

TOYOTO, letnik 1983, in Z 750 prodam ali zamenjam. Tel. 84-358. (P46-95MO)

JUGO 45, letnik 1983, prodam. Tel. 85-938. (P46-96MO)

JUGO SKALA 55, letnik (junij) 1988, prodam. Tel. (0608) 79-409, popoldne. (P46-98MO)

R 4 GTL, letnik 1983, prevoženih 53.000 km, prodam. Franc Pirnar, Vihre 10 A, 68273 Leskovec pri Krškem. (P46-63MO)

Z 750, letnik 1979 — december, obnovljen, prodam. Tel. (0608) 34-844 od 16. ure dalje. (P46-61MO)

FORD ESKORT prodam. Tel. 51-917. (P46-66MO)

Z 750, letnik 1978, prodam. Tel. 24-835. (P46-67MO)

prodam

PROJAM volvo 340 GL, druga registracija aprila 1990, ali zamenjam za novejšo lado karavan. Prodajmo jugo 45, letnik 1986, registriran do maja, frajtonarico — starjšo, ohranjeno, motorno kolo tori, 1987, dobro ohranjeno. Tel. (068) 65-003. (3721-PR-46)

DIANO, letnik 1979, registrirana do avgusta 1990, prodam. Tel. (0608) 61-846. (P46-68MO)

Z 101 komfort, letnik 1981, registrirana do maja 1990, prodam. Tel. (068) 52-044. (P46-69MO)

FORD FIESTO, letnik 1985, pralni stroj, barvni TV, sedežno kotno garnituro in regal za dnevno sobo prodam. Tel. 24-475. (P46-70MO)

JUGO 55, rdeče barve, nov, prodam. Tel. (068) 84-650. (3720-MV-46)

GOLF DIESEL, letnik 1988, prodam. Tel. 56-389. (3722-MV-46)

JUGO 45, star dve leti, prodam. Može, V Brezov log 4, Novo mesto. (3724-MV-46)

JUGO KORAL 55, februar 1989, v garanciji, rdeče barve, dodatno opremljen in zaščiten, prevoženih 7300 km, prodam. Tel. 21-308. (č.č. MV-46)

R 4, starejši letnik, poceni prodam. Gašperič, Vihre 22, Mirna Peč, tel. 23-311 int. 269. (3727-MV-46)

R 4 GR L, letnik (oktober) 1987, registriran do 28. 10. 1990, prodam. Tel. 28-018. (3729-MV-46)

Z 101 lux, karambolirana leva stran, vozna, prodam. Črv, Ljubljanska 19, Novo mesto, tel. 21-132. (P46-71MO)

GOLF diesel, S paket, letnik 1984, prodam. Tel. 21-501. (P46-72MO)

Z 101 skala 55, letnik 1988, prodam. Tel. 28-367. (P46-50MO)

Z 128 skala 55, rdeče barve, stara enajst mesecev, ugodno prodam. Tel. 21-193. (3747-MV-46)

JUGO 45 koral, bele barve, avgust 1988, kasko zavarovan, prodam za 7.000 DEM protivrednosti. Tel. 24-235, Tanja. (č.č. MV-46)

OJAČEVALEC 100 W prodam. Tel. 26-612. (P46-73MO)

ZAMRZOVALNO SKRINJO (210 l), dobro ohranjeno, prodam. Tel. 26-332. (P46-75MO)

JUNCA in mlado kravo prodam. Kavsek, Dol. Težka voda 21, Novo mesto.

BIKCA, starega 14 dni, prodam. Žabja vas 6, Novo mesto. (3737-PR-46)

BARVNI TELEVIZOR na daljinsko upravljanje, nemške izdelave, star 5 let, prodam za protivrednost 500 DEM. Informacije: Sršen, CKŽ 31, Krško, tel. (0608) 81-026 od 12. do 14. ure. (P46-39MO)

GLASBENIKI: yamaha PSR 60 — profesionalna klaviatura z odlično spremljavo, ojačevalec z reverbom 100 W, ojačevalec 200 W, bas kitari inebaz in tajfun prodam. Tel. 43-776. (3725-PR-46)

KUEPPERBUSCH s pečico, nov, poceni prodam. Drago Taborski, Cankarjeva 13, Novo mesto, tel. 22-820, dopoldne. (P46-45MO)

PRALNI STROJ gorenje, kot nov, prodam za protivrednost 400 DEM. Tel. 27-738. (č.č. PR-46)

PEČ za centralno kurjavo, 35000 kalorij, rabljeno dve sezoni, poceni prodam. Lojzka Hribar, Trg 14, Mirna Peč. (P46-84MO)

OTROŠKO POSTELJICO, z jogijem, poceni prodam. Tel. 23-964. (P46-90MO)

NOV ŠTEDILNIK in kuepperbusch derbi ugodno prodam. Tel. 25-916. (P46-100MO)

MIZARJI! Kombinirko 40 cm širine, pet operacij in verižni rezkar, prodam. Tel. (061) 841-424. (3748-PR-46)

ŠTEDILNIK na drva gorenje poceni prodam. Telefon 69-451, zvečer. (P46-107MO)

PROJAM karamboliran motor za traktor IMT 542 in okroglo mizo domače izdelave — premer 1,35 m. Tel. (061) 771-392. (P46-49MO)

DVE KOPALNIŠKI PEČI na drva in peč na drva prodam. Lipaj, Cerovi log 38, Šentjernej. (P46-51MO)

PROJAM centralno peč konfort avtomatizirano licenca Otte-W Germany, 30000 kalorij, rabljeno eno zimo. Jakovič, Brezovica pri Semiču, Semič. (P46-60MO)

OTROŠKI VOZIČEK roky, zibelko in stajajo ter 6 kuhinjskih stolov prodam. El. 26-234. (P46-62MO)

UGODNO PROJAM videorekorder samsung VB 616 z daljinskim upravljanjem in s carinsko deklaracijo ter radiokasetofon ITT z dvojnimi kasetofonom in 3-kanalnim eq-lizerjem ter zvočniki na odklapanje. Tel. (068) 20-278. (P46-64MO)

DVA REGALA dnevne sobe katarina ugodno prodam. Tel. 25-353. (P46-65MO)

KOZO prodam. Tel. 84-590. (3726-PR-46)

TELEVIZOR, črno-beli, zelo ohranjen, in radiokasetofon ugodno prodam. Franc Furbar, Gor. Vrhpolje 9, Šentjernej, tel. 41-070. (P46-19MO)

POCENI PROJAM žensko in deklško konfekcijo št. 36-38. Tel. 24-310. (P46-30MO)

CIPRESE za živo mejo ter prikolico (nosilnost 500 kg) prodam. Tel. 76-067. (3694-PR-46)

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ in električni bojler (80 l) prodam. Marjan Furman, Dol. Karteljevo 8, Novo mesto. (3699-PR-46)

UGODNO PROJAM kopalniško okno, stopniščno ograjo, kueppersbusch, kavč, raztegljiv v posteljo, dva fotelja in električni radiator. Tel. 25-195. (3696-PR-46)

KUHINJSKE ELEMENTE no (za kuhinjo ali jedilnico) poceni dam. Tel. 26-661. (P46-3MO)

TRAJNO ZAREČO PEČ no. Tel. 27-352. (3672-PR-46)

DVA PRAŠICA, težka 130 — prodam. Anton Osolnik, Muhalec, Novo mesto. (3680-PR-46)

ALUMINIJASTA PLATIŠKA 13 prodam. Tel. (0608) 79-385. (12MO)

KRAVO, brejo osem mesecev dam. Tel. 24-226. (3708-PR-46)

POMIVALNO KORITO rabljeno, in žensko kolo prodam. Tel. 400. (P46-16MO)

PROJAM kombajn za krompir me, vrtavkast zgrabljajnik, silosilo, Mex. Skropilnico (300 l), semenski pir desierče, igor. Tel. (064) 250. (3684-PR-46)

KUEPPERSBUSCH, nov, 5 cm, ugodno prodam. Mišjak, Borovnica, Novo mesto. (3706-PR-46)

kupim

RAZGLEDNICE, pisma in igrice do leta 1945 kupim. Tel. 61-084 ali Gregl, Kidričeva 11, Brežice. (P46-97MO)

posest

PARCELO pri Henčkovem domačarstvu s 300 trt novega vinograda prodam. Tel. 26-361. (P46-74MO)

HIŠO z vrtom v Krški vasi, takoj ljivo, prodam. Informacije: Ivanica Škopic, Skopice 30, Krška vas. (P46-43MO)

SMREKOV GOZD za vikende prodam. Tel. (068) 65-168. (P46-38MO)

VINOGRAD z zidanico v upravljanju za prodam. Naslov v upravljanju. (3687-PO-46)

PARCELO 9718 m², 14 km od škega (Vel. trn), dovoz asfaltiran, prodam. Tel. (0601) 41-251, zvečer. (P46-42MO)

ZEMLJO za vikende prodam. (061) 669-129. (P46-9MO)

V OKOLICI Krškega prodam na vikend zgrajen vikend (7,5 x 8 m), primeren za stanovanje. V okolici je vinograd, travnik. Tel. (0608) 70-496. (P46-46MO)

VIKEND v okolici Novega mesta, v dveh etažah, primeren za bivanje, velikost 9 x 8 m, z manjšim vinogradom in ugodno prodam. Informacije: (068) 28-023 od 8. do 12. ure in po 18. na tel. (068) 26-413. (P46-111MO)

kmetijski stroji

ITALIJANSKI TRAKTOR KM, pogon na 4 kolesa) prodam za protivrednost 4500 DEM. Tel. (068) 362. (P46-29MO)

TRAKTOR TV (18 KM) prodam, že Lipar, Vrbovce 5, Šentjernej. (3730-MV-46)

TRAKTORSKI OBRAČALNIK obračalnik za BCS ter traktorsko prikolico ugodno prodam. Franc Anič, Zbure 45, Šmarješke Toplice. (3731-MV-46)

FREZO Gorenje Muta special (10 konjskih sil, s 4 priključki) prodam. Jože Majer, Debeča vas 22, žemberk. (3691-KS-46)

TRAKTOR Same delfino 32, letnik 1973, traktor IMT 549, 380 delovnih ur, letnik 1988, prodam. Darko Glivar, K. tel. 6, 68211 Dobrič. (č.č. KS-46)

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, tozđ Dolenjski list, Novo mesto. USTANOVITELJ: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje. SKUPŠČINA Dolenjskega lista je organ upravljanja tozda. Predsednik: Nace Štamcar. ČASOPISNI SVET je organ družbenega vpliva na programsko zasnovano in uredniško politiko. Predsednik: Anton Štefanič. UREDNIŠTVO: Drago Rustija (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Primc, Jože Simčič, Jožica Teppey in Ivan Zoran. TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB — Temeljna dolenjska banka Novo mesto). IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 20.000 din, naročnina za 2. polletje 250.000 din; za delovne in družbene organizacije 580.000 din na leto; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DEM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto. OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 350.000 din, na prvi ali zadnji strani 700.000 din; za razpise, licitacije ipd. 400.000 din. Mali oglasi do deset besed 250.000 din, vsaka nadaljnja beseda 25.000 din. NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratorij 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006. Nenarocnih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za informiranje SR Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozđ Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

obvestila

IZOLACIJE — SERVIS ZAMRZOVALNIKOV!
VIKTOR PAJAK
Ptujška cesta 89, 62000 Maribor, tel. (062) 305-150, 413-606 nonstop

Generalno popravljamo in obnavljamo ohlajne zamrzovalne aparate, tudi takih, ki se jim življenjska doba že izteka, če točijo, rosijo, od zunaj ledenijo. Prihranite 50% elektrike. Za storjeno delo dobite garancijo. Delamo na območju, kamor seže Dolenjski list.

Cenik storitev:
210 l Gorenje 2.940.000 din
310 l Gorenje 3.120.000 din
410 l Gorenje 3.500.000 din
220 l Gorenje 3.780.000 din
300 l Gorenje 4.060.000 din
345 l Gorenje 4.060.000 din
220 l z dodatno steno 4.060.000 din
345 l z dodatno steno 5.000.000 din

SERVIS VSEH VRST PRALNIH STROJEV — Janez MOČNIK, tel. 22-668, (3740-OB-46)

ROLETE izdelujem, montiram in popravljam. Tel. (061) 451-924, ali (061) 375-742. (P45-56MO)

PASTIRJE ugodno prodam. Tel. (061) 852-077 — Marjan. (P46-6MO)

KERAMIČNE PLOŠČICE IN PEČI postavimo hitro in ugodno. Tel. (068) 84-333 ali 22-516. (P46-92MO)

GOSPODINJE, zavarujte se pred eksplozijo plina ali pred viomi! RADIO-ELEKTRONIKA, p.p. 23, 68250 Brežice, tel. (0608) 61-291. (P46-7MO)

zahvale

Iskreno se zahvaljujemo kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, posebno primariju dr. ŽELJKU OSTOJČU, dr. NOVAKOVI, dr. JANEZU CEPUDRU, dr. MORELI in drugim ter osebju intenzivne nege za strokovnost in nesebično pomoč pri reševanju otrok NIFALA in AIDE, ponesrečenih v prometni nesreči. Trajno smo hvaležni ter darujemo 10.000.000 din. Družina SULJANOVIĆ iz Prijedora.

čestitke

Dragi mami MARIJI ABRAM s Sel pri Ratežu 7 čestita za njen god sin Martin z ženo Ljubico. (3673-CE-46)

Slovenija Moja dežela.

VSPOMIN

Te dni mineva žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga

MICI PROSENIK

Hvala vsem, ki se je spominjate, ji prižigate sveče in nosite cvetje!

Vsi njeni

Bolečino težko izraziš z besedo, lahko jo le grenko občutiš. (Shakespeare)

VSPOMIN

Te dni mineva tri leta od tistega dne, ko nas je nenadoma in mnogo prerano v cvetu mladosti in brez slovesa za vedno zapustil naš najdražji

JANEZ TRATAR ml.

Obrtniška 10, Trebnje

Vsem znancem in prijateljem, ki ga hranite v srcu in lepem spominu, prisrčna hvala!

Vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

ANTON KAPLER

upokojeni elektromonter

Od njega smo se poslovili v sredo, dne 15. novembra 1989, na pokopališču v Smarjeti. Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Kolektiv Elektro Novo mesto

VSPOMIN

13. novembra sta minili dve žalostni leti, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric in zet

JOŽE PANJAN

obrtnik iz Malega Nerajca

Vsem, ki se ga spominjate, iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

PAVLA SKUBE

roj. Finžgar
iz Žužemberka

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste s cvetjem počastili njen spomin in jo spremili na njeni zadnji poti. Še posebno zahvalo smo dolžni g. župniku za opravljeni obred, pevcem, tov. Dolinarjevi za poslovilne besede, kolektivu M KZ Krki-TZO Žužemberk, KS Žužemberk, sodelavkam iz GIP Pionir DSSS in sosedom. Vsem še enkrat naša iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob nenadni smrti dragega očeta, starega očeta, brata in strica

FRANCA JARKOVIČA

iz Malenc 16 pri Kostanjevici

Iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so nam izrazili sožalje, darovali cvetje in kakorkoli pomagali v težkih trenutkih ter pokojnega očeta v velikem številu spremili k zadnjemu počitku. Najlepša hvala zdravniškemu osebju nevrološkega oddelka bolnice v Novem mestu, Iskri Sentjerne-iztoz Upori in Hipot, tovarni oblačil Lahod Krško, Gradisu Ljubljana in Maribor, gospodu župniku iz Kostanjevice za lepo opravljeni obred in pevcem kostanjeviškega okteta za občuteno zapete pesmi.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Komaj 17 let star nas je zapustil sin, brat in vnuk

SAMO SEVER

Zahvaljujem se vsem, ki so mi v najtežjih urah stali ob strani, sorodnikom, posebej bratu in sestri, sosedom Jaklič, Grum in Avbelj, sodelavcem ZP Žužemberk, ZD Novo mesto, internemu oddelku bolnice Novo mesto, sosedom in prijateljem, ki so nam iz srca izrekli sožalje, darovali cvetje in drugače pomagali. Hvala sošolcem iz Elektro šole Novo mesto in Ekonomske šole Ivančna Gorica ter prijateljem, ki so pokojnega pospremili na zadnji poti, pevcem ter župniku za lepo opravljeni obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: mama Vida, brat Gorazd in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA KRESAL

iz Malega Cerovca 1

Zahvaljujemo se osebju Doma starejših občanov za skrb in nego, vsem sorodnikom in znancem za podarjeno cvetje, še posebno pa tovarišici Berkopčevi in duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Po krajši bolezni nas je v 70. letu starosti za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama, prababica in teta

ANA GRIČAR

rojena Murgelj

Kristanova 24, Novo mesto

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti. Posebna hvala tistim, ki so jo obiskali v bolnišnici. Zahvaljujemo se tudi delovnim organizacijam Tiskarna Novo mesto, KZ Krka Novo mesto, Lesnina in Slovenijales iz Ljubljane. Hvala tudi g. Kos in Rukše iz Kristanove v Novem mestu, g. župniku pa za lepo opravljeni pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njeni

Čas neizogibno beži, a bolečina ostaja, vedno boš v naših srcih in mislih, kjer si bil in boš ostal del našega življenja.

VSPOMIN

20. novembra bo minilo pet prežalostnih let, odkar je kruta usoda iztrgala iz naših src našega dobrega moža, očeta, starega atka in tasta

IGNACA GORIŠKA

iz Kanižarice

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate svečke.

Vsi njegovi

Mama, tvoje življenje je bilo samo delo in trpljenje.

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila dobra in skrbna mama, babica, prababica, sestra in teta

MARIJA BOBIČ

iz Črnomlja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom, ZB NOB za izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje ter vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih. Posebna zahvala Enici Škof in Pepci Stepan.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 56. letu nas je za vedno zapustil dragi oče in stari oče

LEOPOLD BUDNA

iz Krajnih Brd, Blanca

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje ter pokojnega spremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala družinama Budna in Prah ter Tinetu Prah za vso pomoč. Hvala tudi ŽTP iz Sevnice, MKK Blanca, TES iz Brestanice ter govornikom za poslovilne besede. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: hčerki Jožica in Darinka z družinami ter sin Srečko

ZAHVALA

Po kratki in hudi bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi ata, dedek, tast, brat, stric in svak

FRANC BAČAR

Petelinjek 4 pri Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom Petelinjeka za pomoč in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in lajšanje bolečin v težkih trenutkih. Posebno zahvalo smo dolžni pljučnemu oddelku, podjetjem GIP Pionir, Emoni Dolenjka, sodelavkam Tekstila, tovarni zdravil Krka ter sodelavkam higiensko-sanitarnega oddelka. Zahvaljujemo se patru Juriju za lepo opravljeni obred.

Žalujoči: vsi njegovi

KAREL BAČER

in dela v študijski knjižnici Mirana Jarca je treba še posebej poudariti velik delež prof. Bačerja pri literarnozgodovinskem proučevanju življenja in dela Janeza Trdine, ne nazadnje pa tudi njegovo skrbno in vestno lektorsko delo pri našem časopisu, katerega jezikovno podobo soustvarja tako rekoč od začetka.

Prostor za ta zapis je premajhen, da bi lahko na kratko nanizali zgolj bistvene stvari iz življenja in dela prof. Bačerja. Kot dolgoletni profesor slovenščine na novomeški gimnaziji in učiteljsku je veljal za strogega, a pravičnega. »Mislim, da sem bil v prvi vrsti pedagog,« pravi. »Kot profesor nisem pustil nobenega dijaka, da bi lenuharil, a vsakemu sem dal možnost, da se popravi. Vedno sem delal s celim razredom.«

Velike stvari so marsikdaj nastale zaradi majhnih in na videz nepomembnih naključij in nerazumljivega spleta okoliščin. Karel Bačer, eden od štirih otrok ljubljanskega uradnika, je leta 1923 v prvem razredu ljudske šole zamenjal črke d in b ter š in ž in zaradi učiteljevega karanja nekajkrat bridko jokal. V isti hiši pa je stanoval tapetnik Pavle in njegov sin Gustelj je malemu Karlu dal v branje Parapatovo izdajo Robinsona Crusoeja. »Ko se bom prepričal, da si jo prebral, bo tvoja,« mu je obljubil. Obljubo je držal in prvošolček Karel je postal najboljši in najbolj navdušen bralec v razredu. Pri dvanajstih letih, ko se je njegov starejši brat pripravil za maturo, si je Karel vestno izpisoval iz njegove učne knjige. To je bila Grafenauerjeva Zgodovina slovenskega slovstva za srednje šole. Takrat se je odločil, da bo profesor.

Ob nedavnem praznovanju praznika občine Novo mesto so prof. Karlu Bačerju podelili Trdinovo nagrado. Dobil jo je za svoje večdesetletno uspešno, ustvarjalno in vestno delo kot pedagog, slavist, literarni zgodovinar in bibliotekar. Od leta 1945, ko je kot mlad profesor prišel na novomeško gimnazijo, je njegovo pedagoško in znanstveno delo na teh področjih izredno dragoceno in plodno in se je neizbrisno zarisalo v duhovno podobo Novega mesta, Dolenjske pa tudi širše naše domovine. Poleg njegove profesure

A. BARTELJ

Kako so nekoč prepevali Slovenci

Večer z ljudskimi pevci in godci — Predstavitel »Lepa Ane govorila«

ČRNOMELJ — Zvezi kulturnih organizacij Slovenije in Črnomlja ter združenje folklornih skupin Slovenije so preteklo soboto pripravili v Črnomlju zanimiv večer z ljudskimi pevci in godci iz vse Slovenije. Na prireditvi je Julijan Strajnar tudi prvič predstavil knjigo »Lepa Ane govorila.«

V knjigi so obdelani zvočni zapisi 38 ljudskih pesmi, ki jih je Juro Adlešič leta 1914 v Adlešičih in na Preloki posnel s fonografom na posebne voščene valje. Čeprav so poznaje te zvočne zapise prepisali v note, so le-te ostale v arhivih. Pred dvema letoma so te posnetke, ki so eni prvih v svetu sploh nastali na terenu, na Dunaju presneli na magnetofonski trak. Strajnar piše v knjigi o tem, kako je prišlo do zapisov, objavlja nato pesmi v originalni zvočni podobi ter jih pri-

merja s poznejšimi notnimi zapisi, nava- ja podatke o pevcih in še marsikaj zanimivega. Kot je poudaril avtor, ta knjiga, ki jo je sicer založila ZKO Slovenije v sodelovanju z ZKO Črnomelj, ne bi zagledala luči sveta brez pomoči Belokranjcev. Predvsem izdatna in neprecenljiva je bila pomoč Adlešičana Alojza Cvitkoviča, ki mu je avtor izročil prvo knjigo. Da bi ljudsko blago, o katerem piše Julijan Strajnar, čim bolj spoznali tudi drugod po svetu, je delo prevedeno tudi v angleščino.

Sicer pa se je na prireditvi predstavilo kar 9 skupin ali posameznikov. Od Belokranjcev so nastopile pevke iz Drašičev, kresnice iz Adlešičev ter Franc Šutej iz Sečjega sela pri Vinici, ki je nasledil ljudskega godca Jaza, poleg teh pa še pevci iz Podlehnik, pevke iz Zgoranje Ložnice, mešani pevski skupini z Rateža na Dolenjskem in Cerkenvenja-

ka, Zagoriški fantje iz Zagorice ter Jože Zajc iz Vidma z violinskimi citrami. M. B.-J.

EKOLOŠKA TABLA

KRŠKO — Kdor čaka, dočaka, bi lahko rekli za krško »ekološko tablo«, ki so jo delegati krške občinske skupščine zahtevali že konec leta 1987. Kot kaže, bodo tablo končno le postavili na Trgu Matije Gubca v bližini krškega kulturnega doma. Tabla, ki bo najsodobnejši primerek te vrste, bo Krčanom posredovala podatke o radiaciji, temperaturi Save pod JE Krško, količini žvepla v zraku, jakosti hrupa, meteoroloških podatkih itd. Taka tabla naj bi veljala več kot 600.000 DEM. Podatke z nje pa bodo lahko prenašali tudi po sistemu krške kabelske TV. V Krškem Savaprojektu, kjer delajo projekt za to tablo, pravijo, da bodo Krčani dobili tablo že prihodnje leto.

Milan Šolaja, srečni dobitnik

Milijarde je zadel na lotu

Sreča našla pravega upokojenca Milana Šolaja iz Kočevja

KOČEVJE — Sreče ti ne more dati ne država, ne partija itd... Milan Šolaja iz Kočevja je 15. 11. igra lota. Doslej ni imel posebnih sreče, v zadnjem, 45. kolu, pa je 1. novembra zadel kar 620 milijonov (62 starih milijard) dinarjev.

Na vprašanje, kaj bo z denarjem je odgovoril, da ga bo vezal v banki. Njegovi znanci, ki so bili priče pogovoru, pa so dejali, da bo kot ločenec zdaj lažje postalo novo ženo.

Milano Šolaja, ki je doma iz obli- lice Prijedora v Bosni, v Kočevju živi in dela že okoli 30 let, sreča sledi ni bila posebno naklonjena. Star je komaj 52 let, a je invalidski upokojen, ker ima težave s hrbtenico. V Nemčiji je delal tri leta in po- ostalo pa po Jugoslaviji, največ Sloveniji pri Zidarju v Kočevju. Skupne delovne dobe ima okoli 25 let. Zanimivo in žalostno pa je, da dobiva za tista tri leta in pol dela Nemčiji 156 DEM pokojnine, pravi okoli 5 milijonov dinarjev, blizu 30 let dela v Jugoslaviji pa 3,2 milijona. S tem denarjem pomaga tudi pri šolanju hčerke, obiskuje srednjo lesarsko šolo. Milan Šolaja je znan kot slovenski men in pošten občan, zato mu dobitnik od srca privoščijo. J. PRIMIC

»Prostor, arhitektura, detajli«

V Mokronogu 25. novembra javna tribuna o skrbi za prostor

MOKRONOG — Turistično društvo Mokronog bo pripravilo v soboto, 25. novembra, ob 18. uri v mokronoškem Domu Svobode javno tribuno z naslovom Mokronog — prostor, arhitektura, detajli. Vsem programskim točkam mokronoškega turističnega društva je namreč skupna težnja po zblizevanju človeka s prostorom, in tako ni naključje da društvo posveča posebno skrb varovanju prostorskih vrednot kraja. »Če je mokronoško staro jedro očiten dokaz o drugačnem razmišljanju v preteklosti, je novoveška zazidava slika filozofije socialistično modernega planiranja, ki pa vsled izpraznjenosti ne predstavlja nikakršnega dosežka.« Tako je zapisal Renato Repše v katalogu k mali razstavi, ki želi v nekaj pogledih skozi objektiv in v tekstualnih prilogah načeti problematiko prostora in ureditve Mokronoga. Mala razstava je pravzaprav uvod v omenjeno javno tribuno in bo na ogled v mokronoški Iskri. S to javno tribuno mokronoško turistično društvo letos že tretjič aktualizira vprašanje, koliko napačni posegi v arhitektonski prostor Mokronoga uklinjajo njegove razvojne možnosti.

DRAŠIČKE PEVKE — Med številnimi nastopajočimi na srečanju ljudskih pevcev in godcev v Črnomlju so bile tudi pevke iz Drašičev pri Metliki (na fotografiji). Vse pesmi, ki so jih prepevali že naši predniki, bo moč slišati tudi v oddaji Slovenska dežela v pesmi in besedi na ljubljanskem radiu. (Foto: M. B.-J.)

Vtisi o »Vetru v mreži«

Kaj bo uradna filmska kritika povedala o filmu, bomo kmalu videli — Prvi vtisi Novomeščanov

NOVO MESTO — Predstavitve filma Vetr v mreži režiserja Filipa Robarja-Dorina v Novem mestu v petek, soboto in nedeljo, ki so bile prve predstavitve tega dela za široko javnost nasploh, so v Novem mestu zbudile veliko zanimanja. Po projekciji filma v petek zvečer smo o prvih vtistih povprašali nekaj naključnih sogovornikov.

IVICA UCMAN: »Film je nane pravil zelo močan vtis. Po mojem spodbuja k razmišljanju pa tudi k branju literature o novomeški pomladi, ki jo žal vse premalom poznamo. Skoraj bi lahko rekla, da film že zahteva nekaj predznanja, zato me zelo zanima, kako bo sprejet drugje. Po mojem mnenju bo kot umetnina dobro ocenjen.«

L. M.

čeniš izgovor, ki jih je avtor namenoma pustil odprte, in v tem je bil gotovo uspešen.«

MIRA MALJUNA: »Film je avtorski, ni žanrski, in verjetno zato ne bo komercialen. Dal je dragocen vpogled v dogajanje nekega bogatega novomeškega obdobja in morda je tudi aluzija na zdajšnje, kaj bi lahko danes naredili, pa nismo. O filmu je težko na hitro soditi, zato si ga bom vsekakor še enkrat ogledala.«

T. J.

V BREŽICAH BO SPET RAZSTAVA MALIH ŽIVALI

BREŽICE — Društvo gojiteljev semskih malih živali vabi v dnevi od 19. novembra na ogled osme razstave v telovadnici brežiške gimnazije, njej bodo gojitelji prikazali občinstvu perutnino, zajce in ptice, tri vrste kobilice. Novost na letošnji razstavi so gojitelji, zlati in diamantni. Društvo gojiteljev malih živali v Brežicah okoli 70 članov od Zagreba do Novoga mesta, Sentejerneja in Krškega. Lastniki najboljše ocenjenih živali vsako leto delujejo tudi na republiški razstavi.

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«

Po sledih nekaterih klicev, v rubriki Halo, tukaj Dolenjski list

Občan I. D. je klical v zvezi z delno preplastitvijo asfaltne ceste v Brusnicah. Po njegovem so robovi nove asfaltne plasti previsoki in vozniški motijo. Prepričan je, da so podobni prehodi med »stari« in »novim« asfaltom na cestah ponekod veliko manj ostri.

ŠEŠKOV DOM V REPUBLIŠKE NAČRTE

KOČEVJE — Poročali smo že, da je Šeškov dom v Kočevju kulturnozgodovinski spomenik republiškega pomena. 13. novembra so na seji predsedstva OK SZDL razpravljali o njegovi obnovi in ureditvi v približno tako stanje, kot je bil ob gradnji ziroma leta 1943, ko je v njem zasedal brez odposlancev slovenskega naroda. Ureditev pa naj bi bila končana do leta 1993, do 50-letnice zasedanja Kočevskega zbora. Na seji so se dogovorili, kaj vse je treba pokreniti, da bo prišla ta obnova v načrt republiške kulturne skupnosti za prihodnje leto in v naslednji srednjeročni plan.

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek popoldan, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

na cesti znižali, če je previsoka. J. D. iz okolice Senovega je dejal, da imajo delovne organizacije službene avtomobile brez znaka delovne organizacije. Ker teh razpoznavnih oznak vozila nimajo, so po prepričanju omenjenega bralca močne nekontrolirane vožnje s temi avtomobili za zasebne koristi.

Pozanimali smo se v Lisci Senovo, ki jo je bralec omenil kot delovno organizacijo z neoznačenimi službenimi avtomobili. Glede na to, da nalepke z znakom podjetja niso obvezne, jih avtomobili senovske Lisce nimajo. Uporabo vozil nadzirajo z izdajanjem potnih nalogov, vendar dopuščajo možnost, da pride kdaj do nekontrolirane uporabe. Lažje bi se o morebitnih zlorabah pogovarjali ob praktičnem primeru nepravilnosti, menijo v Lisci in bodo veselji natančnejših sporočil o takih primerih.

Bralka iz Dolenjskih Toplic je kritizirala Studio D, češ da ima dejansko drugačen spored, kot ga najavlja v Dolenjskem listu. Zanimalo jo je še, ali so možnosti za horoskop v Dolenjskem listu. Ko smo iskali informacijo na Studiu D (ponedeljek, 13. novembra), je bilo radijsko uredništvo zaradi dopustov bistveno okrnjeno. Zvedeli pa smo, da na Studiu D tečejo priprave, da bi objavili v časopisnih napovedih sporeda novo programsko shemo. Pobuda za objavljanje horoskopa v Dolenjskem listu je vsekakor izraz pozornosti časopisu in prijazen predlog za popestritev. Zaenkrat bralkini želji ne moremo ustreči. Mogoče ji bomo lahko v bodoče, če bodo Dolenjskem listu kazale zvezde milejšo usodo in če bo zato lahko izhajal na več straneh.

Bralcu F. Š. iz Novega mesta, ki je v Rubriki Halo, tukaj Dolenjski list 26. oktobra spraševal, zakaj v centru Novega mesta ni nobene lekarnе, ko so bile še pred vojno tri, dolgujemo odgovor. Pozanimali smo se pri direktorici novomeške lekarnе Jani Fortuni, ki nam je pojasnila, da trenutno v novomeškem centru res ni lekarnе, imajo pa zato okoličani kar štiri, kar je vsekakor dosežek. Lekarna se zaveda, da je prodajalna potrebna tudi v centru, zato se je pri prodaji stavbe na Cesti komandanta Staneta s kupcem, Tovarno zdravil Krka, dogovorila, da ji bo ta po obnovi zgradbe od-

stopila v najem tri spodnje prostore, kjer bodo v starem stilu uredili prodajo zdravil brez recepta. Kdaj bo to, je odvisno od poteka obnovitvenih del in finančnih sredstev, računajo pa, da neke do sredine prihodnjega leta. Upamo, da je z odgovorom zadovoljen bralec F. Š. pa tudi tisti prebivalci in obiskovalci novomeškega središča, ki morajo vedeti po navaden aspirin v Kandijo ali Ločno.

L. M.

»DOLENJCI« V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE — V Zdravilišču Dolenjske Toplice so ponovno uvedli sobotne plesе. Nov »hišni« ansambel je postal ansambel Dolenjci. Ta ansambel je širšemu občinstvu znan predvsem kot narodnozabavni ansambel, v zadnjem času pa so postali pravi hotelski ansambel, saj igrajo tudi pop glasbo, evergreen, skratka, glasbo za vsak okus. Seveda pa v Dolenjskih Toplicah gostje ne bodo samo plesali, ampak bodo lahko poskusili tudi dobre, ki jih nudi zdraviliška kuhinja. Med tednom pa zdravilišče vabi na glasbene večere v restavraciji Rog v Dolenjskih Toplicah. Ti večeri potekajo vsak torek, sredo, četrtek in petek od 20. ure zvečer.

J. K.

LIDIJA JEŽ: »Prevzela me je lepa fotografija, mehko in globina dela, vendar ga tako na hitro ne morem pravilno ovrednotiti, morda zato, ker poznam Novo mesto, literarne predloge, po katerih je nastal, končno pa tudi avtorja samega. Torej je moj odnos do filma poln čustvenih nabojev, vendar sem vesela, da je tak, kot je.«

Pater PETER LAVRIH: »Film ne daje hitrega zaključka, je pa toliko stvari odprl, da te nujno prisili k razmišljanju. To je verjetno tudi namen filma. Gotovo je dokument časa in Novega mesta, toda v njem je že veliko nedore-

NOVA VIDEOTEKA

RIBNICA — Tu so odprli še eno videoteko. V prostorih preurejenega doma TVD Partizan izposoja Miran Lavrič video kasete iz najnovejše svetovne produkcije, in sicer izposoja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

M. G.-č.

kozerija

STE VERJELI V GOVORJENE BESEDE?

— Zdravo, Ste vi, kajne?
— Ne vem, koga ste pričakovali.
— Moj učitelj. Iz osnovne šole.
Osmi razred. Na koncu, blizu biološkega kabineta.
— Pa ne, da si to ti, Jože Nemanič.
— Doktor Jože Nemanič. Za vas samo — Jože Nemanič. Še učite?
— Da, še zmeraj.
— Petindvajset let bo, odkar ste nam zabijali učenost v glavo.
— Bo kar držalo. Lepe stvari ste nam govorili takrat.

— Teško se bom spomnil.
— Govorili ste o enakosti ljudi.
— Prav.
— Pa o napredku socializma. Kako ste že rekli? Da: socializem je svetovni proces. Zaradi svojih naprednih idej mora zmagati.
— Dober spomin.
— Skoraj pri vsaki uri — bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. Naučili ste nas veliko domoljubnih pesmi.
— Bo že držalo, če tako trdiš.
— Veste, kako smo vam rekli za

hrbtom?
— Niti sanja se mi ne.
— Nori proletarec.
— Cenim odkritosrčnost.
— Nori proletarec. Z navdušenjem ste nam razlagali samoupravljanje. »Delavci bodo imeli vse v svojih rokah. Vse,« ste skoraj kričali. »Pod vodstvom partije bo zavladalo izobilje,« je bil vaš priljubljeni stavek.
— Zdaj pravijo stavku: poved.
— Stvari se spreminjajo in krepko so se spremenile. Tako je prav.

Boste še dva decil, tovariš učitelj?
— Pa naj bo. Ne srečaš vsak dan svojega bivšega učenca, ki bi bil še doktor povrhu.
— Vas lahko vprašam nekaj nesramnega?
— Kar, daj. Bom prenesel.
— Pa ste vse tisto, veste, kar ste nam govorili o partiji, o samoupravljanju, o srečnih delavcih, o zmogu socializma, o pravičnosti, bratstvu, enotnosti, tudi — verjeli?

TONI GAŠPERIČ